

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

Suomen johtava vahinkovakuutus konserni Sampo muodostuu asiakaskeskeisesti erikoistuneista vahinkovakuutusyhtiöistä, joiden palveluja täydentävät Sampo-ryhmään kuuluvat henki- ja eläkevakuutusyhtiöt. Sampo-ryhmä on asiakkailleen täyden palvelun vakuuttaja, jolla on korkealaatuiset vakuutustuotteet ja asiantuntevat riskienhallintapalvelut. Sampo haluaa tarjota osakkeenomistajilleen kilpailukykyisen kokonaistuoton kannattavan vakuutustoiminnan ja sitä tukevan hyvin hoidetun sijoitustoiminnan avulla. Perustana Sammon menestymiselle on koko henkilöstön sitoutuminen yhteisiin arvoihin: ammatillisen pätevyyden kehittämiseen, yrittäjähenkisyyden kasvattamiseen ja innovatiivisuuteen.

SISÄLTÖ

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

Avaintiedot Sammon konsernista	3
Pääjohtajan katsaus	4
Osakkeet ja osakkeenomistajat	6
Sammon konsernirakenne	8

TILINPÄÄTÖS

Vakuutusosakeyhtiö Sammon toimintakertomus	10
Konsernituloslaskelma	18
Konsernitase	20
Emoyhtiön tuloslaskelma	22
Emoyhtiön tase	24
Konsernin rahoituslaskelma	26
Emoyhtiön rahoituslaskelma	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Sampo-konsernin tunnuslukujen laskentakaavat	29
Erittelyt	31
Tilintarkastuskertomus	47
Hallintoneuvoston lausunto	48

Konsernin ensivakuutusliikkeen tulos vakuutuslajeittain	49
IAS-tilinpäätös	50
Vakuutusyhtiön tilinpäätöksen erityispiirteitä	51
Hallintoneuvosto	52
Hallitus ja tilintarkastajat	53

KONSERNIYHTIÖT

Yksityis-Sampo ja Vahinko-Kansa	54
Teollisuusvakuutus	56
Yritys-Sampo	58
Otso	60
Suomen Vakuutus	61
ST International ja Patria	62

SAMPO-RYHMÄ

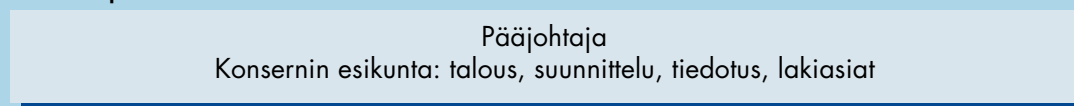
Sampo-ryhmän rakenne	66
Kaleva	68
Eläke-Sampo	70
Sampo-ryhmän johto	72
Avaintiedot ryhmästä	74
Konttorit ja palvelupisteet, edustustot ulkomailta	75

AVAINTIEDOT SAMPO-KONSERNISTA

		1990	1991	1992	1993	1994	Muutos-%
Liikevaihto	Mmk	3 321	3 472	3 116	5 508	5 570	1,1
Vakuutusmaksutulo	Mmk	2 578	2 657	2 314	3 695	3 986	7,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	Mmk	497	346	571	1 182	740	-37,4
Korvauskulut	Mmk	2 461	2 709	2 575	3 611	3 223	-10,7
Liikekulut	Mmk	605	596	543	669	884	+32,1
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	Mmk	-72	-257	-271	427	344	-19,4
Taseen loppusumma	Mmk	7 996	8 349	8 667	14 858	16 234	9,3
Henkilöstön lukumäärä		2 365	2 351	2 225	2 642	2 966	12,3
Vastuunkantokyky	%	157	135	139	206	212	2,9
Tulos/osake	mk	0,09	-29,58	-8,75	25,52	9,24	-63,8
Substanssi/osake	mk	349	313	285	393	410	4,3
Osakkeen antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	mk	370	152	110	294	215	-26,9

Sampo-konsernin organisaation pää rakenne

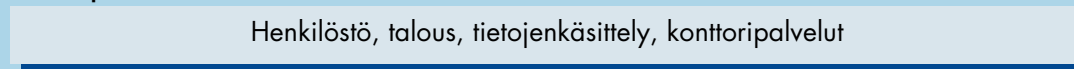
Konsernin johto

Liiketoimintayksiköt

Konsernipalvelut

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Kansantalous kääntyi vuonna 1994 nousuun kolmen vaikean vuoden jälkeen. Bruttokansantuote kasvoi 4 prosenttia. Suomea koetteleva talouden kaksijakoisuus ei kuitenkaan korjaantunut odotusten mukaisesti. Vientisektori toimi korkeasuhdanteessa, mutta kotimarkkinoiden elpyminen käynnistyi hitaammin.

Suhdannekäännteestä huolimatta vahinkovakuutusyhtiöiden ensivakuutuksen maksutulo pieneni kertomusvuonna vielä 2 prosenttia, mikä johtui vakuutustoiminnan jälkisuhdanneluonteesta.

Korkea työttömyysaste ja valtion rakenteellisen velkaongelma varjostavat kansantalouden tervehtymismahdollisuuksia. Julkinen menotalous on vähitellen pakko sopeuttaa tasolle, joka on mahdollista kattaa veroilla ja maksuilla. Mitä pidemmälle rakenteellisia menotalouden uudistuksia siirretään sitä vaikeammaksi eteen tuleva julkisen talouden rakenneuudistus muodostuu. Mitään pysyvää kansantalouden elpymistä ei voi tapahtua ennen kuin julkinen talous on terveellä pohjalla.

Yksityissektori on muuttamassa ja osittain jo muuttanutkin rakenteitaan vastaamaan mm. EU-jäsenyyden mukanaan tuomia kilpailukykyvaatimuksia. Integraatio pakottaa tehokkaampaan toimintaan, vaikka yrityksen markkinat olisivatkin pääosin kotimaassa.

Sampo ennakoii kehityksen jo aiemmin ja toteutti vahinkovakuutuksessa rakenneuudistuksen ennen EU-jäsenyyttä. Sammon markkinaosuus nousi runsaassa vuodessa 20 prosentista 35 prosenttiin fuusioiden ja yritystojen avulla.

Pankkitoiminnassa rakenneuudistus huipentui kahden suuren liikepankin yhdistämispäätökseen. Sampo on toiminut hyvässä yhteistyössä sekä SYP:n että KOP:n kanssa. Sulautuminen ei siten muuta toimintamahdollisuuksiamme pankkisektorin kanssa. Suurpankin syntyminen johtanee kuitenkin henkivakuutusmarkkinoilla säästövaroista käytävän kilpailun kiristymiseen, sillä uudella pankilla on oma henkivakuutusyhtiö.

Hyvä vakavaraisuus

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden vakavaraisuus on perinteisesti ollut hyvä. Erityisen hyvä se on ollut Sammolla, jonka vastuunkantokyky on 212 prosenttia eli moninkertainen hyvään eurooppalaiseen tasoon verrattuna. Konsernin solvenssipääoma on 7,4 miljardia markkaa.

Kertomusvuoden kehitys osoitti, että korkea vakavaraisuusaste on etenkin nykyisissä toimintaolosuhteissa kilpailuetu sekä vahinkovakuutusyhtiölle että erityisesti henkivakuutusyhtiölle.

Kahden pienen suomalaisen henkivakuutusyhtiön joutuminen selvitystilaan herätti asiakkaat laajemminkin huomaamaan vakavaraisuuden merkityksen. Osittain tämän seurauksena Sampo-ryhmän henkivakuutusyhtiö Kaleva vahvisti markkina-asemaansa oleellisesti. Sen maksutulo nousi yli 80 prosentilla. Kaleva, joka täytti kertomusvuonna 120 vuotta, on myös Suomen vanhin henkivakuutusyhtiö.

Vakavaraisuutta on syytä myös vaalia eikä tuhlata sitä lyhytnäköiseen kilpailuun. Lakisäätiset vahinkovakuutukset on nyt pitkälti vapautettu sääntelystä. Uusi tilanne saattaa houkutella riski- ja liikekulutalon alittavaan hinnoitteluun, mikä ei olisi eduksi vakuutusalan terveelle kehitykselle. Vaara koskee erityisesti markkinoilla hieman heikommin menestyneitä vahinkovakuutusyhtiöitä, joiden vakavaraisuuskaan ei ole parhaimmasta päästä. Väärä hinnoittelu oli jo osasyynä yhden suomalaisen henkivakuutusyhtiön toiminnan loppumiseen.

Vakuutustoiminta tuloksellista

Vakuutusliikkeen nettotuotto parani Sampo-konsernissa edellisvuodesta lähes 700 miljoonalla markalla. Tämä mahdollisti tasoitusvastuun kasvattamisen 74 miljoonalla markalla, kun sitä edellisvuonna jouduttiin purkamaan lähes 95 miljoonalla markalla.

Konsernin liikevoitto oli 301 miljoonaa markkaa eli 19 miljoonaa markkaa edellisvuotta vähemmän. Liikevoiton pieni heikkeneminen johtui pääosin arvonlennusten palautusten väheneemisestä. Vuonna 1993 lainmuutoksen voimaantullessa tulokseen lisättiin kirjanpidollisesti yli puoli miljardia markkaa arvonnousuja sellaisista sijoitusomaisuusosakkeista, joista aiemmin oli tehty arvonalennuksia. Kertomusvuonna vastaava luku oli vain 52 miljoonaa markkaa.

Ensivakuutuksen maksutulokertymässä näkyi kansantalouden kaksijakoisuus. Erityisesti vientiyriyten vakuuttamiseen suuntautuneet konserniyhtiömme menestyivät edelleen volyymia tarkastellen kotimarkkinoihin keskittyneitä yhtiötämme paremmin. Maksutulon pieneneminen yksityistaloussektorilla johtui erityisesti liikennevakuutustariffin voimakkaasta alenemisestä.

Tariffimuutokset ja yhteiskunnan aktiviteetin lisääntyminen liikenteessä ja teollisuudessa vaikuttivat myös vahinkosuhteeseen. Kotimaisen ensivakuutuksen vahinkosuhte oli 79,9 prosenttia eli vajaat 5 prosenttiyksikköä edellisvuotta suurempi.

Ulkomaisessa jälleenvakuutuksessa korvauskulut alenivat ja run-off -yhtiöiden vastuvelka pieneni tuntuvasti. Run-off -yhtiöiden tilan myönteiseen kehitykseen vaikutti keskeisesti markan vahvistumisen ohella kansainvälisten jälleenvakuutusriskien katkaisustrategiamme.

Konttoriverkko uudistui

Sampo osallistui kertomusvuonna Suomen vakuutusmarkkinoiden rakenteen uudistamiseen. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansasta tuli Sam-

mon kokonaan omistama tytäryhtiö kertomusvuoden huhtikuussa.

Vahinko-Kansan irrottaminen Kansa-yhtiöiden holdingyhtiörakenteesta oli vaativa tehtävä. Olihan henkilöstö pääosin Kansa-yhtymän palveluksessa ja toiminnot muutenkin pitkälti yhteiset kauppiaan kuulumattomien muiden Kansa-yhtiöiden kanssa.

Toiminnallinen eriyttäminen kyettiin tekemään nopeasti kesän aikana. Vahinko-Kansa siirtyi sekä pääkonttorista että sivukonttoreista Sammon tiloihin. Rakennearjojen seurauksena Sammon ja Kansan entinen yhteensä 130 konttorin verkko pieneni 85 konttoriin palvelutason kärsimättä. Päinvastoin Vahinko-Kansan asiakkaiden palveluverkko laajeni merkittävästi.

Toiminnallisesti oli myös välttämätöntä, että Vahinko-Kansa ehti siirtyä Sammon konttoreiden Joustoturva-pisteisiin ennen kuin muut Kansa-yhtiöt joutuivat selvitystilaan, joka hämmensi vakuutusasiakkaita ja vaurioitti pysyvästi Kansan nimeä.

Vaihto vilkastui

Sammon osakkeen vaihto Helsingin Arvopaperipörssissä vilkastui selvästi kertomusvuonna, jolloin 19 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Sammon A-sarja nousikin Helsingin pörssin vaihdetuimpien osakesarjojen joukkoon. Kertomusvuonna aloitettiin A-sarjan osakkeen noteraus myös Lontoon SEAQ-listalla.

Sammon osakkeenomistajien määrä, yli 420 000 osakasta, on edelleen suuri perintönä yhtiömuodon muutoksesta ja fuusiosta, joiden ansiosta yhteensä 800 000 suomalaista sai Sammon osakkeita ilmaiseksi.

Neljä tuloksellista osakkeiden vaihtokampanjaa, jotka suunnattiin passiivisille pienomistajillemme, ovat herättäneet positiivista mielenkiintoa. Sampo on suhtautunut kampanjoihin myönteisesti. Maksettiinhan osakkeista vaihdettaessa yli pörssikurssin. Haluamme vakuutusasiakkaidemme hyötyvän osakkeistaan, jotka he ovat saaneet nimenomaan asiakkuutensa perusteella. Lisäksi normaalin osakekaupan kulut ovat viime vuosina nousseet erityisesti pienten erien kaupassa, minkä vuoksi on tarvittu uusia toimintamutuja.

Työ jatkuu

Henkilöstö on joutunut työskentelemään kovien ja muuttuvien paineiden alla kaksi viime vuotta, kun Sampo-ryhmä on voimakkaasti uudistunut fuusioiden ja yritystojen avulla.

Esitän vilpittömän kiitokseni henkilöstölle utteruudesta aikana, jolloin toimintaympäristön tapahtumat vaikeuttivat välillä tuntuvasti normaalityötä. Vuosi osoitti, että henkilöstömme on sisäistänyt kehittymisedellytystemme perusasiat eli osaamisen, yrittäjähenkisyyden ja innovatiivisuuden.

Haluan lausua parhaat kiitokset myös osakkeenomistajillemme ja asiakkaillemme, joista suuri osa on tullut viimeisen kahden vuoden aikana Sampo-ryhmään. Teemme kaikkemme, että palvelumme ja osaamisemme olisi samaa korkeaa tasoa kuin vakavaraisuutemmekin.

Maaliskuu 1995

Jouko K. Leskinen

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Sammon A-sarjan osake noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä ja SEAQ:ssa, joka on Lontoon arvopaperipörssin yhteydessä toimiva atk-pohjainen kaupankäyntijärjestelmä. Noteeraus SEAQ:ssa aloitettiin huhtikuussa 1994.

Sammon osakkeen kurssikehitys oli vuoden 1994 ensimmäisen kolmanneksen jälkeen laskeva. Helsingin Arvopaperipörssissä vuoden ylin kurssi oli 400 markkaa ja alin 203 markkaa. Vuoden keskikurssi oli 283 markkaa ja viimeinen kaupantekokurssi 215 markkaa. Vuosivaihdoksi muodostui 2 816 661 osaketta ja 797 miljoonaa markkaa. Lisäksi SEAQ:ssa vaihdettiin Sammon osakkeita 332 524 kappaletta. Osa SEAQ:ssa vaihdetuista osakkeista kirjautuu sen järjestelmästä johtuen kahteen kertaan.

Solvenssipääoma vuoden lopussa oli 7,4 mil-

jardia markkaa. Yhtiön koko osakekannan markkina-arvo oli 3,3 miljardia markkaa ja vastaava substanssiarvo osaketta kohden 410 markkaa.

Osakkeet ja äänioikeus

Sammon osakepääoma on 310 000 000 markkaa. Osakkeen nimellisarvo on 20 markkaa. Osakkeista on osakepääomaa alentamatta mitätöity 300 000 kappaletta, joten osakkeita oli vuoden lopussa liikkeellä 15 200 000 kappaletta. Sammon hallitus ei ole tehnyt päätöstä yhtiön osakkeiden siirtämisestä arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön osakkeet on jaettu A- ja B-sarjan osakkeisiin. A-sarjan osakkeita on 15 140 000 kappaletta ja B-sarjan osakkeita 60 000 kappaletta. Sarjat eroavat toisistaan vain niiden yhtiökokouksessa antaman äänimäärän perusteella. Jokaisella A-

sarjan osakkeella on yksi ääni ja B-sarjan osakkeella viisi ääntä. Vakuutusyhtiölain mukaan yhtiökokouksessa kukaan ei saa omasta puolesta tai toisen valtuuttamana äänestää enemmällä kuin yhdellä kymmenesosalla (1/10) kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

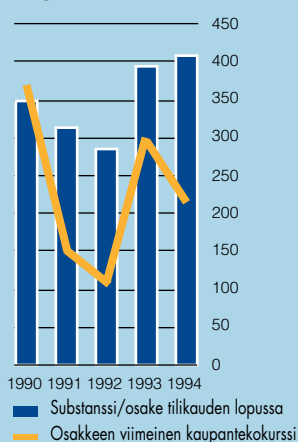
Osakepääoman korotus

Yhtiökokous hyväksyi 17.5.1994 hallituksen esityksen korottaa yhtiön osakepääomaa 30 000 000 markalla 280 000 000 markasta 310 000 000 markkaan Kansallis-Osake-Pankille suunnatulla annilla, jossa KOP merkitsi 1 500 000 uutta 20 markan nimellisarvoista A-sarjan osaketta hintaan 380 markkaa osakkeelta. Osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 30.6.1994. Annilla rahoitettiin Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan

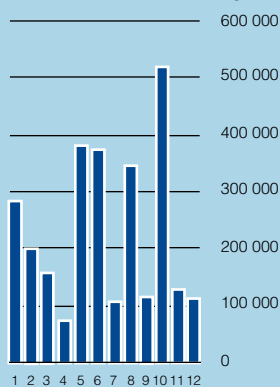
Osakepääoman korotukset 1988 – 94

Korotustapa	Merkintäaika	Merkintäsuhde tai merkitsijä	Hinta/osake	Uusien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoman jälkeen
Uusmerkintä	11.4. – 20.5.1988	Yhdellä vanhalla yksi uusi + lisämerkintämahdollisuus	250 mk 280 mk	3 000 000	126 Mmk
Uusmerkintä	17.10. – 18.11.1988	Kahdella vanhalla yksi uusi + lisämerkintämahdollisuus	325 mk 400 mk	3 000 000	186 Mmk
Sulautumisvastike	31.12.1993	Keskinäisen yhtiön Teollisuusvakuutuksen osakkaat		4 700 000	280 Mmk
Suunnattu anti	30.6.1994	Kansallis-Osake-Pankki	380 mk	1 500 000	310 Mmk

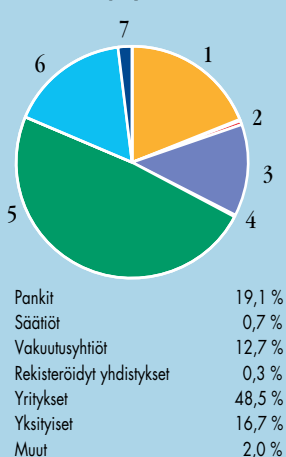
Osakekohtainen substanssi ja pörssikurssi, mk

Sammon osakkeen pörssivaihto kuukausittain 1994, kpl

Osakekannan jakauma omistajaryhmittäin

600 miljoonan markan kauppahinnasta 570 miljoonaa markkaa.

Tiedossa olevat osakassopimukset

Unsa Oy:n ja Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan solmiman sopimuksen mukaan Kalevalla tai sen määräämällä on etuosto-oikeus Unsa Oy:n omistamiin Sammon osakkeisiin käypään hintaan, mikäli Unsa Oy aikoo luopua niistä.

Hallinnon osakkeenomistus

Sammon hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja omistivat 31.12.1994 yhteensä 275 osaketta, joiden osuus äänimäärästä on 0,0018 prosenttia.

Hallituksen antivaltuudet

Yhtiökokous valtuutti 17.5.1994 hallituksen päättämään 30.6.1994 ja 17.5.1995 välisenä aikana osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä. Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta merkitä osakkeita. Osakepääoman korotus voi vastata enintään viidesosaa yhtiökokouksen valtuutus päätöksen ja hallituksen korotuspäätöksen ajankohtana rekisteröidystä yhtiön osakepääomasta ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä. Valtuutuksen nojalla osakepääomaa voidaan korottaa yhteensä enintään 56 000 000 markalla.

Nyt hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaisi hallituksen vuoden ajaksi 26.4.1995 lukien päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä yhdessä tai useammassa erässä siten, että korotus voisi olla enintään 60 000 000 markkaa. Hallitus päättäisi uusien osakkeiden merkintähinnasta ja muista ehdoista ja se voisi poiketa osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta, jos siihen olisi yhtiön kannalta painava syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, yhteistoimintajärjestely tai muu toimintaedellytysten turvaaminen. Hallitus voisi myös päättää osakepääoman korottamisesta apporttiomaisuutta vastaan.

Osakekohtainen tulos ja osinkoehdotus

Konsernin tulos/osake laski edellisestä vuodesta ja oli 9,24 markkaa. Kuitenkin vakavaraisuutta kuvaava substanssi/osake nousi noin 17 markalla ja oli tilikauden päättyessä 409,98 markkaa.

Sammon hallitus on esittänyt, että tilikaudelta maksetaan osinkoa 20 prosenttia osakkeen nimellisarvolle, eli 4,00 markkaa osaketta

Osakekannan jakauma omistuksen suuruuden mukaan 1.3.1995

Osakkeita kpl	Osakkaiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakepääomasta %
1 – 2	151 407	286 350	1,9
3 – 5	105 821	396 613	2,6
6 – 30	154 031	1 682 816	11,1
31 – 100	8 991	429 024	2,8
101 – 1 000	2 221	596 467	3,9
1 001 – 10 000	426	1 201 937	7,9
10 001 – 100 000	63	1 924 311	12,7
100 001 –	18	8 682 482	57,1
Yhteensä	422 978	15 200 000	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat osakerekisterin mukaan 1.3.1995

A- ja B-sarjat	Osakkeet kpl	Osuus osakepääomasta %	Osuus äänimäärästä %
Unsa Oy	2 125 623	14,0	13,8
Kansallis-Osake-Pankki	1 500 000	9,9	9,7
Suomen Yhdyspankki Oy	957 519	6,3	6,2
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	769 399 ¹⁾	5,1	6,5
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	577 149	3,8	3,7
Oy Silja Line Ab	362 606 ²⁾	2,4	2,3
Unitas Oy	344 594	2,3	2,2
Enso-Gutzeit Oy	301 334	2,0	2,0
Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö	280 957	1,8	1,8
Kymmene Oy	223 606	1,5	1,5
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	206 102	1,4	1,3
Finanssi-Sampo Oy	205 075	1,4	1,3
A. Ahlström Osakeyhtiö	181 272	1,2	1,2
Outokumpu Oy	175 784	1,2	1,1
Asko Oy	152 803	1,0	1,0
Oy Nokia Ab	111 133	0,7	0,7
Neste Oy	106 515	0,7	0,7
Veitsiluoto Oy	101 011	0,7	0,7
Oy Tampella Ab	97 680	0,6	0,6
Myllykoski Oy	83 645	0,6	0,5

¹⁾ A-sarjan osakkeita 709 399 kpl ja B-sarjan osakkeita 60 000 kpl.

²⁾ Oy Silja Line Ab on ilmoittanut myyneensä suurimman osan näistä osakkeista.

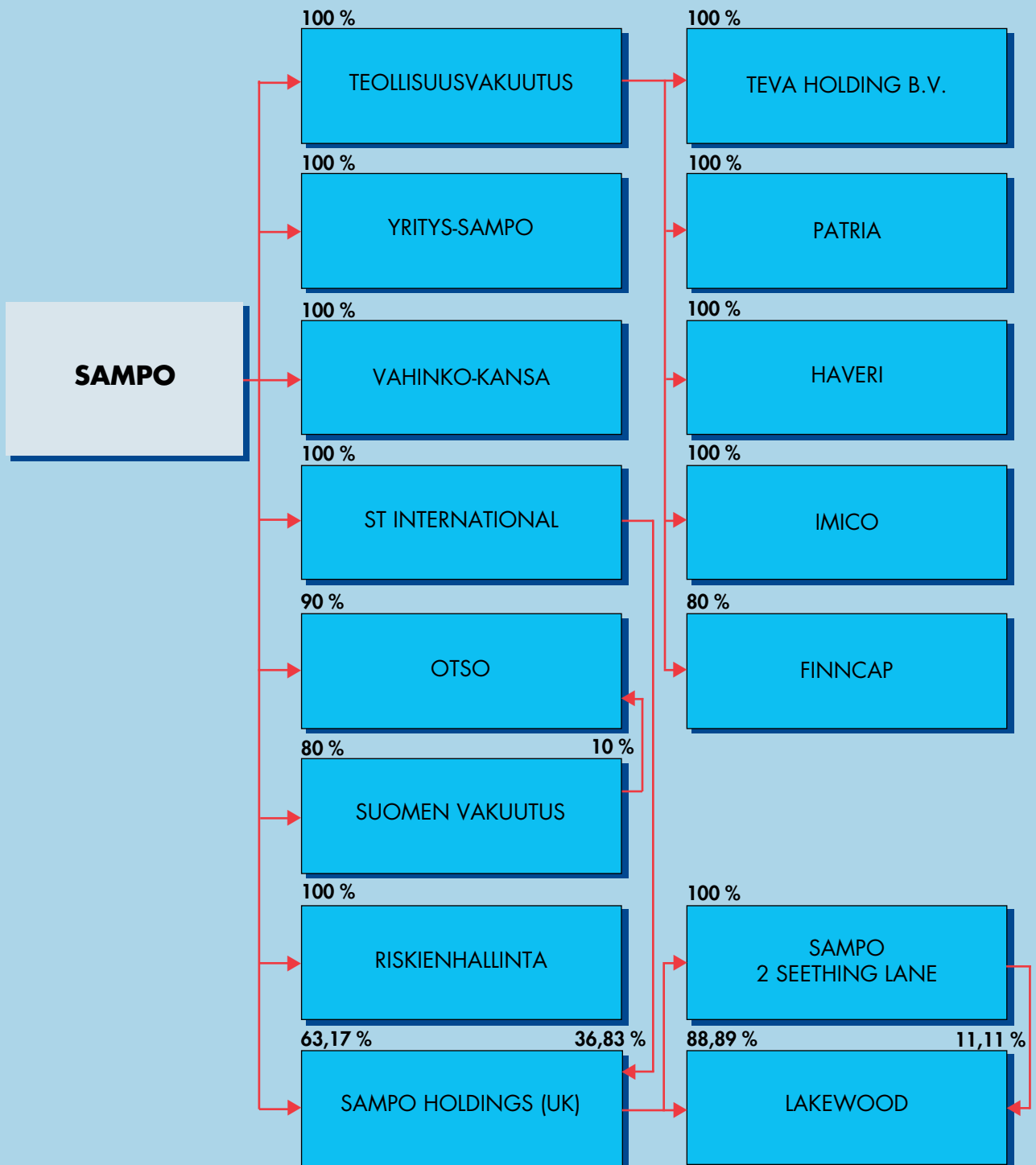
kohti. Ehdotuksen mukaisesta 4,00 markan osingosta on yhtiöveron hyvitys 1,33 markkaa osaketta kohti. Hyvitykseen oikeutetun osingonsaajan veronalainen tulo osaketta kohti on näin ollen yhteensä 5,33 markkaa.

Myös Kansallis-Osake-Pankille suunnatussa annissa annetut osakkeet oikeuttavat täyteen osinkoon vuodelta 1994. Täten vuodelta 1994

maksetaan osinkoa koko osakemäärälle eli 15 200 000 osakkeelle, yhteensä 60 800 000 markkaa, mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen esityksen osingonjaosta.

Osinno on nostettavissa 27.4.1995 alkaen osakelippua nro 7 vastaan kaikissa Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n, osuuspankkien ja Postipankki Oy:n konttoreissa sekä postitoimipaikoissa.

SAMMON KONSERNIRAKENNE

Lisäksi konserniin kuuluu 58 itsenäistä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiötä

TILINPÄÄTÖS

SISÄLTÖ

Vakuutusosakeyhtiö Sammon toimintakertomus	10
Konsernituloslaskelma	18
Konsernitase	20
Emoyhtiön tuloslaskelma	22
Emoyhtiön tase	24
Konsernin rahoituslaskelma	26
Emoyhtiön rahoituslaskelma	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Laadintaperiaatteet	27
Sampo-konsernin tunnuslukujen laskentakaavat	29
Konsernin tunnusluvut	31
Emoyhtiön tunnusluvut	32
Erittelyt	33
Vakuutusmaksutulo	33
Sijoitustoiminta	34
Maksetut korvaukset	35
Palkat ja palkkiot sekä henkilökunta	35
Omallalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos	36
Suunnitelman mukaiset poistot	36
Muut tuotot	37
Muut kulut	37
Saamiset ja velat konserniyhtiöiltä	38
Johdon lainat ja eläkesitoumukset	38
Joukkovelkakirjalainojen arvostus	38
Sijoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet	39
Konsernin käyttöomaisuusosakkeet ja -osuudet	41
Emoyhtiön käyttöomaisuusosakkeet ja -osuudet	42
Osakkuusyhtiöt	44
Kiinteistöjen ja osakkeiden verotusarvot	44
Vastuut	45
Arvonkorotukset ja arvonkorotusrahasto	45
Osakekannan jaottelu	45
Oman pääoman muutoslaskelma	46
Tilintarkastuskertomus	47
Hallintoneuvoston lausunto	48

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMMON TOIMINTAKERTOMUS

Vuonna 1994 Sampo-konsernin oikaistu käyttökate nousi edellisvuotta korkeammaksi ja oli 514 miljoonaa markkaa. Vakuutusliikkeen tulos parani lähes 700 miljoonaa markkaa, mutta sijoitustoiminnan tulos heikkeni edellisvuoteen verrattuna 442 miljoonaa markkaa. Yhdistetty kulu-

subde laski 15 prosenttiyksiköä ja oli 109,1 prosenttia.

*Sampo-konsernin vaka-
varaisuus vahvistui edelleen. Solvenssipääoma nousi lähes 7,4 miljardiin markkaan ja vastuunkantokyky oli 212 prosenttia.*

*Sampo-konsernin raken-
netyö jatkuu kuluvana vuon-
na. Vabinkovakuutusosakeyh-
tiö Kansa fuusioidaan Vakuu-
tusosakeyhtiö Sampoon. Kustannustehokkuutta hae-
taan yhdentämällä toiminta-
tapoja ja tuotantojärjes-
telmiä.*

Sampo-konsernin hallitus. Kuvassa vasemmalta: Vesa Vainio, Georg Ehrnrooth, Thor Björn Lundqvist, Ari Heiniö, Kari O. Sohlberg, Jouko K. Leskinen ja Jukka Härmälä.

Konsernin tulos

Vuonna 1994 Sampo-konsernin oikaistu käyttökate nousi vuotta 1993 korkeammaksi ja oli 514 miljoonaa markkaa. Vakuutusliikkeen tulos parani lähes 700 miljoonaa markkaa, mutta sijoitustoiminnan tulos heikkeni edellisvuoteen verrattuna, jolloin sijoitustoiminnan tuotot olivat muun muassa muuttuneen verolainsäädännön vuoksi poikkeuksellisen korkeat. Konsernin tulokseen vaikuttava tasoisvastuu karttui 74 miljoonaa markkaa, kun se edellisvuonna purkautui 95 miljoonaa markkaa. Konsernin liikevoitto oli 301 miljoonaa markkaa ja tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 183 miljoonaa markkaa. Osakekohtainen tulos oli 9,24 markkaa.

Vuonna 1993 tapahtuneen Vakuutusosakeyhtiö Sammon ja Keskinäisen yhtiön Teollisuusvakuutuksen fuusion jälkeen liiketoiminta jaettiin diffuusiolla emoyhtiö Sammon ja kahden tytäryhtiön, Teollisuusvakuutuksen ja Yrittäjä-Sammon, kesken. Vuonna 1994 emoyhtiö Sammon tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 97 miljoonaa markkaa.

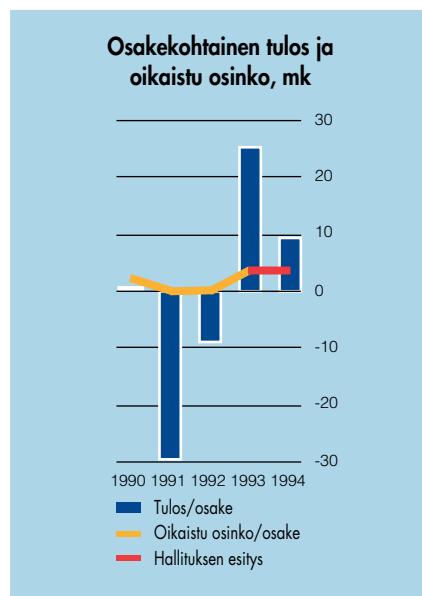
Konsernin suunnitelman mukaiset poistot olivat 213 miljoonaa markkaa, mihin sisältyi 36 miljoonan markan suuruinen Vahinko-Kansan hankinnasta aiheutunut konserniaktiivan poisto. Muihin tuottoihin sisältyi satunnaisia eriä 6 miljoonaa markkaa ja muihin kuluihin 0,5 miljoonaa markkaa. Konsernin tilikauden verot olivat 63 miljoonaa markkaa. Sammon tytäryhtiöiltä saamien osinkojen yhtiöveron hyvitykset on eliminoitu konsernituloslaskelmassa kohdistamalla ne tilikauden välittömien verojen vähennykseksi. Kiinteistövero konserniyhtiöt maksoivat yhteensä 9 miljoonaa markkaa, josta emoyhtiön osuus oli 3 miljoonaa markkaa. Kiinteistövero on tilinpäätöksessä sisällytetty sijoitustoiminnan kuluihin.

Konsernin vakavaraisuus

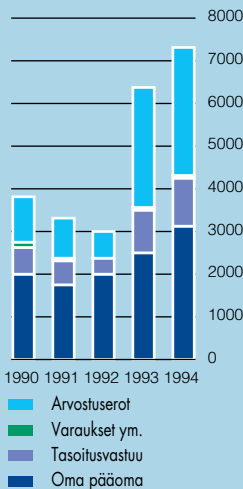
Sampo-konsernin vakavaraisuus vahvistui edelleen. Solvenssipääoma nousi lähes 7,4 miljardiin markkaan ja vastuunkantokyky oli 212 prosenttia. Substanssiarvo osaketta kohti oli 410 mk.

Konsernin tulos

Mmk	tilinpäätös 1994	tilinpäätös 1993
Vakuutusliikkeen nettotuotto	587,6	- 98,9
Oikaistu sijoitustoiminnan nettotuotto	791,0	1 227,8
Myyntivoitot ja -tappiot	842,6	256,5
Arvonlennukset ja palautuneet arvonlennukset	- 315,3	173,2
Muut sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	263,7	798,1
Liikekulut	- 883,6	- 668,9
Tavanomaiset muut tuotot ja kulut	19,2	18,0
Oikaistu käyttökate	514,2	478,0
Poistot suunnitelman mukaan	- 212,8	- 157,3
Liikevoitto	301,4	320,7
Tasoisvastuun muutos	- 73,8	95,1
Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	-	17,6
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut	- 51,2	- 63,2
Tulos ennen satunnaisia eriä	176,5	370,2
Satunnaiset tuotot ja kulut	6,3	- 1,1
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja -veroja	182,7	369,1

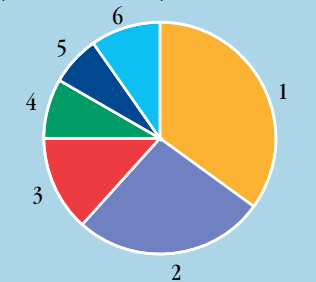

Solvenssipääoma, Mmk

Kotimaisen vahinkoensivakuutuksen markkinaosuudet 1994*

(pl. pankkien luottovakuutus ja Garantian luottovakuutus)

1.	Sampo	34,9 %
2.	Pohjola	26,8 %
3.	Tapiola	13,4 %
4.	Yrittäjien-Fennia	8,3 %
5.	Lähiryhmä	6,8 %
6.	Muut	9,8 %

Yhteensä 10,4 Mrd mk

* Ennakkotieto

Konsernin vakavaraisuus

Mmk	tilinpäätös 1994	tilinpäätös 1993
Oma pääoma	3 133,5	2 505,3
Vähemmistöosuus	24,4	23,6
Varaukset ml. muu kuin kiinteistöjen kertynyt poistoero	79,5	69,3
Tasoisvastuu	1 111,1	998,2
Arvostuserot	3 018,7	2 813,8
Solvenssipääoma	7 367,2	6 410,2

Ensivakuutus

Konsernin maksutulo oli lähes 4 miljardia markkaa, josta ensivakuutuksen osuus oli 3 367 miljoonaa markkaa. Merkittävin vakuutuslaji oli palo- ja esinevakuutus yhdistelmiseen, jonka maksutulo oli 892 miljoonaa markkaa. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo oli lähes 740 miljoonaa markkaa. Liikennevakuutuksen maksutulo pieneni pääasiassa tariffien laskun seurauksena ja oli 463 miljoonaa markkaa. Konsernin markkinaosuus kotimaisesta ensivakuutuksesta nousi ennakkotietojen mukaan 35 prosenttiin Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan oston seurauksena.

Vakuutusmaksusaamisista aiheutuneet luottotappiot vähenivät edelleen ja olivat 35 miljoonaa markkaa.

Maksettujen korvausten määrä oli konsernissa 3 617 miljoonaa markkaa. Korvattavia suurpalovahinkoja oli toimintavuonna poikkeuksellisen vähän. Konsernin omalla vastuulla olevan liikkeen vahinkosuhte oli 83,7 prosenttia. Yhdistetty kulusuhte laski 15 prosenttiyksikköä ja oli 109,1 prosenttia.

Emoyhtiö Sammon kokonaismaksutulo oli 1 044 miljoonaa markkaa, josta ensivakuutuksen osuus oli 1 021 miljoonaa markkaa. Emoyhtiön maksetut korvaukset olivat 1 004 miljoonaa markkaa ja ensivakuutuksen vahinkosuhte oli 78,2 prosenttia.

Jälleenvakuutus

Konsernin jälleenvakuutusmaksutulo oli yhteensä 620 miljoonaa markkaa. Jälleenvakuutusmaksutuloa kertyi kotimaisesta liikkeestä, rajoitusti ulkomaisesta valinnaisesta omaisuusvakuutuksesta, henkiläjälleenvakuutuksesta sekä vasta- vuoroisuuteen perustuvasta liikkeestä. Ulkomaisesta vakuutusta oli 564 miljoonaa markkaa, josta suomalaisyrityksiltä saadun ulkomaisen vakuutuksen maksutulo kasvoi 31 prosenttia 157 miljoonaa markkaan. Henkijälleenvakuutuksen kirjaustavan muutos aiheutti 142 miljoonan markan maksutulon lisäyksen.

Konsernin jälleenvakuutusyhtiöt Vakuutusosakeyhtiö ST International, Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria ja Lakewood Insurance Company Ltd (entinen Sampo U.K.) jatkoivat jälleenvakuutuskannan alasajoa. Valittu toimintatapa vastuiden katkaisemiseksi on osoittautunut onnistuneeksi. Vastuuvetka laski 600 miljoonaa markkaa edellisestä vuodesta ja oli 2,1 miljardia markkaa. Jälleenvakuutus sopimuksia onnistuttiin katkaisemaan 178 miljoonalla markalla. Suomen markan vahvistuminen pienensi vastuuvetkaa 330 miljoonalla markalla. Sampo ja Teollisuusvakuutus vastaavat osasta ST Internationalin ja Patrian jälleenvakuutusosajaa.

Konsernin koko jälleenvakuutuksen maksetut korvaukset olivat 894 miljoonaa markkaa, josta ulkomaisen liikkeen osuus oli 782 miljoonaa markkaa.

Konsernin sijoitustoiminnan tuotot ja kulut

Mmk	tilinpäätös 1994 *)	tilinpäätös 1993
Korkotuotot	353,1	633,4
Osinkotuotot	73,9	36,9
Kiinteistöjen tuotot	227,5	230,0
Muut suorat tuotot	28,1	38,8
Suorat tuotot	682,6	939,2
Myyntivoitot	853,3	263,9
Arvonkorotukset	–	17,6
Palautuneet arvonalennukset	52,0	539,9
Kurssivoitot	30,6	113,8
Satunnaiset tuotot	935,9	935,2
Bruttotuotot	1 618,4	1 874,4
Korkokulut	182,4	111,6
Kiinteistöjen kulut	133,5	114,0
Muut suorat kulut	44,8	25,6
Suorat kulut	360,7	251,2
Myyntitappiot	10,7	7,4
Arvonlennukset	367,3	366,7
Kurssitappiot	140,0	66,9
Satunnaiset kulut	518,0	441,0
Kulut	878,7	692,2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	739,8	1 182,2

*) Valuuttakurssieroihin liittyviä oikaisuja on tehty korkotuottoihin –70,7 Mmk, korkokuluihin 99,8 Mmk ja osakkeiden myyntivoittoihin ja -tappioihin sekä arvonalennuksiin –53,0 Mmk.

Konsernin sijoituskanta

Mmk	tilinpäätös 1994	tilinpäätös 1993
Sijoituskanta		
Velkakirjasaamiset	1 069,0	1 291,0
Joukkovelkakirjalainat	2 598,5	1 649,0
Markkinarahasijoitukset	1 442,0	1 841,2
Osakkeet ja osuudet	3 661,4	2 947,9
Kiinteistösijoitukset	3 338,9	3 469,6
Kirja-arvo yhteensä	12 109,8	11 198,7
Arvostuserot		
Joukkovelkakirjalainat	– 59,0	102,9
Osakkeet ja osuudet	2 243,7	1 881,4
Kiinteistösijoitukset	834,0	829,5
Arvostuserot yhteensä	3 018,7	2 813,8

Sijoitustoiminta

Sampo-konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 740 miljoonaa markkaa vuonna 1994. Vuotta aiemmin ne olivat 1 182 miljoonaa markkaa, mihin sisältyi elinkeinoverolain muuttumisen vuoksi kirjatut poikkeuksellisen suuret 540 miljoonan markan arvonalennusten palautukset. Vuonna 1994 palautuneet arvonalennukset olivat 52 miljoonaa markkaa.

Sijoitustoiminnan tulosta paransivat olenaisesti 853 miljoonan markan myyntivoitot, joista suurin osa saatiin osakkeista. Osakkeilla käytiin aktiivista kauppaa, mikä yhdessä suotuisan kurssikehityksen kanssa vaikutti siihen, että konsernin arvostuserot nousivat yli 3 miljardiin markkaan suurista myyntivoitoista huolimatta. Konsernin osakesalkun käypä arvo oli 5 905 miljoonaa markkaa ja osuus koko sijoituskannasta 39 prosenttia.

Korkotason aleneminen laski suorita tuottoja, jotka olivat 683 miljoonaa markkaa. Suorien tuottojen vähenemiseen vaikutti myös asiakasluottojen heikko kysyntä. Korkoinstrumenttien osuus koko sijoituskannasta pysyi kuitenkin lähes ennallaan, koska joukkovelkakirjasijoituksia lisättiin. Markkinarahasijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja luotot muodostavat sijoituskannasta 33 prosenttia.

Joukkovelkakirjalainat on pidetty hankintahinnoinaan, kuten sosiaali- ja terveysministeriön ohjeet sallivat. Valuuttamääräisistä joukkovelkakirjalainoista on kirjattu tulosvaikutteisesti valuuttakurssitappioita 125 miljoonaa markkaa. Ne, samoin kuin rahamarkkinainstrumenttien valuuttakurssierot, on kirjattu korkotuottojen oikaisuksi. Valuuttakurssierojen kohdistamisen seurauksena negatiiviseksi muodostuneet korkotuottoerät on siirretty sijoitustoiminnan korkokuluihin. Myös valuuttamääräisten osakkeiden valuuttakurssierot on kirjattu niihin liittyvien tuottojen ja kulujen oikaisuiksi.

Osake- ja rahastosijoituksia tehtiin aiempaa enemmän kansainvälisille markkinoille. Vuoden 1994 lopussa näitä sijoituksia oli 221 miljoonaa markkaa.

Kiinteistö- ja kiinteistöosakkeiden osuus sijoituksista laski 28 prosenttiin. Merkittäviä uusia kiinteistösijoituksia ei tehty vuoden aikana. Kiinteistökannasta on vuokrattu noin 92 prosenttia käyvän vuokratason mukaisilla normaaleilla sopimuksilla.

Konsernin kiinteistökanta 1994

Mmk	m ²	Käypä arvo	Tyhjänä (%)
Asuinkiinteistöt	127 244	522	0,8
Liike- ja toimistotilat	335 152	2 705	9,9
Teollisuuskiinteistöt	48 019	75	16,7
Muut	8 732	646	0,0
Yhteensä	519 147	3 948	8,1

Arvonlennuksia tehtiin pörssiosakkeisiin 200, muihin osakesijoituksiin 14, kiinteistöihin ja osakkeisiin 86 sekä amerikkalaisen yhteistoimintayhtiön Home Holdingsin osakkeisiin 67 miljoonaa markkaa. Suomen markan vahvistuminen aiheutti ulkomaisista sijoituksista valuuttakurssitappioita 333 miljoonaa markkaa, jotka kompensoituivat vakuutusliikkeen tuloksen kautta valuuttamääräisen vastuuvelan ja korvausten pientymisenä.

Sampo-konsernin sijoituskanta käyvin arvoon oli 15,1 miljardia markkaa, josta noin 13 prosenttia oli ulkomaisissa sijoituksissa.

Henkilöstö ja liikekulut

Konsernin palveluksessa oli vuonna 1994 keskimäärin 2 966 henkilöä. Ilman Vahinko-Kansan tuomaa henkilöstömäärän kasvua konsernin henkilöstö väheni runsaat kaksi prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

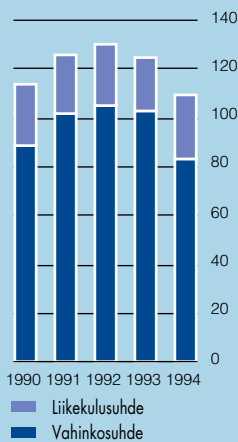
Vuonna 1994 konsernin liikekulusuhde oli 25,5 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 21,4 prosenttia. Alenevan maksutulokehityksen lisäksi liikekulusuhteen kasvu johtui pääasiassa Vahinko-Kansan liittämistä osaksi Sampo-konsernia, sosiaalikulujen noususta sekä rakennusjärjestelyjen edellyttämistä kertaluonteisista panostuksista. Kesäkuun alussa 1994 voimaan tullut arvonlisäverolaki kasvatti liikekuluja vajaalla 8 miljoonalla markalla. Vakuutuspalvelut jäivät verotuksen ulkopuolelle, jolloin vakuutusyhtiöt joutuvat ostamaan verottomassa toiminnassaan tarvittavat palvelut ja tavarat verolliseen hintaan ilman vähennysoikeutta. Arvonlisäverolaki sallii kuitenkin läheisissä rahoituksellisissa, taloudellisissa ja hallinnollisissa suhteissa olevien vakuutusyhtiöiden ja niiden määräysvaltaan kuuluvien yritysten ryhmäkisteröinnin yhdeksi verovelvollisuusryhmäksi, jolloin sinänsä verollisten vakuutustoiminnan tukipalvelujen myynti ryhmän sisällä on verotonta. Arvonlisäverolain voimaantulon jälkeen vakuutusyhtiöt joutuvat edelleen maksamaan 22 prosentin suuruisia vakuutusmaksuveroa.

Jatkuva muutos, laajat kehityshankkeet, Sammon ja Teollisuusvakuutuksen sulautuminen ja Otson sekä Vahinko-Kansan mukaantulo Sampo-konserniin ovat kaikki työllistäneet ja asettaneet henkilöstölle suuria haasteita. Vuonna 1994 kehitettiin koulutusjärjestelmiä vastaamaan konsernin muuttuneita tarpeita ja käynnistettiin työterveyshuollon kokonaisuudistus.

Konsernin koko henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat 456 916 242,58 markkaa, josta toimitusjohtajien, hallitusten ja hallintoneuvostojen jäsenten osuus oli 8 463 679,37 markkaa.

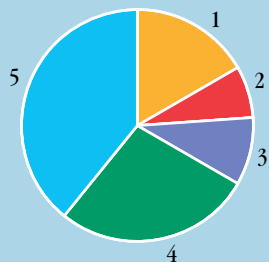
Emoyhtiö Sammon palveluksessa oli keskimäärin 1 536 henkilöä, joille vastaavasti maksettiin palkkaa ja palkkioita luontoisetuineen 235 340 649,36 markkaa. Tästä toimitusjohtajan, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten osuus oli 2 183 901,82 markkaa.

Yhdistetty kulusuhde I (combined ratio), %

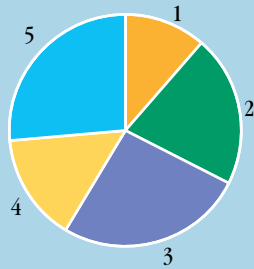
Sijoituskanta 31.12.1994

Käyvin arvoon

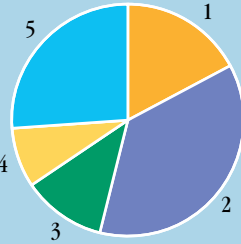
Yhteensä 15,1 Mrd mk

Palveluvuosijakautuma 12/1994 Sampo-konserni

1.	yli 30 vuotta	11,4 %
2.	20 – 29 vuotta	21,1 %
3.	10 – 19 vuotta	26,2 %
4.	6 – 9 vuotta	14,8 %
5.	alle 6 vuotta	26,5 %

Koulutustaso 12/1994 Sampo-konserni (vakinaiset)

1.	Korkeakoulu	17,3 %
2.	Opisto	36,7 %
3.	Ammatillinen koulu	11,6 %
4.	Ylioppilas	8,4 %
5.	Kansakoulu, keskikoulu, peruskoulu	26,0 %

Konsernin rakenne

Sammon konsernitilinpäätökseen sisältyivät 31.12.1994 emoyhtiö Vakuutusosakeyhtiö Sammon lisäksi tytäryhtiöt Teollisuusvakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo, Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso, Suomen Vakuutus Osakeyhtiö ja Sampo Holdings (UK) Limited kukin alakonserneineen sekä Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa, Vakuutusosakeyhtiö ST International, Riskienhallinta Oy ja 23 asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

Vahinko-Kansasta tuli konserniyhtiö 15.4.1994, jolloin Sammon ja Kansallis-Osake-Pankin välinen osakekauppa toteutui. Kansa-yhtymä Oy, Kansallis-Osake-Pankki ja Vakuutusosakeyhtiö Sampo olivat 31.1.1994 solmineet sopimuksen, jonka mukaan Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan osakkeet myytiin ensin KOP:lle 14.4.1994 ja sen jälkeen Sammolle 15.4.1994. Yhtiön osakkeiden kauppahinta oli 600 miljoonaa markkaa, josta 570 miljoonaa markkaa maksettiin suunnatulla osakeannilla korottamalla osakepääomaa 30 miljoonalla markalla. Osakkeiden lukumäärä nousi 1,5 miljoonalla 15,2 miljoonaan kappaleeseen. Vahinko-Kansan liiketoiminnan vaikutus sisältyy konserniin 8,5 kuukauden ajalta.

Avaintiedot konserniyhtiöistä tilikaudelta 1994

Mmk	Sampo	Yritys-Sampo	Teollisuusvakuutus	Vahinko-Kansa (8,5 kk)	Otso	Suomen Vakuutus	ST International	Patria
Ensiluovutusmaksutulo	1 021,3	845,2	981,8	338,0	145,8	34,6	–	–
Jälleenvakuutusmaksutulo	22,5	27,8	505,0	9,1	137,7	2,1	– 1,3	– 27,4
Korvauskulut	– 860,2	– 721,3	– 1 239,7	– 326,7	– 163,0	– 34,8	– 3,2	– 26,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	344,7	141,0	264,4	– 49,8	69,9	23,2	– 63,5	– 2,4
Liikekulut	– 350,6	– 189,9	– 140,2	– 143,1	– 34,3	– 7,9	– 10,7	– 10,6
Käyttökate	172,8	64,5	144,3	– 83,7	59,7	18,7	– 23,0	5,1
Ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	96,7	48,7	141,6	– 96,4	57,7	20,1	– 23,6	5,7
Tilikauden ylijäämä	73,4	34,2	98,7	– 96,4	43,7	14,9	– 23,4	5,2

Konsernin hallinto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.5.1994 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin 45. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin uudelleen vuorineuvos Krister Ahlström, konserni-johtaja Henrik Höglund, pääjohtaja Jyrki Juusela, pääjohtaja Heimo Karinen, toimitusjohtaja Keijo Ketonen, toimitusjohtaja Erkki Lahtinen, pääjohtaja Seppo Lindblom, teollisuusneuvos Carl G. Nordman, toimitusjohtaja Jorma Ollila, toimitusjohtaja Seppo Sipola, toimitusjohtaja Timo Summa ja puheenjohtaja Esa Swanljung sekä uudeksi jäseneksi pääjohtaja Pekka Vennamo.

Sammon hallituksen kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia vuonna 1994. Sen muodostavat toimitusjohtaja Jukka Härmälä (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Kari O. Sohlberg (varapuheenjohtaja), konsernijohtaja Georg Ehrnrooth, toimitusjohtaja Ari Heiniö, pääjohtaja Jouko K. Leskinen, toimitusjohtaja Thor Björn Lundqvist ja pääjohtaja Vesa Vainio.

Yhtiön tilintarkastajina toimivat Jaakko Nyman, KHT ja Thor Nyroos, KHT.

Tilikauden jälkeiset merkittävät tapahtumat

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa fuusioidaan 24.3.1995 allekirjoitetun sulautumissopimuksen mukaan Vakuutusosakeyhtiö Sampoon, joka omistaa Vahinko-Kansan koko osakepääoman. Tavoitteena on, että tytäryhtiöfuusio toteutetaan 31.12.1995. Ennen sulautumista Vahinko-Kansa luovuttaa yritysvakuutuskantansa Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sammolle. Sulautumissopimukseen ja vakuutuskannan osan luovutussopimukseen tarvitaan sosiaali- ja terveysministeriön suostumus. Sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon vaaditaan lisäksi tuomioistuimen lupa. Järjestelyn tarkoituksena on lisätä konsernin kustannustehokkuutta.

Vahinko-Kansan osakepääomaa on 24.3.1995 päätetty korottaa 65 miljoonalla markalla vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Sampo on 13.3.1995 tehdyllä kaupalla hankkinut Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuun koko osakekannan. Vakuutusosakeyhtiö ST Internationalin ja Vastuun hallitukset ovat hyväksyneet sulautumissopimuksen. Osapuolten tavoitteena on fuusioida Vastuu ST Internationaliin 31.12.1995.

Ensimmäisenä kokonaan suomalaisena vakuutusyhtiönä Sampo sai 27.1.1995 Viron valtiovarainministeriöltä luvan perustaa vakuutusyhtiö Viroon. Sampo Kindlustuse AS keskittyy yksityistalouksien vakuuttamiseen.

Muutokset lainsäädännössä

Suomen ETA-sopimus ja EU-jäsenyys vaikuttavat lainsäädännön kautta myös vakuutusalaan. Suomen vakuutuslainsäädäntö sopeutetaan Euroopan yhteisöjen neuvoston kolmanteen vahinkovakuutusdirektiiviin, kolmanteen henkivakuutusdirek-

tiivin sekä vakuutusyritysten tilinpäätösdirektiiviin laeilla, jotka tulevat voimaan 1.4.1995.

Laeilla toteutaan mm. kolmansien vakuutusdirektiivien mukaiset yhden toimiluvan ja kotivaltion valvonnan periaatteet. Tämä merkitsee sitä, että suomalaisella vakuutusyhtiöllä on Suomessa myönnetyn toimiluvan nojalla oikeus harjoittaa vakuutustoimintaa joko sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjonnan oikeuden perusteella Euroopan unionin alueella. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa ensisijaisesti kotimaisen vakuutusyhtiön vakavaraisuuden valvonnasta myös sen ulkomaantoiminnan osalta. Vastaavasti ulkomainen vakuutusyhtiö, jonka kotipaikka on Euroopan unionin alueella, voi kotivaltiostaan saamansa toimiluvan nojalla harjoittaa vakuutustoimintaa Suomessa. Yhtiön talouden valvonnasta vastaa yhtiön kotivaltion vakuutustarkastusviranomaisen.

Vakuutusyhtiön vastuuvelan laskemista ja kattamista koskevat säännökset muuttuvat vastaamaan kolmansien vakuutusdirektiivien vaatimuksia. Vakuutusyhtiön koko vastuovelka on katettava. Vastuuvelan laskuperusteiden ja henkivakuutuksen perusteiden ennakkovahvistuksesta luovutaan. Lakisääteisen työeläke- ja tapaturmavakuutuksen ennakkovahvistusmenettely kuitenkin jatkuu. Vakuutusyhtiön tilinpäätöksen arvostusperiaatteet vastaavat aiempia, vaikka alunperin lakia valmisteltaessa tarkoituksena oli siirtyä arvostamaan sijoitukset käypään arvoon. Taseen liitteenä on kuitenkin ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo.

Uusi vakuutuslainsäädäntö tulee voimaan 1.7.1995. Laki tiukentaa vakuutusyhtiön velvollisuutta antaa tietoja vakuutuksen hakijalle sekä parantaa muutenkin vakuutuksenottajan asemaa.

Tulevaisuuden näkymät

Suomen vakuutusalan lähivuosien näkymät ovat melko valoisat. Teollisuudessa kasvu jatkuu vahvana ja voimistuu useimmilla muillakin aloilla. Yksityissektorilla odotetaan kulutuskysynnän nousvan. Tuotannon ripeän kasvun myötä työllisyys on alkanut parantua, joskin työttömyysasteen odotetaan edelleen pysyvän korkealla. Työttömyysongelman ohella valtion velkakierteen katkaiseminen on julkisen talouden keskeinen haaste.

Ensivakuutusmaksutulon voidaan perustellusti uskoa kääntyvän kasvuun. Toisaalta taloudellinen vilkastuminen saattaa vaikuttaa vahinkojen määrän lisääntymiseen etenkin auto- ja liikennevakuutuksessa sekä lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa.

Kansainvälisten sijoitusmarkkinoiden epävarmuus heijastuu Suomen pääomamarkkinoille. Suomalaisten vakuutusyhtiöiden vakavaraisuus on kuitenkin vahvalla pohjalla ja kilpailukyky hyvä. Ne kestävät hyvin vertailun kovenevassa kansainvälisessä kilpailussa. Säästömarkkinoiden uusjako nosti henkivakuutusksynnän vahvaan kasvuun kuluneena vuonna. Uusmyyntipotentiaalia onkin erityisesti henkivakuutusmarkkinoilla, sillä eurooppalaisen mittapuun mukaan Suomi on edelleen vakuutussäästämisessä varsin alhaisella tasolla.

Sampo-konsernin johtava markkina-asema säilyy vuonna 1995. Ensivakuutuksen maksutulon odotetaan kasvavan, kannattavuuden pysyvän hyvänä ja vakavaraisuuden erinomaisena. Ulkomaisista jälleenvakuutuskantaa ajetaan alas jo hyväksi havaitun toimintamallin mukaan.

Sampo-konsernin rakennetyö jatkuu kuluvana vuonna. Kustannustehokkuutta haetaan yhdentämällä toimintatapoja ja tuotantojärjestelmiä. Motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö varmistaa jatkossakin korkean asiakasyytyväisyyden.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Vakuutusosakeyhtiö Sammon vapaa oma pääoma, joka sisältää tilikauden ylijäämän, 73 390 925,46 markkaa, oli 489 338 548,47 markkaa. Konsernin vapaa oma pääoma oli 420 687 013,92 markkaa. Hallitus esittää, että tilikaudelta maksetaan osinkoon oikeuttaville 15 200 000 A- ja B-sarjan osakkeille osinkoa 20 prosenttia osakkeen nimellisarvolle eli 4,00 markkaa osaketta kohti. Hallitus ehdottaa yhtiön tilikauden voiton käytöstä seuraavaa:

osinkoina maksetaan	60 800 000,00
käyttörahoon siirretään	11 600 000,00
tulostilille jätetään	990 925,46
	<hr/>
	73 390 925,46

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 mk	Viite*	1.1.1994– 31.12.1994	1.1.1993– 31.12.1993
Vakuutusmaksutulo	1		
Ensivakuutus		+ 3 366 712	+ 3 120 409
Jälleenvakuutus		+ 619 632	+ 574 539
		+ 3 986 344	+ 3 694 948
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista		– 34 675	– 43 761
		+ 3 951 669	+ 3 651 187
Sijoitustoiminta	2		
Tuotot		+ 1 618 368	+ 1 856 750
Kulut		– 878 556	– 692 196
Arvonkorotukset		–	+ 17 600
		+ 739 812	+ 1 182 154
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Kokonaismuutos		+ 34 512	+ 82 583
Kannansiirto		–	– 7 035
		+ 34 512	+ 75 548
Vakuutusliikkeen tuotot		+ 4 725 993	+ 4 908 889
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	3	– 3 617 354	– 3 558 769
Korvausvastuun muutos			
Kokonaismuutos		+ 394 479	+ 65 185
Kannansiirto		–	– 117 696
		+ 394 479	– 52 511
		– 3 222 875	– 3 611 280
Vakuutusliikkeen kate		+ 1 503 118	+ 1 297 609
Jälleenvakuuttajien osuus			
Vakuutusmaksutulosta	1	– 480 790	– 531 643
Vakuutusmaksuvastuun muutoksesta		– 7 439	– 18 452
Maksetuista korvauksista	3	+ 418 657	+ 473 398
Korvausvastuun muutoksesta		– 179 966	– 42 503
		– 249 538	– 119 200
Oma osuus vakuutusliikkeen katteesta		+ 1 253 580	+ 1 178 409
Liikekulut	4		
Palkat ja palkkiot		– 446 949	– 394 695
Sosiaalikulut		– 171 367	– 143 238
Muut liikekulut		– 265 240	– 130 963
		– 883 556	– 668 896
Käyttökate		+ 370 024	+ 509 513

* Numero viittaa liitetietojen erittelyyn sivuilla 33 – 46

1 000 mk	Viite	1.1.1994 – 31.12.1994	1.1.1993 – 31.12.1993
Poistot suunnitelman mukaan	6		
Sijoitusomaisuudesta		– 65 640	– 47 665
Käyttöomaisuudesta		– 107 638	– 106 432
Konserniaktiivasta		– 39 503	– 3 215
		– 212 781	– 157 312
Liikeylijäämä		+ 157 243	+ 352 201
Muut tuotot	7		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		+ 6 740	+ 35 557
Muut tuotot		+ 20 402	+ 18 009
		+ 27 142	+ 53 566
Muut kulut	8		
Käyttöomaisuuden myyntitappiot		– 509	– 22 730
Muut kulut		– 1 126	– 13 940
		– 1 635	– 36 670
Ylijäämä ennen varausten muutoksia ja veroja		+ 182 750	+ 369 097
Suunnitelman mukaisten ja tehtyjen poistojen ero	6	– 11 241	– 67 642
Varausten muutokset			
Luottotappiovaraus		– 12 082	+ 6 676
Asuintalovaraus		+ 696	– 1 542
Toimintavaraus		–	+ 1 879
Ennakkokulukirjaus		–	+ 24 025
Siirtymävaraus		+ 6 500	– 29 696
		– 4 886	+ 1 342
Välittömät verot			
Tilikauden verot		– 62 923	– 67 881
Edellisten tilikausien verot		+ 9 939	+ 150
Siirretty omaan pääomaan		– 10 000	–
		– 62 984	– 67 731
Tilikauden ylijäämä		+ 103 639	+ 235 066
Vähemmistöosuus tilikauden yli- /alijäämästä		– 3 694	+ 1 500
Konsernin tilikauden ylijäämä		+ 99 945	+ 236 566

KONSERNITASE

1 000 mk	Viite	31.12.1994	31.12.1993
VASTAAVAA			
Rahoitusomaisuus			
Rahat ja pankkisaamiset		992 359	1 238 625
Jälleenvakuutussamiset		1 428 894	1 599 268
Siirtosamiset		1 052 596	1 103 436
Muu rahoitusomaisuus		1 041 726	977 708
		4 515 575	4 919 037
Sijoitusomaisuus			
Velkakirjasaamiset	10	1 068 992	1 290 950
Joukkovelkakirjalainat	11, 18	2 598 537	1 649 049
Osakkeet ja osuudet	12, 15, 16	3 021 691	2 236 705
Kiinteistöosakkeet	16	522 510	534 167
Kiinteistöt	16, 18	2 064 091	2 209 503
Muu sijoitusomaisuus		51 948	109 687
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt ero	6	111 602	111 850
		9 439 371	8 141 911
Käyttöomaisuus			
Osakkeet ja osuudet	13, 15, 16	639 950	711 184
Kiinteistöosakkeet	16	82 653	73 758
Kiinteistöt	16, 18	669 607	652 205
Kalusto		196 662	162 737
Muu käyttöomaisuus		209 302	157 677
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt ero	6	29 056	14 975
		1 827 230	1 772 536
Konserniaktiiva		451 824	23 426
Arvostuserät			
Aktivoitu korko		–	594
			594
		16 234 000	14 857 504

1 000 mk	Viite	31.12.1994	31.12.1993
VASTATTAVAA	17		
Vieras pääoma			
Jälleenvakuutusvelat		752 657	824 965
Siirtovelat		422 989	397 887
Muut velat		1 030 247	1 355 396
Vakuutustekninen vastuovelka			
Vakuutusmaksuvastuu		1 265 947	955 499
Korvausvastuu		9 392 201	8 576 569
		<u>10 658 148</u>	<u>9 532 068</u>
		12 864 041	12 110 316
Varaukset			
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt ero	6	140 658	126 825
Luottotappiovaraus		20 606	8 524
Asuintalovaraus		20 866	21 562
Siirtymävaraus		29 864	36 364
		<u>211 994</u>	<u>193 275</u>
Konsernireservi		–	25 000
Vähemmistöosuus		24 421	23 585
Oma pääoma	20		
Sidottu			
Osakepääoma	19	310 000	280 000
Vararahasto		2 182 871	1 642 934
Arvonkorotusrahasto	18	209 388	209 388
Muut sidotut rahastot		28	26
Muuntoerot		10 570	55 530
		<u>2 712 857</u>	<u>2 187 878</u>
Vapaa			
Varmuusrahasto		69 693	69 693
Muu vapaa oma pääoma		251 049	11 191
Tilikauden ylijäämä		99 945	236 566
		<u>420 687</u>	<u>317 450</u>
		<u>3 133 544</u>	<u>2 505 328</u>
		16 234 000	14 857 504

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1 000 mk	Viite	1.1.1994 – 31.12.1994	1.1.1993 – 31.12.1993
Vakuutusmaksutulo	1		
Ensivakuutus		+ 1 021 298	+ 2 093 254
Jälleenvakuutus		+ 22 525	+ 53 902
		<hr/>	<hr/>
		+ 1 043 823	+ 2 147 156
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista		– 13 937	– 41 623
Sijoitustoiminta	2		
Tuotot		+ 709 365	+ 991 869
Kulut		– 364 696	– 529 671
		<hr/>	<hr/>
		+ 344 669	+ 462 198
Vakuutusmaksuvastuun muutos		+ 42 544	+ 224 617
Fuusion osuus		–	+ 225 340
Kannansiirtojen osuus		–	– 417 624
		<hr/>	<hr/>
		+ 42 544	+ 32 333
Vakuutusliikkeen tuotot		+ 1 417 099	+ 2 600 064
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	3	– 1 004 433	– 1 624 506
Korvausvastuun muutos		+ 144 209	+ 964 204
Fuusion osuus		–	+ 1 860 706
Kannansiirtojen osuus		–	– 2 968 950
		<hr/>	<hr/>
		+ 144 209	– 144 040
		<hr/>	<hr/>
		– 860 224	– 1 768 546
Vakuutusliikkeen kate		+ 556 875	+ 831 518
Jälleenvakuuttajien osuus			
Vakuutusmaksutulosta	1	– 11 215	– 85 651
Vakuutusmaksuvastuun muutoksesta		– 17 179	– 11 263
Fuusion osuus		–	– 61 385
Kannansiirtojen osuus		–	+ 71 184
		<hr/>	<hr/>
		– 17 179	– 1 464
Maksetuista korvauksista	3	+ 10 644	+ 38 494
Korvausvastuun muutoksesta		– 15 775	– 32 099
Fuusion osuus		–	– 105 271
Kannansiirtojen osuus		–	+ 133 018
		<hr/>	<hr/>
		– 15 775	– 4 352
		<hr/>	<hr/>
		– 33 525	– 52 973
Oma osuus vakuutusliikkeen katteesta		+ 523 350	+ 778 545

1 000 mk	Viite	1.1.1994 – 31.12.1994	1.1.1993 – 31.12.1993
Liikekulut	4		
Palkat ja palkkiot		– 227 061	– 296 439
Sosiaalikulut		– 94 851	– 106 610
Muut liikekulut		– 28 658	– 108 712
		– 350 570	– 511 761
Käyttökate	5	+ 172 780	+ 266 784
Poistot suunnitelman mukaan	6		
Sijoitusomaisuudesta		– 20 719	– 25 284
Käyttöomaisuudesta		– 62 448	– 84 472
		– 83 167	– 109 756
Liikeylijäämä		+ 89 613	+ 157 028
Muut tuotot	7		
Myyntivoitot		+ 842	+ 11 111
Muut tuotot		+ 7 783	+ 7 554
		+ 8 625	+ 18 665
Muut kulut	8		
Myyntitappiot		– 443	–
Muut kulut		– 1 112	– 13 910
		– 1 555	– 13 910
Suunnitelman mukaisten ja tehtyjen poistojen erotus	6	– 2 389	– 58 964
Varausten muutokset			
Luottotappiovaraus		– 2 091	–
Siirtymävaraus		+ 6 191	–
		+ 4 100	–
Välittömät verot			
Tilikauden verot		– 25 075	– 16 575
Aikaisemmilta tilikausilta		+ 10 072	+ 214
Siirretty omaan pääomaan		– 10 000	–
		– 25 003	– 16 361
Tilikauden ylijäämä		+ 73 391	+ 86 458

EMOYHTIÖN TASE

1 000 mk	Viite	31.12.1994	31.12.1993
VASTAAVAA	9		
Rahoitusomaisuus			
Rahat ja pankkisaamiset		66 202	312 590
Jälleenvakuutussaamiset			
Vakuutusmaksuvastuu		159	17 339
Korvausvastuu		38 290	54 064
Talletteet		4 438	6 174
Muut saamiset		14 066	11 198
		<hr/>	<hr/>
		56 953	88 775
Siirtosaamiset			
Vakuutusmaksut		327 722	437 478
Korot		43 619	46 424
Etukäteen maksetut eläkkeet ja elinkorot		7 946	14 963
Muut siirtosaamiset		15 391	37 083
		<hr/>	<hr/>
		394 678	535 948
Muu rahoitusomaisuus			
Kauppahintasaamiset		22 424	1 557
Saamiset yhteistoimintayhtiöiltä		135 069	61 112
Lyhytaikaiset arvopaperisijoitukset		168 430	207 245
Muu rahoitusomaisuus		80 178	79 890
		<hr/>	<hr/>
		406 101	349 804
		<hr/>	<hr/>
		923 934	1 287 117
Sijoitusomaisuus			
Velkakirjasaamiset	10	682 411	784 716
Joukkovelkakirjalainat	11	500 853	493 041
Osakkeet ja osuudet	12, 16		
Muut kuin tytäryhtiöt		1 015 983	709 799
Kiinteistöosakkeet	16		
Tytäryhtiöt		165 844	161 844
Muut		538 634	549 247
		<hr/>	<hr/>
		704 478	711 091
Kiinteistöt	16, 18	710 504	721 504
Muu sijoitusomaisuus		45 689	43 797
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt ero	6	48 493	49 555
		<hr/>	<hr/>
		3 708 411	3 513 503
Käyttöomaisuus			
Osakkeet ja osuudet	14, 16		
Tytäryhtiöt		1 480 606	943 466
Muut		272 035	275 501
		<hr/>	<hr/>
		1 752 641	1 218 967
Kiinteistöosakkeet	16		
Tytäryhtiöt		11 142	11 142
Muut		78 907	71 520
		<hr/>	<hr/>
		90 049	82 662
Kiinteistöt	16, 18	306 225	299 235
Kalusto		122 713	145 815
Muu käyttöomaisuus		101 424	137 796
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt ero	6	23 015	19 564
		<hr/>	<hr/>
		2 396 067	1 904 039
		<hr/>	<hr/>
		7 028 412	6 704 659

1 000 mk	Viite	31.12.1994	31.12.1993
VASTATTAVAA	9, 17		
Vieras pääoma			
Jälleenvakuutusvelat			
Talletteet		–	103
Muut velat		13 053	7 070
		<hr/> 13 053	7 173
Siirtovelat			
Vakuutusmaksuennakot		9 201	20 019
Välittömät verot		34 084	26 595
Vuosilomapalkat		39 769	35 701
Muut siirtovelat		42 684	76 706
		<hr/> 125 738	159 021
Muut velat			
Takaisinlainaus		332 341	357 356
Tilittämättömät siirtotulot		32 492	23 318
Velkakirjalainat		1 564	1 681
Kauppahintavelat		112 107	111 626
Velat yhteistoimintayhtiöille		13 115	39 238
Muut velat		89 603	125 603
		<hr/> 581 222	658 822
Vakuutustekninen vastuuvélka			
Vakuutusmaksuvastuu		377 114	419 658
Korvausvastuu	5	2 700 913	2 845 122
		<hr/> 3 078 027	3 264 780
		<hr/> 3 798 040	4 089 796
Varaukset			
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt ero	6	71 508	69 119
Luottotappiovaraus		9 000	6 909
Siirtymävaraus		–	6 191
		<hr/> 80 508	82 219
Oma pääoma	20		
Sidottu			
Osakepääoma	19	310 000	280 000
Vararahasto		2 177 892	1 637 892
Arvonkorotusrahasto	18	172 633	172 633
		<hr/> 2 660 525	2 090 525
Vapaa			
Varmuusrahasto		69 693	69 693
Käyttörahaso		339 348	284 348
Hallituksen käyttövarat		797	468
Edellisiltä tilikaudelta siirtynyt ylijäämä		6 110	1 152
Tilikauden ylijäämä		73 391	86 458
		<hr/> 489 339	442 119
		<hr/> 3 149 864	2 532 644
		<hr/> 7 028 412	6 704 659

RAHOITUSLASKELMAT

KONSERNI

1 000 mk	1994	1993
RAHAN LÄHTEET		
Käyttökate *	370 024	491 913
Muut tuotot ja kulut	25 505	16 894
Vastuuvelan muutos	1 126 080	3 962 488
Muun vieraan pääoman muutos	- 364 856	1 467 542
Vähemmistöosuuden muutos	- 2 857	22 723
Konsernirakenteen muutos	-	64 397
Konsernireservin muutos	- 25 000	25 000
Oman pääoman muutos	658 542	285 154
	1 787 438	6 336 111
RAHAN KÄYTTÖ		
Rahoitusomaisuuden muutos	- 403 462	2 281 199
Sijoitusomaisuuden muutos	1 369 791	3 256 444
Käyttöomaisuuden muutos	153 047	711 193
Konserniaktiivan muutos	467 902	18 915
Arvostuserien muutos	- 594	594
Voitonjako	200 754	67 766
	1 787 438	6 336 111

EMOYHTIÖ

1 000 mk	1994	1993
RAHAN LÄHTEET		
Käyttökate	172 780	266 784
Muut tuotot ja kulut	7 070	4 755
Vastuuvelan muutos	- 186 753	- 1 188 822
Muun vieraan pääoman muutos	- 97 502	20 229
Yhtiörakenteen muutos	-	13 100
Oman pääoman muutos	572 500	295 763
	468 095	- 588 191
RAHAN KÄYTTÖ		
Rahoitusomaisuuden muutos	- 363 184	- 280 967
Sijoitusomaisuuden muutos	216 035	- 768 584
Käyttöomaisuuden muutos	554 070	444 964
Voitonjako	61 174	16 396
	468 095	- 588 191

* Käyttökatteesta on eliminoitu arvonkorotusten vaikutus

LIITETIEDOT

TIILNPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Vakuutusyhtiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä säätelevät kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölaki sekä vakuutustoimintaa valvoavan viranomaisen sosiaali- ja terveysministeriön antamat ohjeet ja määräykset. Lisäksi yhtiötä koskevat arvopaperimarkkinalain säännökset sekä Helsingin Arvopaperipörssin säännöt ja suositukset.

Vuoden 1993 alusta voimaan tullutta kirjanpitolainsäädännön muutosta sovelletaan vakuutusyhtiöihin ensimmäisen kerran tilikaudella, joka päättyy 31.12.1995.

Tuloslaskelmat, taseet, rahoituslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot on laadittu ja esitetty sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjeiden mukaisina.

Konsernitilinpäätös

Sammon konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Vakuutusosakeyhtiö Sammon lisäksi kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt. Konserniin kuuluvat yhtiöt on esitetty toimintakertomuksessa.

Konsernitilinpäätös on laadittu emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset katteet ja myyntivoitot sekä -tappiot ja keskinäinen voitonjako, keskinäiset saamiset velat sekä osakeomistus. Vähemmistöosuudet tytäryhtiöiden tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on esitetty erillisinä erinä tuloslaskelmassa ja taseessa.

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa on yhdistelty konsernitilinpäätökseen ajalta 15.4.–31.12.1994, koska tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen bankintabetkestä lähtien.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu käyttäen bankintamenomenetelmää. Suurin osa tytäryhtiöosakkeiden bankintamenon ja yhtiöiden bankintabetken oman pääoman erotuksesta on esitetty taseessa kohdistamattomana konserniaktiivana. Tasoitumäärästä johtuva konserniaktiivana osa poistetaan samassa tablissa kuin tytäryhtiön bankinta-ajankohdan tasoitumäärää myöhemmin mahdollisesti puretaan. Muu osa poistetaan tasapoistona 10 vuodessa. Osa konserniaktii-

vasta on kohdistettu tytäryhtiöiden omaisuus-erille, kiinteistölle ja sijoitusomaisuusosakkeille, niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa. Rakennukselle kohdistetusta osuudesta tehdään vuosittain rakennusten keskimääräistä taloudellista käyttöaikaa vastaava suunnitelman mukainen poisto.

Fuusiossa 31.12.1993 Sampoontulleet Keskinäisen yhtiön Teollisuusvakuutuksen konserniin kuuluneet yhtiöt on yhdistelty vuoden 1993 konsernitilinpäätökseen yhdistely- eli pooling-menettelyn mukaisesti. Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso tytäryhtiömeen sisältyy myös vertailuvuoden konsernitilinpäätökseen kyseisen tilikauden aikaista omistussuulta vastaavasti.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on ennen yhdistelyä muutettu vastaamaan rakenteeltaan emoyhtiön esitystapaa. Niiden tilinpäätösluvut on muunneltu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskipäivän. Keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnista syntyneet valuuttakurssien muutoksista johtuvat muuntoerot on kirjattu sidottuun omaan pääomaan, koska kaikki ulkomaiset tytäryhtiöt ovat itse perustettuja.

Konsernitilinpäätöksessä on huomioitu kokonaan omistetun Teva Holding B.V.:n 40 prosentin osuus bollandilaisen vakuutusyhtiön Hansa Industrial Insurance N.V.:n tilikauden ja aikaisempien tilikausien tuloksesta.

Osakkuusyhtiöt

Vakuutusyhtiöitä koskevien vuoden 1994 loppuun asti voimassa olevien säädösten mukaan osakkuusyhtiöitä ei konsolidoida konsernitilinpäätökseen, vaan saadut osingot merkitään tuottoina tuloslaskelmaan ja osakeomistus taseeseen.

Osakekohtaisia tunnuslukuja laskettaessa osakkuusyhtiönä on käsitelty yhtiöt, joissa konsernin osakeomistus ja ääniosuus on 20 – 50 prosenttia, ja joilla on olennainen merkitys. Osakkuusyhtiöt samoin kuin konsernin osuus niiden tilikauden tuloksesta ja vapaasta omasta pääomasta, niiltä saadut osingot sekä osakkuusyhtiöosakkeisiin tehdyt arvonalennukset on esitetty erikseen tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Suomalaisten konserniyhtiöiden ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskipäivän tai termiinisopimuksen mukaiseen kurssiin. Termiinisopimuksen korko-osuus on jaksotettu sopimuksen voimassaoloajalle. Ulkomaanrahan määräinen sijoitusomaisuus on arvostettu bankintabetken valuuttakurssiin tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskipäivän ja käyttöomaisuus bankintabetken valuuttakurssiin.

Vakuutustoimintaan liittyvät valuuttakurssierot on kirjattu ao. tulojen ja menojen oikaisu-eriksi. Joukkovelkakirjalainojen ja rahanmarkkinainstrumenttien valuuttakurssierot on kirjattu kyseisten arvopapereiden korkotuottojen oikaisu-eriksi. Yksittäisissä yhtiöissä valuuttakurssierojen kohdistamisen seurauksena negatiiviseksi muodostuneet korkotuottoerät on siirretty sijoitustoiminnan korkokuluihin. Myös osakkeiden valuuttakurssierot on kirjattu niihin liittyvien tuottojen ja kulujen oikaisu-eriksi. Valuuttakurssierot, jotka aiheutuvat rahoista ja pankkisaamisista sekä talletuksista tai joita ei ole voitu kohdistaa suoraan menon tai tulon oikaisuna, on esitetty sijoitustoiminnan tuotoissa ja kuluissa erillisinä valuuttakurssivoittoina ja -tappioina.

Rahoitus-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden arvostus ja jaksotus

Vakuutusmaksusaamisesta ja muu rahoitusomaisuus on kirjattu taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden antaman mahdollisuuden mukaisesti sijoitusomaisuuteen kuuluvat joukkovelkakirjat on kirjattu taseeseen bankintamenon määräisinä silloin, kun arvon aleneminen johtuu ainoastaan yleisen korkotason vaihtelusta. Joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja bankintamenon välinen erotus on jaksotettu korkotuottoihin. Niihin on kirjattu myös myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot. Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo ja taseen mukainen kirjanpitoarvo sekä korkosaamis-

kirjatut, velkakirjojen nimellisarvon ja bankintamenon erosta syntyneet, tulouletet korot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen bankintamenoona tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Sijoitusomaisuusosakkeet on arvostettu keskibintaperiaatetta käyttäen.

Kiinteistöt on kirjattu taseeseen kirjanpidossa tehdyillä poistoilla vähennettyyn bankintabintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutusbintaan. Joidenkin kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin sisältyy tehtyjä arvonorotuksia.

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu mm. vakuutusyhtiön toiminnan kannalta merkittäviä, pitkäaikaiseen käyttöön tarkoitettuja atk-järjestelmiä sekä osake- ja vuokratuoneistojen peruserävarauksia. Ne on kirjattu taseeseen kirjanpidossa tehdyillä poistoilla vähennettyyn bankintabintaan.

Sijoitusomaisuuden arvonorotukset ja -alennukset sekä palautuneet arvonalennukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Arvonorotukset esitetään erillisenä eränä tuloslaskelman kohdassa sijoitustoiminta. Niitä ei ole tehty tilinpäätöksessä 1994. Arvonalennukset on kirjattu sijoitustoiminnan kuluun ja niiden palautukset sijoitustoiminnan tuottoihin. Palautuneet arvonalennukset tuloutetaan enintään alkuperäiseen bankintabintaan asti.

Aikaisemmissa tilinpäätöksissä tehdyt käyttöomaisuuden arvonorotukset on kirjattu sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonorotusrabastoon. Arvonalennukset kulumattomasta käyttöomaisuudesta on kirjattu sijoitustoiminnan kuluun.

Poistot

Kuluvan sijoitus- ja käyttöomaisuuden bankintameno on aktivoitu, ja se kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Sen mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä bankintabinnasta käyttäen seuraavia arvioituja taloudellisia käyttöaikoja.

Asuin- ja liikerakennukset	50 – 60 v.
Teollisuus- ja varastorakennukset	40 v.
Rakennusten tekniset laitteet	15 v.
Atk-laitteet, atk-ohjelmistot, autot	5 v.
Kalusto	10 v.
Muut pitkävaikutteiset menot	10 v.

Mikäli kiinteistöihin on tehty oleellisia peruserävarauksia, taloudellinen käyttöaika on arvioitu uudestaan.

Kuluvan sijoitusomaisuuden arvonorotuksista on myös tehty poistoja.

Kirjanpidossa tehtyjen, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisten poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on esitetty omana eränä tuloslaskelmassa ennen varausten muutoksia ja kertynyt erotus taseessa sekä sijoitus- ja käyttöomaisuusryhmässä että varauksissa.

Realisoitumattomat arvostuserot

Toimintakertomuksessa on esitetty sijoitus- ja käyttöomaisuuden käyppien ja kirjanpitoarvojen erotus.

Arvopapereiden käyvät arvot ovat tilinpäätöspäivän markkinanoteerausten mukaisia, mikäli sellainen on olemassa. Muulloin arvopapereiden käypänä arvona on käytetty bankintabintaa tai sitä alemmaa todennäköistä luovutusbintaa kuten esimerkiksi substanssiin pohjautuvaa arvoa.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritetty sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämällä tavalla ottaen huomioon sekä kiinteistöistä saatu tuotto että markkinabinta.

Muut tuotot ja kulut

Muuhin tuottoihin ja kuluun on kirjattu mm. tavanomaisia käyttöomaisuuskiinteistöjen sekä kiinteistöosakkeiden myyntivoittoja ja -tappioita sekä palkkioeria. Satunnaisina erinä on käsitelty mm. käyttöomaisuusosakkeiden myyntivoitot ja -tappiot.

Varaukset

Suomen kirjanpitoa ja verotusta koskevat säännökset sallivat eräiden tulos- ja verovaihteisten varausten tekemisen. Niistä merkittävin on luottotappiovaraus. Vakuutusyhtiön luottotappiovarauksen yhteismäärä ei saa ylittää yhtiön prosenttia vakuutusyhtiön muiden saamisten kuin vakuutusmaksusaamisten yhteismäärästä

tai verovelvollisen toteennäyttämää sitä suurempaa todennäköistä luottotappion vaaraa.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa on tilikauden verot esitetty erillään aikaisempien tilikausien veroista. Tilikauden verot on esitetty suoriteperustetta vastaavalla tavalla tilikaudelle kohdistettuina. Lisäksi niihin sisältyy ulkomaisista arvopapereista saaduista tuotoista maksetut lähdeverot.

Saatuun osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys on kirjattu sijoitustoiminnan tuottoihin. Osingot, takuupääoman korko ja yhtiöveron hyvitys kirjataan sille tilikaudelle, jona voitonjaosta on päätetty. Yhtiöveron hyvitystä ei kuitenkaan kirjata verovuodelta määrättävien tuloverojen määrää suurempana, ellei ole todennäköistä, että käyttämättä jäävä hyvitys voidaan tulevien tilikausien tuloverojen määrää laskettaessa käyttää hyväksi.

Konsernin sisäiseen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys on eliminoitu konsernituloslaskelmassa kohdistamalla se tilikauden välittömien verojen vähennykseksi.

Eläkejärjestelyt

Kotimaisten konserniyhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksilla.

Ennen vuotta 1982 Sammon palvelukseen tulleiden henkilöiden lisäeläketurva, joka hoidettiin eläkesäätiössä sen vuoden 1991 lopussa tapahtuneeseen purkuun asti, on järjestetty jo eläkkeellä olevien osalta vapaamuotoisella eläkevakuutuksella ja muiden osalta TEL-lisäeläkevakuutuksella. Myös Teollisuusvakuutus Oy:n, Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrian, Suomen Vakuutus Osakeyhtiön ja Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otson henkilöstön lisäeläketurva on hoidettu vakuutusyhtiössä.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on esitetty konserniyhtiöiden varoista maksettavien eläkkeiden eläkevastuu.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Vakuutuslalle soveltuvat laskentakaavat on laadittu yhteistyössä Helsingin Arvopaperipörssin ja Rahoitus-tarkastuksen kanssa.

Liikevaihto

Vakuutusmaksutulo – luottotappiot vakuutusmaksu-saamisista + sijoitustoiminnan bruttotuotot pl. arvonkorotukset

Oma osuus vakuutusmaksutulosta

Vakuutusmaksutulo – jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta

Oma osuus vakuutusmaksutuotoista

Vakuutusmaksutulo – jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta ± vakuutusmaksuvastuun muutos ± jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta

Oma osuus korvauskuluista

Maksetut korvaukset – jälleenvakuuttajien osuus maksetuista korvauksista ± korvausvastuun muutos pl. tasoitusmäärän muutos ± jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuun muutoksesta

Oikaistu sijoitustoiminnan nettotuotto

Sijoitustoiminnan nettotuotot pl. arvonkorotukset ja pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut

Kokonaistuotot

Oma osuus vakuutusmaksutuotoista – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista ± liikennevakuutuksen saldovastuun muutos + oikaistu sijoitustoiminnan nettotuotto

Vakuutusliikkeen nettotuotto

Oma osuus vakuutusmaksutuotoista – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista ± liikennevakuutuksen saldovastuun muutos – oma osuus korvauskuluista

Vakuutusliikkeen tekninen tulos

Oma osuus vakuutusmaksutuotoista – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista – oma osuus korvauskuluista – liikekulut

Vakuutusliikkeen satunnaistulos

Käyttökate ± tasoitusmäärän muutos – sijoitus-omaisuuden arvonkorotukset

Liikevoitto

Tuloslaskelman käyttökate pl. tasoitusvastuun muutos, sijoitusomaisuuden arvonkorotukset ja pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut ± tavanomaiset muut tuotot ja kulut – suunnitelman mukaiset poistot

Tulos ennen satunnaisia eriä

Liikevoitto ± tasoitusvastuun muutos + sijoitus-omaisuuden arvonkorotukset – pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tulos ennen satunnaisia eriä + satunnaiset tuotot – satunnaiset kulut

Oman pääoman tuotto (ROE) (%) käyvin arvoon

(Tulos ennen satunnaisia eriä – verot + käyttöomaisuuden arvonkorotukset ± arvostuserojen muutos) $\times 100$
K.a. (oma pääoma – eläkevastuuvajaus + vähemmistöosuus + varaukset ml. kertynyt poistoero + arvostuserot – kiinteistöjen kertynyt poistoero)

Solvenssipääoma

Oma pääoma – eläkevastuuvajaus + vähemmistö- osuus + varaukset ml. kertynyt poistoero + tasoitusvastuu + arvostuserot – kiinteistöjen kertynyt poistoero

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) (%) käyvin arvoon

(Tulos ennen satunnaisia eriä pl. tasoitusvastuun muutos + pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut + käyttöomaisuuden arvonkorotukset ± arvostuserojen muutos) $\times 100$
K.a. (taseen loppusumma – korottomat velat + arvostuserot – kiinteistöjen kertynyt poistoero)

Omavaraisuusaste (%) käyvin arvoon

(Oma pääoma – eläkevastuuvajaus + vähemmistö- osuus + varaukset ml. kertynyt poistoero + arvostuserot – kiinteistöjen kertynyt poistoero) $\times 100$
(Taseen loppusumma + arvostuserot – kiinteistöjen kertynyt poistoero)

Omalla vastuulla olevan liikkeen

korvaussuhde (%)

(Maksetut korvaukset – jälleenvakuuttajien osuus maksetuista korvauksista) $\times 100$
(Vakuutusmaksutulo – jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista)

Omalla vastuulla olevan liikkeen

vahinkosuhte (%)

Oma osuus korvauskuluista $\times 100$
(Oma osuus vakuutusmaksutuotoista – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista ± liikennevakuutuksen saldovastuun muutos)

Liikekulusuhde (%)

(Liikekulut – suoritemyynit) $\times 100$
(Oma osuus vakuutusmaksutulosta – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista)

Yhdistetty kulusuhde I (combined ratio) (%)

Vahinkosuhte + liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde II (trading ratio) (%)

(Oma osuus korvauskuluista + liikekulut – suoritemyynit) $\times 100$
Kokonaistuotot

Vastuuvälkasuhde (%)

Oma osuus vakuutusmaksutuotoista – luottotappiot ml. tasoitusmäärä $\times 100$
(Oma osuus vakuutusmaksutulosta – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista)

Vastuunkantokyky (%)

Solvenssipääoma $\times 100$
(Oma osuus vakuutusmaksutulosta – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista)

K.a. = tilikauden alun ja lopun keskiarvo

OSAKEKOHTAISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tulos/osake

(Tulos ennen satunnaisia eriä – tilikauteen kohdistuvat verot – vähemmistöosuus tilikauden ylijäämästä + osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta – osakkuusyhtiöiltä saadut osingot + osakkuusyhtiöiden osakkeista tehdyt arvonalennukset)

Antioikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Liikevoitto/osake

Liikevoitto

Antioikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Substanssi/osake

(Oma pääoma – eläkevastuuvaraus + varaukset ml. kertynyt poistoero + arvostuserot – kiinteistöjen kertynyt poistoero)

Antioikaistu osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa

Oma pääoma/osake

(Oma pääoma + varaukset ml. kertynyt poistoero – eläkevastuuvaraus)

Antioikaistu osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa

Antioikaistu osinko/osake

Tilikaudelta jaettu osinko

Antioikaistu osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa

Osinko/tulos (%)

Tilikaudelta jaettu osinko x 100

Tulos kuten kohdassa "tulos/osake"

Efektiiivinen osinkotuotto

Osinko/osake x 100

Antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

P/E-luku

Antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
Tulos/osake

Osakkeiden markkina-arvo

Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Osakkeiden suhteellinen pörssivaihto

Pörssin kautta vaihdettujen osakkeiden

lukumäärä x 100

Antioikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

SAMPO-KONSERNIN TUNNUSLUVUT

		1990	1991	1992	1993	1994
Tilikauden tulosta ja tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut						
Vakuutusmaksutulo	Mmk	2 577,7	2 657,0	2 313,7	3 694,9	3 986,3
Liikevaihto	Mmk	3 321,0	3 472,2	3 115,9	5 507,9	5 570,0
Kokonaistuotot	Mmk	2 559,4	2 801,5	2 436,3	4 374,4	4 388,4
Vakuutusliikkeen nettotuotto	Mmk	256,2	- 42,7	- 102,8	- 98,9	587,6
Oikaistu sijoitustoiminnan nettotuotto	Mmk	226,8	347,1	272,1	1 227,8	791,0
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	Mmk	- 282,4	- 583,6	- 517,4	- 737,8	- 395,4
Vakuutusliikkeen tekninen tulos/omalla vastuulla olevat vakuutusmaksutuotot	%	- 11,7	- 22,9	- 22,1	- 22,9	- 11,2
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	Mmk	- 72,3	- 257,0	- 270,9	426,8	344,4
Liikevoitto	Mmk	- 207,8	- 371,3	- 480,3	320,7	301,4
Liikevoitto/kokonaistuotot	%	- 8,1	- 13,3	- 19,7	7,3	6,9
Tulos ennen satunnaisia eriä	Mmk	28,7	- 244,3	- 58,9	370,2	176,5
Tulos ennen satunnaisia eriä/ kokonaistuotot	%	1,1	- 8,7	- 2,4	8,5	4,0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Mmk	28,7	- 229,4	- 107,7	369,1	182,7
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja/kokonaistuotot	%	1,1	- 8,2	- 4,4	8,4	4,2
Oman pääoman tuotto (ROE) käyvin arvoin	%	- 32,5	- 12,0	- 10,1	34,8	5,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) käyvin arvoin	%	- 12,7	- 5,0	- 4,0	12,5	3,0

Vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut

Omavaraisuusaste käyvin arvoin	%	35,2	30,5	27,8	30,8	32,7
Vastuuvelasuhde	%	198,6	210,9	244,6	275,0	285,5
Vastuunkantokyky	%	157,3	134,7	140,0	205,5	212,3
Solvenssipääoma	Mmk	3 797,7	3 344,3	2 970,8	6 410,2	7 367,3

Vakuutustoiminnan tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Henkilöstö keskimäärin	lkm	2 365	2 351	2 225	2 642	2 966
Omalla vastuulla olevan liikkeen korvaussuhde	%	74,1	79,5	97,7	98,9	92,2
Omalla vastuulla olevan liikkeen vahinkosuhte	%	89,0	101,7	104,8	103,1	83,7
Liikekulusuhde	%	25,1	24,0	25,6	21,4	25,5
Yhdistetty kulusuhde I (combined ratio)	%	114,1	125,7	130,3	124,6	109,1
Yhdistetty kulusuhde II (trading ratio)	%	104,8	110,4	115,3	89,5	88,7

KONSERNIN TUNNUSLUVUT (jatkoa)

		1990	1991	1992	1993	1994
Osakekohtaiset tunnusluvut						
A-sarja						
Tulos/osake	mk	0,10	- 29,58	- 8,75	25,52	9,24
Liikevoitto/osake	mk	- 23,08	- 41,26	- 53,37	23,41	19,83
Substanssi/osake	mk	349	313	285	393	410
Oma pääoma/osake	mk	245	214	223	197	220
Antioikaistu osinko/osake	mk	2,60	-	-	4,00	4,00 ⁾
Osinko/osake	mk	2,60	-	-	4,00	4,00 ⁾
Osinko/tulos	%	2 710,9	-	-	10,3	43,30 ⁾
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,7	-	-	1,4	1,9 ⁾
P/E-luku		3 857,8	- 5,1	- 12,6	11,5	23,3
Osakkeen verotusarvo	mk	245	114	77	200	150
Osakkeen nimellisarvo	mk	20	20	20	20	20
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	Mmk	3 330	1 368	990	4 028	3 268
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	8 940	8 940	8 940	13 640	15 140
Osakkeiden antioikaistu lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	8 940	8 940	8 940	13 640	15 140
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä	1 000 kpl	8 940	8 940	8 940	13 640	15 140
Osakkeen pörssivaihto tilikauden aikana	1 000 kpl	427	265	135	995	2 817
Osakkeiden suhteellinen pörssivaihto	%	4,7	2,9	1,5	7,3	17,9
Osakkeen kurssikehitys						
antioikaistu keskikurssi	mk	402	338	114	238	282
antioikaistu ylin kurssi	mk	430	370	185	305	400
antioikaistu alin kurssi	mk	310	145	40	105	203
antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	mk	370	152	110	294	215
B-sarja						
Osakkeen nimellisarvo	mk	20	20	20	20	20
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	60	60	60	60	60
Osinko/osake	mk	2,60	-	-	4,00	4,00 ⁾
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	1 000 kpl	60	60	60	60	60

EMOYHTIÖN TUNNUSLUVUT

Omalla vastuulla olevan liikkeen korvaussuhde	%	65,8	68,5	80,2	78,5	97,6
Omalla vastuulla olevan liikkeen vahinkosuhte	%	84,5	89,5	90,0	83,7	84,0
Omalla vastuulla olevan ensivakuutusliikkeen vahinkosuhte	%	82,7	80,1	79,4	73,7	78,3

⁾ Hallituksen esitys yhtiökokoukselle. Tilikaudelta 1994 maksettavaan osinkoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärä on 15,2 miljoonaa kappaletta.

ERITTELYT

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
1 VAKUUTUSMAKSUTULO				
Ensivakuutus				
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	739 006	684 474	44 719	406 548
Muu tapaturmavakuutus	185 662	147 083	85 492	114 132
Liikennevakuutus	462 507	485 936	269 366	430 242
Autovakuutus	469 650	428 043	267 644	373 477
Kaskovakuutus	116 450	130 606	14 741	21 994
Tavaravakuutus	136 698	138 466	8 382	66 044
Palo- ja muu esinevakuutus	892 444	773 328	313 381	571 641
Keskeytysvakuutus	147 586	124 697	230	4 696
Vastuuvakuutus	126 482	120 234	7 671	58 788
Luottovakuutus	45 101	44 789	8 664	12 022
Muu ensivakuutus	45 126	42 753	1 008	33 670
	3 366 712	3 120 409	1 021 298	2 093 254
Jälleenvakuutus				
Kotimainen jälleenvakuutus				
Saadut vakuutusmaksut, brutto	64 863	144 174	23 234	42 283
Maksetut palkkiot ja voitto-osuudet	- 9 075	- 24 763	- 8 850	- 9 418
	55 788	119 411	14 384	32 865
Ulkomainen vakuutus				
Saadut vakuutusmaksut, brutto	718 052	597 988	7 104	22 982
Maksetut palkkiot ja voitto-osuudet	- 154 208	- 142 860	1 037	- 1 945
	563 844	455 128	8 141	21 037
Yhteensä, netto	619 632	574 539	22 525	53 902
VAKUUTUSMAKSUTULO YHTEENSÄ	3 986 344	3 694 948	1 043 823	2 147 156
JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUS VAKUUTUSMAKSUTULOSTA				
Ensivakuutus				
Maksetut vakuutusmaksut, brutto	368 309	383 105	13 248	87 976
Saadut palkkiot ja voitto-osuudet	- 68 455	- 62 073	- 1 713	- 14 209
	299 854	321 032	11 535	73 767
Jälleenvakuutus				
Kotimainen jälleenvakuutus				
Maksetut vakuutusmaksut, brutto	12 166	24 356	- 231	3 503
Saadut palkkiot ja voitto-osuudet	- 3 186	- 3 346	59	- 279
	8 980	21 010	- 172	3 224
Ulkomainen vakuutus				
Maksetut vakuutusmaksut, brutto	212 254	261 203	- 172	11 012
Saadut palkkiot ja voitto-osuudet	- 40 298	- 71 602	24	- 2 352
	171 956	189 601	- 148	8 660
Yhteensä, netto	180 936	210 611	- 320	11 884
JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUS YHTEENSÄ	480 790	531 643	11 215	85 651

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
VAKUUTUSMAKSUVERO JA MUUT VAKUUTUSMAKSUIHIN SISÄLTEYNEET SIIRTOTULOT				
Vakuutusmaksuvero	492 022	440 729	206 343	323 136
Palosuojelumaksu	11 774	9 193	3 097	6 088
Liikenneturvallisuusmaksu	5 033	4 724	2 761	4 325
Työturvallisuusmaksu	15 244	13 374	780	7 802
Tapaturmavakuutuslain 58 §:n mukainen maksu	7 479	2 735	367	1 601
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	113 177	89 504	29 500	65 558
	644 729	560 259	242 848	408 510
Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen liitännäisenä on kerätty seuraavat vakuutusmaksut, jotka on tilitetty edelleen Työttömyyskassojen Keskuskassalle ja Työntekijäin Ryhmähenkivakuutuspoolille.				
Työttömyysvakuutus	5 629 517	3 995 428	61 749	2 595 049
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	79 856	59 856	1 561	33 832

2 SJOITUSTOIMINTA

Tuotot				
Korot	353 058	633 440	126 053	318 627
Osingot konserniyhtiöiltä	–	–	68 600	2 250
Muut osingot	58 109	28 905	19 035	11 158
Yhtiöveron hyvitys	15 757	8 020	27 880	4 115
Kiinteistöjen tuotot	165 837	161 774	59 855	85 699
Kiinteistöosakkeiden tuotot	61 664	68 227	44 814	60 797
Myyntivoitot	853 286	263 874	297 944	117 046
Palautuneet arvonalennukset	51 981	539 869	49 229	343 479
Kurssivoitot	30 559	113 807	11 739	39 629
Muut tuotot	28 117	38 834	4 216	9 069
	1 618 368	1 856 750	709 365	991 869
Kulut				
Korot	182 369	111 608	64 398	63 938
Kiinteistöjen kulut	49 713	41 538	23 384	28 589
Kiinteistövero	9 361	6 646	2 864	3 093
Kiinteistöosakkeiden kulut	74 357	65 842	53 085	61 857
Myyntitappiot	10 673	7 422	10 596	5 825
Arvonalennukset	367 292	366 699	175 423	343 652
Kurssitappiot	139 982	66 871	31 982	18 213
Muut kulut	44 809	25 570	2 964	4 504
	878 556	692 196	364 696	529 671
Arvonkorotukset				
Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	–	17 600	–	–
SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO	739 812	1 182 154	344 669	462 198

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
3 MAKSETUT KORVAUKSET				
Ensivakuutus				
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	664 555	563 408	82 543	325 159
Muu tapaturmavakuutus	125 198	120 268	56 572	92 371
Liikennevakuutus	467 323	368 113	277 555	323 382
Autovakuutus	337 525	295 586	174 954	245 832
Kaskovakuutus	158 510	72 295	12 847	35 297
Tavaravakuutus	74 843	75 097	4 660	36 811
Palo- ja muu esinevakuutus	562 793	484 254	183 618	339 026
Keskeytysvakuutus	80 170	50 954	106	2 101
Vastuuvakuutus	56 282	53 085	6 078	30 376
Luottovakuutus	153 450	61 378	44 427	16 601
Muu ensivakuutus	43 153	22 553	16 886	21 439
	2 723 802	2 166 991	860 246	1 468 395
Jälleenvakuutus				
Kotimainen	111 662	103 161	34 628	26 606
Ulkomainen	781 890	1 288 617	109 559	129 505
	893 552	1 391 778	144 187	156 111
MAKSETUT KORVAUKSET YHTEENSÄ	3 617 354	3 558 769	1 004 433	1 624 506
JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUS MAKSETUISTA KORVAUKSISTA				
Ensivakuutus	247 939	144 475	9 890	40 243
Jälleenvakuutus	170 718	328 923	754	- 1 749
	418 657	473 398	10 644	38 494

4 PALKAT JA PALKKIOT SEKÄ HENKILÖKUNTA

Hallintoneuvostot, hallitukset, toimitusjohtajat ja isännöitsijät	8 464	9 217	2 184	3 709
Muu henkilöstö	448 452	404 306	233 157	302 457
Yhteensä	456 916	413 523	235 341	306 166
Osapalkkioita ei ole maksettu				
Henkilökunta keskimäärin (lkm)	2 966	2 642	1 536	2 058

5 VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMMON OMALLA VASTUULLA OLEVAN VAKUUTUSLIIKKEEN TULOS

	1990	1991	1992	1993	1994
Vakuutusmaksutuotot	2 174 489	2 283 179	2 163 194	2 050 750	1 044 036
Sijoitustoiminnan nettotuotot ilman arvonorotuksia	165 915	192 417	- 43 032	462 198	344 669
Korvauskulut ilman tasoitusmäärän muutosta	- 1 781 251	- 1 994 631	- 1 831 346	- 1 697 272	- 945 735
Liikekulut	- 586 515	- 575 314	- 512 162	- 511 761	- 350 570
VAKUUTUSLIIKKEEN SATUNNAISTULOS	- 27 362	- 94 349	- 223 346	303 915	92 400
Tasoisvastuun muutos	- 33 603	128 498	123 018	- 14 786	- 1 327
Liikennevakuutuksen saldovastuun muutos	- 66 282	- 54 764	- 128 262	- 22 345	81 707
Sijoitusomaisuuden arvonorotukset	281 700	-	276 000	-	-
VAKUUTUSLIIKKEEN TULOS (= tuloslaskelman käyttökatte)	154 453	- 20 615	47 410	266 784	172 780

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMMON VIRALLISEN SOIVENSIN KEHITYS

Tasoisvastuu 31.12.	654 702	526 204	403 185	270 500	271 827
% täydestä määrästä	36,3	26,5	19,2	18,8	18,8

6 SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
POISTOERO TULOSLASKELMASSA				
Sijoitusomaisuus				
Suunnitelman mukaiset poistot	65 640	47 665	20 719	25 284
Ylimääräiset poistot	-	- 2 037	-	-
Kirjanpidossa tehdyt poistot	- 72 083	- 72 421	- 20 063	- 45 867
	- 6 443	- 26 793	656	- 20 583
Käyttöomaisuus				
Suunnitelman mukaiset poistot	107 638	106 432	62 448	84 472
Kirjanpidossa tehdyt poistot	- 112 436	- 147 281	- 65 493	- 122 853
	- 4 798	- 40 849	- 3 045	- 38 381
Konserniaktiiva				
Suunnitelman mukaiset poistot	39 503	3 215	-	-
Kirjanpidossa tehdyt poistot	- 39 503	- 3 215	-	-
	-	-	-	-
POISTOERO YHTEENSÄ	- 11 241	- 67 642	- 2 389	- 58 964

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
KERTYNYT POISTOEROTUS TASEESSA 31.12.				
Sijoitusomaisuus				
Kertynyt poistoerotus taseessa 1.1.	111 855	52 361	49 555	58 616
Siirto käyttöomaisuuteen/-omaisuudesta	- 6 696	- 6 052	- 406	- 6 052
Konsernirakenteen muutos	-	38 748	-	-
Yhtiörakenteen muutos	-	-	-	- 23 592
Poistoerotus tuloslaskelmassa	6 443	26 793	- 656	20 583
	111 602	111 850	48 493	49 555
Käyttöomaisuus				
Kertynyt poistoerotus taseessa 1.1.	14 975	- 31 849	19 564	- 18 464
Siirto sijoitusomaisuudesta/-omaisuuteen	6 696	6 052	406	6 052
Myynnit	4	3	-	-
Konsernirakenteen muutos	-	- 80	-	-
Yhtiörakenteen muutos	-	-	-	- 6 405
Kiinteistön käyttöajan korjaus	2 583	-	-	-
Poistoerotus tuloslaskelmassa	4 798	40 849	3 045	38 381
	29 056	14 975	23 015	19 564
KERTYNYT POISTOEROTUS YHTEENSÄ	140 658	126 825	71 508	69 119
Kiinteistöt	132 529	123 978	67 537	69 115
Kalusto ja muu käyttöomaisuus	8 129	2 847	3 971	4
	140 658	126 825	71 508	69 119

7 MUUT TUOTOT

Tavanomaiset muut tuotot	20 323	18 009	7 783	7 554
Satunnaiset muut tuotot	6 819	35 557	842	11 111
	27 142	53 566	8 625	18 665

8 MUUT KULUT

Tavanomaiset muut kulut	1 112	31	1 112	1
Satunnaiset muut kulut	523	36 639	443	13 909
	1 635	36 670	1 555	13 910

9 SAAMISET JA VELAT KONSERNIYHTIÖILTÄ

1 000 mk	1994	Emoyhtiö	1993
Konsernisaamiset			
Rahoitusomaisuus			
Jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat saamiset	1 384		3 185
Siirtosaamiset	–		2 032
Muu rahoitusomaisuus	132 924		60 521
Sijoitusomaisuus			
Velkakirjasaamiset	78 891		78 376
	213 199		144 114
Konsernivelat			
Jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat velat	1 969		791
Siirtovelat	19 049		723
Muut velat	8 780		34 215
Vakuutusmaksuvastuu	2 900		767
Korvausvastuu	403 820		438 251
	436 518		474 747

Taseessa yhteistoimintayhtiöinä on käsitelty konserniyhtiöitä sekä Keskinäistä Vakuutusyhtiötä Kalevaa ja Vakuutusosakeyhtiötä Eläke-Sampoa.

10 JOHDON LAINAT JA ELÄKESITOUMUKSET

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
Lainat hallintoneuvostojen ja hallitusten jäsenille sekä toimitusjohtajille ja isännöitsijöille	2 594	2 416	2 357	2 232
Korko (%)	6,25–9,70	6,50–12,00	6,25–9,70	6,50–12,00
Keskimääräinen laina-aika (vuosia)	10	10	9	10

Toimitusjohtajien eläkeikäksi on sovittu 60–65 vuotta ja emoyhtiön toimitusjohtajan 60 vuotta.

11 JOUKKOVELKAKIRJALAINOJEN ARVOSTUS

Sijoitusomaisuus				
Käypä arvo	2 539 746	1 760 378	506 689	536 096
Kirjanpitoarvo	2 600 998	1 649 049	500 853	493 041
Kirjanpitoarvon ja nimellisarvon erosta syntyneet tuloutetut korot	– 8 107	– 2 254	166	618

Tuloutuksilla korjatun kirjanpitoarvon ja käyvän arvon ero aiheutuu kirjaamattomista arvostuseroista.

12 SIIJOITUSOMIAISUUSOSAKKEET JA -OSUDET

Yhtiön nimi	Konserni				Emoyhtiö			
	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Kirjanpitoarvo 1 000 mk
PÖRSSIOSAKKEET								
PANKIT JA RAHOITUS								
Kansallis-Osake-Pankki	18 944 186	1,82	1,82	94 721	104 761	1,32	1,32	75 792
Unitas Oy	11 215 837	2,32	2,45	112 158	136 135	1,59	1,64	93 035
VAKUUTUS JA SIIJOITUS								
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	276 222	0,68	0,14	1 381	12 782	–	–	–
SYP-Invest Oy	218 880	4,15	2,74	4 378	8 829	0,91	0,60	1 485
MUUT PALVELUT								
Effjohn Oy Ab	674 111	4,97	6,29	13 482	33 699	–	–	–
Espoon Sähkö Oy	265 000	1,68	1,68	530	13 250	–	–	–
Finnair Oy	2 376 697	3,43	3,43	11 883	47 368	0,75	0,75	12 035
Finnlines Oy	1 188 568	6,20	6,20	11 886	23 618	–	–	–
Kesko Oy	890 300	0,99	0,02	8 903	37 828	0,67	0,02	27 021
Lounais-Suomen Sähkö Oy	43 790	1,63	1,63	438	9 563	–	–	–
Oy Stockmann Ab	682 670	4,74	6,29	13 653	69 283	1,87	3,03	26 260
Tamro-Yhtymä Oy	5 872 830	12,22	12,22	58 728	118 017	8,58	8,58	90 735
METALLITEOLLISUUS								
Fiskars Oy Ab	226 258	3,83	3,80	4 525	28 998	1,70	1,80	13 037
Metra Oy Ab	1 318 876	4,90	6,22	26 378	136 958	1,14	1,93	36 005
Outokumpu Oy	535 000	0,43	4,30	5 350	44 134	0,14	1,39	14 231
Rautaruukki Oy	1 223 501	1,02	1,02	12 235	46 407	0,53	0,53	24 261
Valmet Oy	222 300	0,52	0,52	4 446	19 167	–	–	–
METSÄTEOLLISUUS								
Enso-Gutzeit Oy	3 877 070	1,81	1,76	38 771	119 734	0,55	0,51	47 858
Kymmene Oy	6 154 512	7,51	7,51	123 090	270 972	0,81	0,81	29 369
Metsä-Serla Oy	508 984	1,86	4,93	25 449	66 317	0,12	0,19	5 674
MONIALATEOLLISUUS								
Amer-Yhtymä Oy	415 000	1,75	0,19	8 300	34 030	0,59	0,06	11 480
Asko Oy	608 311	8,63	8,63	30 416	121 563	7,62	7,62	115 448
Instrumentarium Oy	235 047	1,17	1,49	2 350	21 913	0,99	1,27	18 626
Oy Nokia Ab	1 903 378	2,54	4,76	38 068	302 634	0,21	0,40	21 958
Oy Partek Ab	2 985 407	7,75	7,75	29 854	142 314	0,70	0,70	16 206
Repola Oy	2 541 570	1,67	1,67	25 416	127 883	0,39	0,39	50 359
Oy Tampella Ab	2 220 000	2,43	2,43	11 100	31 080	–	–	–
MUU TEOLLISUUS								
Aamulehti-yhtymä Oy	181 809	2,64	2,12	1 818	9 161	0,01	0,01	38
Cultor Oy	1 219 803	5,29	6,38	14 638	123 304	0,53	0,54	15 642
Huhtamäki Oy	396 850	1,34	2,50	7 937	35 810	0,34	0,75	7 991
Kemira Oy	550 000	0,46	0,46	5 500	18 700	0,08	0,08	3 400
Raision Tehtaat Oy	101 000	0,83	0,10	1 010	8 082	–	–	–
Tamfelt Oy	423 021	6,41	7,17	4 230	8 175	–	–	–
YHTEENSÄ					2 332 469			757 945

Yhtiön nimi	Konserni					Emoyhtiö		
	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Kirjanpitoarvo 1 000 mk
MUUT YHTIÖT								
Alm Brand	71 445	–	–	DKK 7 145	8 575	–	–	–
Avardo Oy	1 015	10,00	10,00	102	4 370	–	–	–
Devoco Oy Ab	7 020	27,00	27,00	7 020	6 554	27,00	27,00	6 554
Innopoli Oy	70 667	7,56	7,56	7 067	4 268	2,85	2,85	1 628
Oy Investa Ab	1 288 050	17,12	17,12	25 761	39 069	–	–	–
Kansalliset Liikekiinteistöt Oy	291	34,73	34,73	291 000	293 568	–	–	–
Lanor Oy	9 026	2,91	2,91	9 026	6 808	2,91	2,91	6 808
Orion-Yhtymä Oy	244 900	0,49	0,04	2 449	20 080	0,21	0,02	4 411
Otava kustannusosakeyhtiö	22 200	1,89	1,89	444	5 994	–	–	–
Polytypos Oy	2 000	20,00	20,00	200	8 064	20,00	20,00	8 064
Oy Radiolinja Ab	987	4,83	0,32	4 935	3 510	1,73	0,12	978
Suomen Riskirahasto Ky I	30	10,00	10,00	3 000	2 775	–	–	–
Suomen Sähköverkko Oy	3 287	5,24	5,24	3 287	7 001	–	–	–
YHTEENSÄ					410 636			28 443
MUUT OMISTUKSET YHTEENSÄ					278 586			229 596
SIJOITUSOMIAISUUSOSAKKEET JA -OSUDET YHTEENSÄ					3 021 691			1 015 983

13 KONSERNIN KÄYTTÖOMAISUUSOSAKKEET JA -OSUUDET

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjan- pitoarvo 1 000 mk
VAKUUTUSYHTIÖT				
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	1 409	46,97	14 090	14 090
Eläke-Varma Keskinäinen vakuutusyhtiö	5	50,00 *)	5 000	5 060
Hansa Kindlustus	1	20,00	SEK —	6 939
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	25 000	50,00 *)	25 000	25 639
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	12 500	25,00	12 500	28 750
Teva-Re Keskinäinen Vakuutusyhtiö	100 000	100,00 *)	10 000	75 811
Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuu	7 700	61,60	770	4 274

YHTEENSÄ 160 562

*) Osuus takuupääomasta

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjan- pitoarvo 1 000 mk
MUUT YHTIÖT				
Autovahinkokeskus Oy	2 558	35,54	6 395	6 371
Finanssi-Sampo Oy	800 000	50,00	40 000	75 000
Rahoitusosakeyhtiö Finnovator	24 000	21,05	240	600
Fundamental Invest Oy	125 000	10,00	2 500	5 000
Hansa Industrial Holding B.V.	24 000	40,00	NLG 24 000	50 577
Home Holdings Inc.	1 319 567	5,64	USD 22 433	62 590
Huoneistokeskus Oy	120	30,00	960	420
Industrial-Hansa Reinsurance Management A.B.	50	50,00	SEK 25	17
Kiinteistövarma Oy	685	22,73	69	100
Suomen Oikeuspalvelu	3 400	20,00	340	340
Suomen Vahinkotarkastus Oy	5 000	50,00	5 000	5 012
Trygg-Hansa SPP Holding Ab	288 000	0,34	SEK 2 880	30 150
Unsa Oy	2 267 831	39,91	226 783	226 783
Vahinkopalvelu Oy	360	20,00	108	108

YHTEENSÄ 463 067

MUUT OMISTUKSET YHTEENSÄ 16 321

KÄYTTÖOMAISUUSOSAKKEET JA -OSUUDET YHTEENSÄ 639 950

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjan- pitoarvo 1 000 mk
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYYVÄT TYTÄRYHTIÖT				
Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd	800	80,00	80	80
Oy Haveri Ab	20	100,00	2	9
Oy Imico Insurance Systems	200	100,00	200	1 002
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa	4 000 000	100,00	400 000	604 800
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	900 000	100,00	90 000	120 503
Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria	50 000	100,00	50 000	118 760
Riskienhallinta Oy	400	100,00	4 000	4 000
Sampo (UK) Holdings Ltd	10 000	100,00	GBP 10	199 576
Vakuutusosakeyhtiö ST International	9 000 000	100,00	45 000	86 704
Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	120 000	80,00	12 000	38 750
Teollisuusvakuutus Oy	500 000	100,00	50 000	249 850
Teva Holding B.V.	24 000	100,00	NLG 24 000	60 020
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	500 000	100,00	50 000	299 900
TYTÄRYHTIÖT YHTEENSÄ				1 783 954

14 EMOYHTIÖN KÄYTTÖMAISUUSOSAKKEET JA -OSUDET

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjan- pitoarvo 1 000 mk
TYTÄRYHTIÖT				
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa	4 000 000	100,00	400 000	604 800
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	810 000	90,00	81 000	70 577
Riskienhallinta Oy	400	100,00	4 000	4 000
Sampo (UK) Holdings Ltd	6 317	63,17	GBP 63	126 025
Vakuutusosakeyhtiö ST International	9 000 000	100,00	45 000	86 704
Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	120 000	80,00	12 000	38 750
Teollisuusvakuutus Oy	500 000	100,00	50 000	249 850
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	500 000	100,00	50 000	299 900
YHTEENSÄ				1 480 606

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjan- pitoarvo 1 000 mk
VAKUUTUSYHTIÖT				
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	1 409	46,97	14 090	14 090
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	15 000	30,00 *)	15 000	15 479
Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuu	7 700	61,60	770	4 274
YHTEENSÄ				33 842
MUUT YHTIÖT				
Autovahinkokeskus Oy	1 856	25,78	4 640	4 630
Finansi-Sampo Oy	800 000	50,00	40 000	75 000
Fundamental Invest Oy	125 000	10,00	2 500	5 000
Industrial-Hansa Reinsurance Management A.B.	50	50,00	SEK 25	17
Kiinteistövarma Oy	685	22,73	69	100
Suomen Oikeuspalvelu Oy	3 400	20,00	340	340
Suomen Vahinkotarkastus Oy	2 480	24,80	2 480	2 480
Trygg-Hansa SPP Holding Ab	288 000	0,34	SEK 2 880	30 150
Unsa Oy	1 134 103	19,96	113 410	113 410
Vahinkopalvelu Oy	360	20,00	108	108
YHTEENSÄ				231 235
MUUT OMISTUKSET YHTEENSÄ				6 957
KÄYTTÖOMAISUUSOSAKEET JA -OSUDET YHTEENSÄ				1 752 641

*) Osuus takuupääomasta

15 OSAKKUUSYHTIÖT

Osakkuusyhtiöinä on käsitelty vuonna 1994 seuraavat yhtiöt:

Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuu (61,6 %), Henkivakuutusosakeyhtiö Nova (25 %), Hansa Kindlustus (42 %), Devoco Oy (27 %), Polytypos Oy (20 %), Rakennus Oy Leo Heinänen (20 %), Autovahinkokeskus Oy (35,54 %), Unsa Oy (39,91 %), Finanssi – Sampo Oy (50 %), Suomen Oikeuspalvelu Oy (20 %), Suomen Vahinkotarkastus Oy (50 %), Huoneistokeskus Oy (30 %), Rahoitusosakeyhtiö Finnovator (21,05 %), Vahinkopalvelu Oy (20 %) ja Kansalliset Liikekiinteistöt Oy (34,73 %)

ja vuonna 1993 seuraavat yhtiöt:

Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuu (49,6 %), Henkivakuutusosakeyhtiö Nova (25 %), Finnish Holdings Ltd (50 %), Hansa Kindlustus (20 %), Devoco Oy Ab (27 %), Polytypos Oy (20 %), Rakennus Oy Leo Heinänen (20 %), Autovahinkokeskus Oy (26,06 %), Unsa Oy (39,91 %), Finanssi – Sampo Oy (50 %), PSP – Sampo Rahasto – Oy (20 %), Suomen Oikeuspalvelu Oy (20 %), Suomen Vahinkotarkastus Oy (25 %), Huoneistokeskus Oy (30 %) ja Rahoitusosakeyhtiö Finnovator (21,05 %)

1 000 mk	Konserni	
	1994	1993
Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot	8 730	1 125
Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta	14 564	29 363
Osuus osakkuusyhtiöiden vapaasta omasta pääomasta	37 609	- 5 647
Osakkuusyhtiöosakkeisiin tehdyt arvonalennukset	-	13 365

16 KIINTEISTÖJEN JA OSAKKEIDEN VEROTUSARVOT

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
Sijoitusomaisuus				
Osakkeet ja osuudet	3 758 202	2 849 974	933 775	742 015
Kiinteistöosakkeet	893 046	531 360	533 879	711 091
Kiinteistöt	1 011 851	1 316 863	339 063	340 730
	5 663 099	4 698 197	1 806 717	1 793 836
Käyttöomaisuus				
Osakkeet ja osuudet	475 938	332 429	1 277 870	753 246
Kiinteistöosakkeet	186 877	71 976	76 650	82 662
Kiinteistöt	273 863	348 995	128 507	122 306
	936 678	753 400	1 483 027	958 214
VEROTUSARVOT YHTEENSÄ	6 599 777	5 451 597	3 289 744	2 752 050

17 VASTUUT

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
Omien velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset	43 930	46 007	1 604	1 684
Omien sitoumusten vakuudeksi annetut pantit	485 664	635 210	477 483	380 893
Omista eläkesitoumuksista aiheutuvat vastuut	2 796	4 503	2 222	3 423
Omista ulkomaisista vastuista annetut vakuudet	104 850	109 501	–	–
Vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt henkijälleenvakuutuksen kuolettamattomat hankintakustannukset	58 870	36 958	–	–
Muut omat sitoumukset	562	–	–	–
Muut vastuut	–	–	63 500	–
Indeksioptiosopimukset	9 631	–	–	–
Konsernilla ei ole muita VYL 10 luvun 8 pykälän 4 momentin mukaisia vastuusitoumuksia				

18 ARVONKOROTUKSET JA ARVONKOROTUSRAHASTO

1 000 mk	Konserni		Emoyhtiö	
	Sijoitus-omaisuuden arvokorotukset	Arvonkorotusrahasto	Sijoitus-omaisuuden arvokorotukset	Arvonkorotusrahasto
Arvonkorotukset 31.12.1993	400 752	209 388	350 832	172 633
Poisto sijoitusomaisuuskiinteistöjen arvokorotuksista	– 5 287	–	– 5 284	–
Peruutus sijoitusomaisuuskiinteistön arvokorotukseen	– 2 000	–	–	–
Myytujen joukkovelkakirjalainojen arvokorotusten purkautuminen	– 7 206	–	–	–
Arvonkorotukset 31.12.1994	386 259	209 388	345 548	172 633

19 OSAKEKANNAN JAOTTELU

kpl	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
A-sarja	15 140 000	13 640 000	15 140 000	13 640 000
B-sarja	60 000	60 000	60 000	60 000
Yhteensä	15 200 000	13 700 000	15 200 000	13 700 000
Osakkeiden nimellisarvo (mk)	20	20	20	20
Emoyhtiön hallussa olevat A-sarjan osakkeet (kpl)	–	–	108 727	–
Konserniyhtiöiden hallussa olevat emoyhtiön A-sarjan osakkeet (kpl)	142 711	33 735	–	–

20 OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA VUODELTA 1994

1 000 mk	Konserni 1994	Emoyhtiö 1994
SIDOTTU		
Osakepääoma 1.1.	280 000	280 000
Osakepääoman korotus	30 000	30 000
Vararahasto 1.1.	1 642 934	1 637 892
Emissiovoitto	540 000	540 000
Siirto muihin sidottuihin rahastoihin	- 2	-
Muu vähennys	- 61	-
Arvonkorotusrahasto 1.1. = 31.12.	209 388	172 633
Muut sidotut rahastot 1.1.	26	-
Siirto vararahastosta	2	-
Muuntoerot 1.1.	55 530	-
Vähennys	- 44 960	-
	2 712 857	2 660 525
VAPAA		
Varmuusrahasto 1.1. = 31.12.	69 693	69 693
Muut vapaat rahastot 1.1.	247 757	285 968
Lisäys	148 675	141 958
Vähennys	- 145 383	- 81 671
Tilikauden ylijäämä	99 945	73 391
	420 687	489 339
	3 133 544	3 149 864

Helsingissä 24. päivänä maaliskuuta 1995

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

Hallitus

Jukka Härmälä
puheenjohtaja

Kari O. Sohlberg

Georg Ehrnrooth

Ari Heiniö

Thor Björn Lundqvist

Vesa Vainio

Jouko K. Leskinen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vakuutusosakeyhtiö Sammon osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Vakuutusosakeyhtiö Sammon kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1994. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Tilikauden aikaisesta tarkastuksesta on vastannut Jaakko Nyman, KHT, joka on antanut siitä erillisen kertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hal-

lintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiö- ja osakeyhtiölain perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallintoneuvostolle ja hallitukselle sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on lain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuun osavuosikatsaukseen. Käsitksemme mukaan osavuosikatsaus on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Turussa 4. päivänä huhtikuuta 1995

Thor Nyroos
KHT

Jaakko Nyman
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvostolle on esitelty Vakuutusosakeyhtiö Sammon vuoden 1994 tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen sekä tilintarkastuskertomus konsernitilintarkastuskertomuksineen. Hallintoneuvosto, jolla ei ole esitetyn johdosta huomautettavaa, jättää tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle sekä ehdottaa, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistettaisiin ja että hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä 5. päivänä huhtikuuta 1995

Hallintoneuvoston puolesta

Kalevi Numminen

KONSERNIN ENSIVAKUUTUSLIIKKEEN TULOS VAKUUTUSLAJEITTAIN 1990 – 1994

**Omalla vastuulla oleva vakuutusliike. Laskelmassa vakuutuslajeille ei ole kohdistettu sijoitustoiminnan tuottoja eikä liikekuluja.
Taulukon luvut ovat tulosvaikutteisia.**

Mmk		Vakuutus- maksutulo, brutto	Vakuutus- maksutulo, netto	Vakuutusmaksu- vastuun muutos	Maksetut korvaukset	Korvaus- vastuun muutos	Vakuutusliikkeen nettotuotto	Vahinkosuhte, %
LAKISÄÄTEINEN	1994	739,0	722,7	39,0	- 661,3	- 78,9	21,6	97,2
TAPATURMA- VAKUUTUS	1993	684,5	668,0	1,6	- 559,6	- 10,0	100,1	85,1
	1992	391,6	375,5	0,5	- 306,6	- 53,0	16,3	95,7
	1991	460,2	446,0	2,0	- 299,0	- 124,1	24,9	94,4
	1990	459,4	453,7	0,5	- 291,2	- 125,6	37,4	91,8
VAPAAEHTOINEN TAPATURMAVAKUUTUS	1994	185,7	182,5	13,4	- 125,2	13,0	83,7	57,3
	1993	147,1	145,2	6,0	- 120,0	- 0,3	30,8	79,6
	1992	131,5	130,0	- 0,4	- 99,8	- 0,7	29,1	77,5
	1991	129,5	128,2	3,0	- 92,1	- 3,4	35,7	72,8
	1990	125,5	124,4	- 0,4	- 92,0	- 1,7	30,3	75,5
AUTOVAKUUTUS	1994	469,7	466,0	12,0	- 337,5	5,4	145,8	69,5
	1993	428,0	422,2	2,2	- 295,6	1,3	130,1	69,4
	1992	378,6	372,5	9,8	- 275,9	5,3	111,6	70,8
	1991	406,5	401,1	- 10,6	- 276,2	- 5,7	108,6	72,2
	1990	376,3	373,7	3,9	- 283,7	- 7,1	86,8	77,0
LIIKENNEVAKUUTUS	1994	462,5	449,6	115,3	- 467,3	- 71,8	25,8	95,4
	1993	485,9	469,4	- 6,7	- 368,1	- 36,1	58,4	87,4
	1992	503,6	484,2	- 107,1	- 365,2	- 5,7	6,2	98,4
	1991	561,8	546,3	- 28,8	- 381,8	- 88,2	47,5	90,8
	1990	593,3	581,4	- 84,2	- 357,3	- 118,1	21,8	95,6
VASTUUVAKUUTUS	1994	126,5	108,3	1,8	- 55,8	- 26,2	28,1	74,5
	1993	120,2	99,9	2,1	- 51,5	- 5,3	45,2	55,6
	1992	63,3	56,6	3,7	- 40,7	- 11,8	7,9	87,0
	1991	69,5	66,5	- 1,0	- 35,9	- 11,2	18,5	71,8
	1990	69,2	64,7	0,3	- 36,2	3,3	32,2	50,6
KESKEYTYS- VAKUUTUS	1994	147,6	65,0	- 2,5	- 32,0	7,2	37,6	39,7
	1993	124,7	69,2	- 0,7	- 30,2	- 1,6	36,7	46,4
	1992	3,8	3,7	- 0,2	- 3,0	- 0,2	0,3	91,9
	1991	3,3	3,2	- 0,2	- 1,1	- 0,3	1,6	46,6
	1990	2,8	2,8	- 0,3	- 1,0	- 0,0	1,4	41,7
PALO- JA MUU ESINEVAKUUTUS	1994	892,4	779,0	4,8	- 501,2	8,2	290,8	62,9
	1993	773,3	639,3	- 0,2	- 421,7	7,7	225,1	64,8
	1992	571,8	503,4	47,3	- 395,8	55,2	210,1	61,8
	1991	573,9	537,4	- 12,4	- 308,2	- 42,0	174,8	66,7
	1990	516,1	469,7	- 14,0	- 296,6	- 26,8	132,2	71,0
KULJETUSVAKUUTUS (TAVARA- JA KASKOVAKUUTUS)	1994	253,2	190,5	- 1,2	- 120,2	- 21,9	47,2	75,1
	1993	269,0	179,6	- 4,7	- 122,4	- 5,5	47,1	73,1
	1992	89,4	75,6	0,4	- 65,4	10,5	21,1	72,2
	1991	92,9	78,5	0,5	- 62,0	1,0	17,9	77,3
	1990	101,8	89,6	0,8	- 65,1	- 11,6	13,8	84,8
MUU ENSI - VAKUUTUS	1994	90,2	63,4	11,7	- 178,3	71,6	- 31,6	142,1
	1993	87,6	62,7	- 0,7	- 53,5	- 0,0	8,4	86,4
	1992	41,1	31,6	- 0,3	- 27,2	- 5,0	- 0,9	103,0
	1991	44,8	37,9	2,0	- 20,9	- 5,2	13,8	65,5
	1990	36,9	28,1	- 2,1	- 19,9	- 1,4	4,7	81,9
ENSIVAKUUTUS YHTEENSÄ	1994	3 366,7	3 027,0	194,2	- 2 478,7	- 93,4	649,0	79,9
	1993	3 120,4	2 755,6	- 1,1	- 2 022,5	- 49,9	681,9	75,2
	1992	2 174,6	2 033,1	- 46,3	- 1 579,6	- 5,4	401,7	79,8
	1991	2 342,5	2 245,2	- 45,4	- 1 477,2	- 279,1	443,4	79,8
	1990	2 281,2	2 188,1	- 95,5	- 1 443,0	- 289,0	360,6	82,8

Vakuutusmaksutulo, netto: Maksutulo – jälleenvakuuttajien osuus maksutulosta – luottotappiot vakuutusmaksusaamisista
Vakuutusmaksuvastuun muutos: Vakuutusmaksuvastuun muutos – jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta +/- liikennevakuutuksen saldovastuun muutos
Maksetut korvaukset: Maksetut korvaukset – jälleenvakuuttajien osuus maksetuista korvauksista
Korvausvastuun muutos pl. tasoitusmäärän muutos: Korvausvastuun muutos – jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuun muutoksesta
Vakuutusliikkeen nettotuotto: Vakuutusmaksutulo, netto + vakuutusmaksuvastuun muutos – maksetut korvaukset – korvausvastuun muutos
Vahinkosuhte, %: (Maksetut korvaukset + korvausvastuun muutos)/(vakuutusmaksutulo, netto + vakuutusmaksuvastuun muutos)

IAS-TILINPÄÄTÖS

Suomalaisen käytännön ja IAS-käytännön mukainen tulos ja oma pääoma

1 000 mk	1994	1993
Konsernin tilikauden ylijäämä suomalaisen käytännön mukaan	99 945	236 566
– Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	–	– 17 600
+ Sijoitusomaisuuden arvonkorotusten purkautuminen	9 206	29 268
+ Yhtiörakenteen muutoksen aiheuttama arvonkorotusten purkautuminen	–	148 969
+ Poistot sijoitusomaisuuskiinteistöjen arvonkorotuksista	5 287	14 634
+ Sijoitusomaisuuden realisoitumattomat arvonalennukset	238 119	218 436
– Sijoitusomaisuuden palautuneet arvonalennukset	– 50 374	– 373 289
+ Omaan pääomaan siirretyt verot	10 000	–
± Tasoitusmäärän muutos	– 25 639	– 65 139
± Ennakkokulukirjauksen muutos	–	– 24 025
± Siirtymävarauksen muutos	– 6 500	29 696
± Poistokorjaukset sijoitus- ja käyttöomaisuuteen	17 924	68 294
± Vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen liittyvän vastuun muutos	1 708	13 269
+ Osakkuusyhtiöosakkeisiin tehtyjen arvonalennusten palautus	–	13 365
+ Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	21 880	25 439
± Muut oikaisut	– 17 602	– 2 968
IAS-standardien mukainen tulos	303 954	314 915
Konsernin oma pääoma suomalaisen käytännön mukaan	3 133 544	2 505 328
– Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset (vuosina 1988 – 1994)	– 386 259	– 400 752
+ Sijoitusomaisuuden realisoitumattomien arvonalennusten kertymä	1 622 929	1 384 915
– Sijoitusomaisuuden palautuneiden arvonalennusten kertymä	– 423 596	– 373 289
+ Tasoitusmäärä	1 492 930	1 355 661
+ Asuintalovaraus	20 866	21 562
+ Siirtymävaraus	29 863	36 363
+ Sijoitus- ja käyttöomaisuuden poistokorjaukskertymä	195 978	166 800
– Vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen liittyvä vastuu	– 2 796	– 4 503
+ Osakkuusyhtiöosakkeisiin tehtyjen arvonalennusten palautus	466	13 365
+ Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta	324 905	– 11 825
± Muut oikaisut	– 26 392	– 10 173
IAS-standardien mukainen oma pääoma	5 982 438	4 683 452

IAS-TILINPÄÄTÖKSEN PERIAATTEET

- Tasoitusmäärä ja varaukset on käsitelty oman pääoman erinä.
 - Piilevää verovelkaa ei ole otettu huomioon, koska on oletettu, että verovelka ei realisoidu ainakaan kolmeen vuoteen. Omaan pääomaan siirretyt verot on lisätty tulokseen.
 - Sijoitusomaisuuteen tehdyt arvonkorotukset on vähennetty tuloksesta ja omasta pääomasta.
 - Suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan kirjatut sijoitusomaisuuden realisoitumattomat arvonalennukset on palautettu tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan. Palautuneet arvonalennukset on vähennetty tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta.
 - Suunnitelman mukaisia poistoja laskettaessa on kiinteistöjen hankintamenoon lisätty rakennusaikaiset korot ja rakennusten yleiskustannuslisät. Omassa käytössä olevien käyttö-
- omaisuuskiinteistöjen rakennusten tehdyt poistot on palautettu tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan.
 - Poistamaton menojäännös niistä ATK-järjestelmäaktivoinneista, jotka eivät liity tuotteisiin, on kirjattu vuosikuluiksi.
 - Vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen liittyvä vastuu on käsitelty oman pääoman vähennyksenä.
 - Osakkuusyhtiöinä on käsitelty sivulla 44 mainitut yhtiöt.
 - Ulkomaisten osakkuusyhtiöiden tiedot on muutettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän (31.12.) keskikurssiin.
 - Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta ja omasta pääomasta on laskettu equity-menetelmää käyttäen.

VAKUUTUSYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN ERITYISPIIRTEITÄ

Vakuutusmaksutuotot

Vakuutusmaksun jaksottaminen oikeille tilikausille tapahtuu vakuutusmaksuvastuun muutoksen avulla. Kun vakuutuskausi ei ole kalenterivuosi, siirretään vakuutusmaksusta ajan kulumisen mukaan jaksotettava tilikauteen kohdistumaton osa vakuutusmaksuvastuuseen, josta se seuraavana vuonna purkautuu vakuutusmaksutuotoksi. Kunkin tilikauden vakuutusmaksutuotot saadaan siten vähentämällä vakuutusmaksutulosta vakuutusmaksuvastuun muutos.

Korvauskulut

Korvaukset jaksotetaan niin, että tilikauden tulokseen vaikuttavat ne maksetut tai tulevaisuudessa maksettaviksi tulevat korvaukset, joiden perusteena oleva vakuutus tapahtuma on sattunut tilivuonna. Jaksotus tapahtuu korvausvastuun muutoksen avulla. Tulevaisuudessa maksettavaksi tuleva tilikauden aikana sattuneiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausmeno varataan korvausvastuuseen ja tilikauden aikana maksetut aikaisempien vuosien korvaukset puretaan korvausvastuusta. Korvausvastuuseen sisältyvän tasoitusmäärän muutoksen avulla tilivuoden korvauskulut tasoitetaan pitkän aikavälin keskimääräistä vahinkosuhdetta vastaavaksi (vrt. kohta Vakuutustekninen vastuovelka ja tasoitusmäärä). Tilikauden korvauskulut saadaan siten lisäämällä maksettuihin korvauksiin korvausvastuun muutos.

Jälleenvakuuttajien osuudet

Vakuutusyhtiöt pitävät suurimman osan riskeistä kokonaan omalla vastuullaan. Suuriin yksittäisiin vahinkoihin varaudutaan kuitenkin jälleenvakuuttamisella eli siirtämällä osa riskistä muiden vakuutusyhtiöiden vastattavaksi jälleenvakuutuksella. Sammon ollessa jälleenvakuutuksen ottajana jälleenvakuuttajille kuuluva osuus yhti-

ön vakuutusmaksutuotoista ja toisaalta korvauskuluista vähennetään tuloslaskelmassa Sammon tulosta laskettaessa. Näin saadaan oma osuus vakuutusmaksutuotoista, korvauskuluista ja vakuutusliikkeen tuloksesta. Jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat saamiset ja velat näkyvät taseessa.

Sijoitustoiminta

Vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan on oltava tuottavaa, turvaavaa ja likvidiä. Sijoitukset arvotetaan taseessa pääsääntöisesti hankintamenuon tai sitä alempana todennäköiseen arvoon. Suomalaisilla vakuutusyhtiöillä on mahdollisuus tehdä tulosvaikuttavia arvonkorotuksia sijoitusomaisuuteen. Käyttöomaisuuden arvonkorotukset vietään taseessa arvonkorotusrahastoon. Tulosvaikutteisesti tehdyt arvonalennukset palautetaan hankintamenuon saakka, mikäli sijoitusten käypä arvo nousee.

Vakuutusliikkeen tekninen tulos ja satunnaistulos

Vakuutusliikkeen tekninen tulos saadaan vähentämällä vakuutusmaksutuottojen omasta osuudesta luottotappiot vakuutusmaksusaamisista, oma osuus korvauskuluista sekä liikekulut. Tulosta, jossa satunnaisheilautelua ei ole tasoitettu, kutsutaan satunnaistulokseksi. Se saadaan lisäämällä vakuutusliikkeen tekniseen tulokseen sijoitustoiminnan nettotuotot, poislukien arvonkorotukset. Kun satunnaistuloksesta eliminoidaan tasoitusmäärän muutoksen avulla korvauskulujen satunnaisvaihtelu, saadaan käyttökatte.

Vakuutustekninen vastuovelka ja tasoitusmäärä

Sekä vakuutusmaksuvastuu että korvausvastuu ovat vakuutusyhtiön velkaa vakuutuksenottajille ja edunsaajille. Niitä yhdessä kutsutaan vakuutustekniseksi vastuuvélkaksi.

Vakuutustekninen vastuovelka lasketaan sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Korvauskulujen satunnaisheilautelujen tasaamiseksi lasketaan korvausvastuun osana tasoitusmäärä, jonka avulla vakuutustekninen tulos tasoitetaan pitkän ajan keskimääräistä vahinkosuhdetta (=korvauskulujen suhde vakuutusmaksutuotoihin) vastaavaksi. Tasoitusmäärä muodostuu tasoitusvastuusta ja liikennevakuutuksen saldovastuusta.

Tasoitusvastuulle lasketaan yläraja, alaraja ja tavoitevyöhyke. Alaraja on vakuutettujen etujen turvaamiseksi tarvittava tasoitusvastuun vähimmäisvaatimus. Yläraja on matemaattisesti määritetty raja, johon saakka tasoitusvastuun kartuttaminen on yhtiön riskinkantokyvyn parantamiseksi perusteltua. Näiden väliin lasketaan sosiaali- ja terveystieteiden ohjeiden mukaan tavoitevyöhyke, johon tasoitusvastuun määrä pyritään ohjaamaan. Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden mittarina käytettävä solvenssisuhde on tasoitusvastuun todellisen määrän suhde tavoitevyöhykkeen ylärajaan. Mitä suurempi tämä suhde on, sitä parempi on yhtiön riskinkantokyky.

Liikennevakuutuksesta ei lakisääteisenä vakuutuksena saa syntyä vakuutusyhtiölle pitkällä aikavälillä riskimaksun ali- tai ylijäämää. Kerätyneiden yli-/alijäämien tasaaminen toteutetaan liikennevakuutuksen saldojärjestelmän avulla. Saldovastuun muutoksen avulla asetetaan tilivuoden vakuutusmaksutuotot ja korvauskulut vastaamaan toisiaan. Tunnuslukuja laskettaessa saldovastuun muutos vähennetään vakuutusmaksutuotoista.

HALLINTONEUVOSTO

Kalevi Numminen (-95)

vuorineuvos,
Imatran Voima Oy,
puheenjohtaja

Krister Ahlström (-97)

vuorineuvos,
A. Ahlström Osakeyhtiö,
varapuheenjohtaja

Pekka Luhtanen (-95)

vuorineuvos,
Luhta Oy,
varapuheenjohtaja

Esa Swanljung (-97)

puheenjohtaja,
Toimihenkilökeskus-
järjestö STTK ry,
varapuheenjohtaja

Kalevi Aro (-95)

toimitusjohtaja,
Aro-Yhtymä Oy

Fredrik Björnberg (-96)

hallituksen puheenjohtaja,
Myllykoski Oy

Göran J. Ehrnrooth (-96)

vuorineuvos,
Oy Fiskars Ab

Robert G. Ehrnrooth (-95)

toimitusjohtaja,
Oy Effjohn Ab

Matti Elovaara (-96)

toimitusjohtaja,
Oy Tamro Ab

Juhani Forss (-96)

toimitusjohtaja,
Steveco Oy

Kai Hietarinta (-95)

varatoimitusjohtaja,
Neste Oy

Ahti Hirvonen (-95)

hallituksen puheenjohtaja,
Unitas Oy

Henrik Höglund (-97)

konsernijohtaja,
KWH-Konserni Oy

Matti Ilmari (-96)

konsernijohtaja,
ABB Oy

Jyrki Juusela (-97)

pääjohtaja,
Outokumpu Oy

Heimo Karinen (-97)

pääjohtaja,
Kemira Oy

Keijo Ketonen (-97)

toimitusjohtaja,
Oy Turun Sanomat

Antti Lagerroos (-96)

toimitusjohtaja,
Finnlines Oy

Erkki Lahtinen (-97)

toimitusjohtaja,
Visuvesi Oy

Yrjö M. Lehtonen (-95)

teollisuusneuvos,
Santasalo-Jot Oy

Juhani Leppä (-95)

kaupunginjohtaja,
Turun kaupunki

Seppo Lindblom (-97)

pääjohtaja,
Postipankki Oy

Curt Lindbom (-96)

konsernijohtaja,
Oy Hackman Ab

Esko Muhonen (-95)

toimitusjohtaja,
VAPO Oy

Pentti Mäki-Hakola (-95)

Maanmittausneuvos

Berndt Nielsen (-95)

toimitusjohtaja,
Oy Henry Nielsen Ab

Carl G. Nordman (-97)

teollisuusneuvos
Oy AGA Ab

Jorma Ollila (-97)

toimitusjohtaja,
Oy Nokia Ab

Risto Parjanne (-96)

kaupunginjohtaja,
Oulun kaupunki

Niilo Pellonmaa (-96)

toimitusjohtaja,
Veitsiluoto Oy

Heikki J. Perälä (-96)

toimitusjohtaja,
Veronmaksajain
Keskusliitto ry

Harri Piehl (-96)

pääjohtaja,
Kymmene Oy

Kauko Pihlava (-96)

lakitieteen lisensiaatti

Voitto Ranne (-95)

puheenjohtaja,
Akava ry

Jarmo Rytilahti (-95)

toimitusjohtaja,
Asko Oy

Martin Saarikangas (-96)

toimitusjohtaja,
Kvaerner Masa-Yards Oy

Seppo Sipola (-97)

toimitusjohtaja,
Omaisuudenhoitoyhtiö
Arsenal Oy

Björn Sprängare (-95)

metsätieteiden tohtori

Timo Summa (-97)

toimitusjohtaja,
Oy Tampella Ab

Matti Sundberg (-95)

pääjohtaja,
Valmet-konserni

Seppo Säynäjäkangas (-96)

professori,
Polar Electro Oy

Teppo Taberman (-96)

taloustieteiden maisteri

Christoffer Taxell (-95)

konsernijohtaja,
Oy Partek Ab

Pirkko Työläjärvi (-96)

Turun ja Porin läänin
maaherra

Pekka Vennamo (-97)

pääjohtaja,
Suomen PT Oy

Suluissa on ilmoitettu toimikauden
päättymisvuosi

SAMMON HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

HALLITUS	Puheenjohtaja	Jukka Härmälä, 48	ekonomi, toimitusjohtaja, Enso-Gutzeit Oy
	Varapuheenjohtaja	Kari O. Sohlberg, 54	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Oy G. W. Sohlberg Ab
		Georg Ehrnrooth, 54	diplomi-insinööri, konsernijohtaja, Metra Oy Ab
		Ari Heiniö, 49	varatuomari, toimitusjohtaja, Stockmann Oy Ab
		Jouko K. Leskinen, 51	varatuomari, pääjohtaja, Sampo-konserni
		Thor Björn Lundqvist, 53	diplomi-ekonomi, toimitusjohtaja, Rettig Heating Group B.V.
		Vesa Vainio, 52	varatuomari, pääjohtaja, Unitas Oy
TILINTARKASTAJAT	Varsinaiset	Jaakko Nyman	KHT, kauppatieteiden maisteri
		Thor Nyroos	KHT, diplomiekonomi
	Varatilintarkastajat	Pertti Keskinen	KHT, kauppatieteiden maisteri,
		KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab	

YKSITYIS-SAMPO JA VAHINKO-KANSA

Yksityistalouksien palvelussa hyödynnettiin yhteisiä vahvuuksia. Yksityis-Sampo ja Vahinko-Kansa muodostavat yksityistalouksien vakuuttamiseen erikoistuneen yhtiökokoaisuuden, joka nousi asiakassegmenttinsä markkinajohtajaksi lähes 30 prosentin markkinaosuudella.

Yksityis-Sampo kasvatti koti- ja moottoriajoneuvovakuutusten määrää, kotivakuutuksia jopa yli 9 prosentilla. Muutostilanteesta huolimatta Vahinko-Kansan Joustoturva-kanta säilyi lähes edellisvuotisella tasolla.

Asiakkaita palvelee Yksityis-Sammon ja Vahinko-Kansan yhteinen, 85 konttoria käsittävä alueorganisaatio. Vahinko-Kansan Joustoturva-palvelulinja toimii 66:ssa konttorissa.

Yksityis-Sampo palvelee kotitalouksia, maataloja ja yksinyrittäjiä. Sillä on yhteensä lähes 800 000 asiakasta, joista kotitalouksia 730 000, yksinyrittäjiä 26 000 ja maataloja 28 000. Yksityis-Sammolla on noin 10 prosentin osuus kokonaismarkkinoista ja noin 19 prosentin osuus yksityistalousmarkkinoista.

Asiakkaiden palvelukonsepti rakentuu hyvän saatavuuden takaavan monikanavapalvelun ja yhteyshenkilöiden varaan. Asiakas voi valita palvelukanavan kulloistenkin tarpeidensa mukaan. Yhteyshenkilöt vastaavat asiakassuhteen kokonaistilasta ja sen kehittymisestä.

430 000 Samposopimusta

Asiakkaan kokonaisvaltaista palvelua tukee Samposopimus, johon asiakas voi keskittää tarvit-

Yksityis-Sampo

Mmk	1994	1993	Muutos-%
Maksetut vakuutusmaksut	1 025,9	1 091,4	-6,0
Maksetut korvaukset	593,7	600,8	-1,2
Toimintakate	266,5	327,5	-18,6
Henkilökunta ml. alueorganisaatio (lkm)	936	947	-1,2

semansa vakuutusturvan ja saa reilut keskittämisenalennukset vakuutusmaksuistaan. Sampo-sopimuksia on voimassa jo lähes 430 000 kappaletta. Jo lähes joka kolmas voimassaolevista palvelusopimuksista Suomessa on Samposopimus. Samposopimusasiakkaitten vakuutusturvan ajan tasalla pitämisestä huolehtii yhteyshenkilö ns. vuositarkistuspalvelun avulla.

Omaehtoisen turvallisuustyöhön

Yksityis-Sammon saamat vakuutusmaksut laskivat 6 prosenttia. Päävakuutuslajeista koti- ja moottoriajoneuvovakuutuksen maksetut vakuutusmaksut kasvoivat hieman edellisvuodesta, mutta liikennevakuutuksen vakuutusmaksut laskivat tariffialennuksesta johtuen yli 19 prosenttia. Voimassa olevien vakuutusten lukumäärällä mitattuna kaikki edellä mainitut vakuutuslajit kasvoivat edellisvuodesta, kotivakuutukset jopa yli 9 prosentilla.

Maksetut korvaukset alenivat ja luottotappiot laskivat alle puoleen edellisvuodesta. Yksityis-Sammon toiminnan tulosta mittaava toimintakate

heikkeni edellisvuodesta. Toimintakatteelle asetettu tavoite kuitenkin saavutettiin.

Liikennevakuutustariffin aleneminen jo kolmantena peräkkäisenä vuotena sekä liikennevahinkojen lukumäärän kääntyminen kasvuun vuonna 1994 aiheutti lajin kannattavuuden heikkenemisen. Erityisesti henkilövahinkojen korvausmenon kasvu oli huolestuttava. Liikennevahinkojen kokonaismäärä kasvoi noin 2,5 prosenttia. Autovakuutuksessa lisättiin aluekohtaista hinnoittelua tavoitteena alueellisen vahinkokehityksen mukainen hintataso. Myös autovakuutuksessa maksetut korvaukset kasvoivat. Varkausvahinkojen lukumäärä kasvoi edelleen ja niiden torjumiseksi on ryhdytty edistämään asiakkaiden omaehtoista turvallisuustyötä myöntämällä varkaudenestolaitteista alennusta vakuutusmaksuun.

Myös kotivakuutusten korvaukset kasvoivat hieman edellisvuodesta. Rikosvahinkojen lukumäärä kasvoi edelleen, mutta niistä maksetut korvaukset kääntyivät jo lievään laskuun. Myönteistä vahinkokehityksessä oli rikkoutumisvahinkojen väheneminen. Vuotovahingot sen sijaan kasvoivat merkittävästi. Vahinkojen ennaltaehkäisyyn panostetaan entistä enemmän pyrkimällä vaikuttamaan asiakkaiden käyttäytymiseen mm. rikoksia vastaan suojaautumisessa ja vuotovahinkojen nopeassa havaitsemisessa.

Vuoden 1995 alussa aloitti toimintansa Sampo-Palvelu -yksikkö. Siihen kuuluvat Järjestö-palvelu, Suorapalvelu sekä valtakunnan tasolla toimiva puhelinpalvelukonttori Sampo-Palvelu. Yksikkö hoitaa suhteet sekä Yksityis-Sammon että Vahinko-Kansan laajaan asiakasjärjestökenttään, lähettää järjestöjen jäsenille suoramarkkinointitarjouksemme sekä auttaa konttoreita niiden puhelinpalvelussa ruuhka-aikoina ja varsinaisen konttorijajan ulkopuolella.

Vuoden 1994 aikana on viety läpi laaja tuotteiden, toimintaprosessien ja tietojärjestelmien tavoitetilan kuvaamista koskeva kehittämishanke.

Vuoden 1995 alkupuolella päätetään toteutuksen vaiheistus ja tietojärjestelmäratkaisu. Laajan uudistuksen läpivieminen on aloitettu käynnistämällä koko esimiesportaan kattava kaksivuotinen koulutusohjelma.

Joustoturva jo yli 150 000 taloudella

Vahinko-Kansalla on yli 300 000 asiakastaloutta. Sen markkinaosuus on noin 6 prosenttia kokonaismarkkinoista ja noin 9 prosenttia yksityistalousmarkkinoista.

Erityisenä painopisteenä Vahinko-Kansalla on ammattijärjestöihin kuuluvan asiakaskunnan palvelun parantaminen. Vahinko-Kansa on vahva nimenomaan SAK:laisessa järjestökentässä. Yhtiön solmimien yhteistyösopimusten piiriin kuuluu noin 600 000 jäsentä.

Vahinko-Kansa palvelee Sammon konttoreiden Joustoturva-palvelulinjalla. Konttoriverkoston lisäksi tärkeänä jakelukanavana Vahinko-Kansalla on sivutoiminen vakuutusneuvottelijaorganisaatio. Kannettavaa mikroa työvälineenään käyttäviä vakuutusneuvottelijoita on tällä hetkellä 220.

Vahinko-Kansan tunnetuin tuote on Joustoturva, joka on yli 150 000 taloudella. Joustoturva mukautuu niin yksityisen ihmisen kuin perheenkin muuttuviin vakuutustarpeisiin. Joustoturvaan sisältyvät omaisuus- ja henkilöturva ja sitä täydentävät auto- ja liikennevakuutukset.

Hyvä vakuutustekninen tulos

Viime vuosi oli Vahinko-Kansalle poikkeuksellinen. Henki-Kansan ja Eläke-Kansan vaikeudet sekä niiden ympärillä käyty vilkas julkinen keskustelu aiheuttivat epävarmuutta myös Vahinko-Kansan asiakkaisissa. Vahinko-Kansan mukaantulo Sampo-ryhmään vahvisti asiakkaiden luottamusta yhtiöön ja Joustoturva-kanta säilyi lähes edellisvuoden tasolla.

Vahinko-Kansan saamat vakuutusmaksut laskivat 9,8 prosenttia. Tähän vaikutti erityisesti liikennevakuutustariffin aleneminen. Maksetut korvaukset ilman luottovakuutusta säilyivät edellisvuoden tasolla. Vakuutustekninen tulos oli hyvä. Liikekulut supistuivat ja toiminnan tehokkuus parani.

Yhteinen tuotekoulutus antaa mahdollisuuden laajentaa Vahinko-Kansan asiakkaiden palvelua kaikkiin Sammon konttoreihin. Vuoden 1994 aikana käynnistyi synergiaetujen hakeminen myös pääkonttoritoiminnoissa.

Tulevaisuuden näkymät

Taloudellinen kehitys on kääntynyt parempaan suuntaan ja kotitalouksien ostovoima on elpymässä työttömyyden vähentymisen myötä. Tämä heijastuu myös autokaupan vilkastumisena.

Asiakaspotentiaali laajenee myös yksinyrittäjien lukumäärän kasvun ansiosta. Toisaalta maatilatalouksien määrä tulee supistumaan rakennemuutosten johdosta.

Ulkomainen kilpailu ei vielä ole saavuttanut yksityistalouksien vahinkovakuutuksia, vaikka Suomeen onkin rekisteröitynyt lukuisia ulkomaisia yhtiöitä. Kilpailua käydään jatkossakin sekä va-

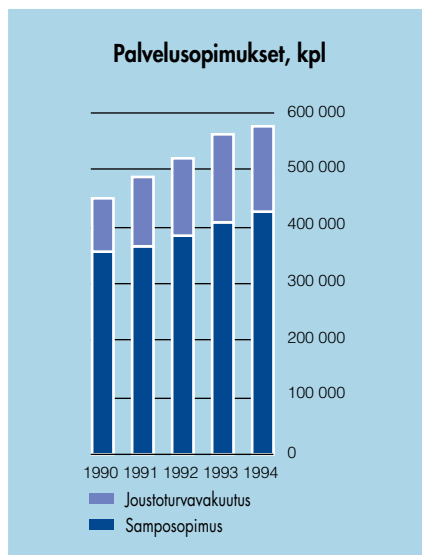
kuutusten hinnalla, uusilla tuotteilla että palvelun laadulla. Yksityis-Sampo on viime vuosina panostanut erityisesti asiakastytyväisyyden parantamiseen sekä kustannustehokkaaseen toimintaan, jotka ovat päätavoitteita myös uudessa yhtiökokonaisuudessa.

Uusi vakuutuslainsäädäntö tulee voimaan heinäkuussa 1995. Laki parantaa vakuutuksenottajan asemaa ja lisää merkittävästi vakuutusyhtiöiden tiedonantovelvollisuutta. Muutokseen on varauduttu koko asiakasviestintää koskevilla uudistuksilla, joiden tavoitteena on asiakkaan näkökulman entistä parempi huomioon ottaminen.

Vahinko-Kansa

Mmk	1990	1991	1992	1993	1994*
Ensivakuutusmaksutulo	754,0	732,8	698,0	665,5	600,6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	87,1	55,4	64,5	88,3	-35,2
Omalla vastuulla olevat korvauskulut	175,7	196,3	185,0	163,9	161,8
Tasotusmäärän muutokset	-49,0	-45,1	65,9	154,0	6,6
Liikekulut	-243,9	-248,3	-241,5	-267,9	-202,1
Käyttökate	18,9	3,4	8,0	-15,7	-75,4
Vastuuvelka	1 464,0	1 547,7	1 810,7	1 830,3	1 378,2
Sijoituskannan käypä arvo	1 047,4	1 357,8	1 094,2	1 085,5	1 185,8
Taseen loppusumma	1 749,6	1 836,6	2 081,3	2 117,2	1 572,6
Oma pääoma ja varaukset	213,2	213,7	214,7	192,1	39,4
Henkilöstö keskimäärin	116	86	85	86	391

* Kuulunut konserniin 15.4.1994 alkaen

Yksityis-Sammon hallitus

Jouko K. Leskinen, pääjohtaja, *puheenjohtaja*
 Hannu Kokkonen, toimitusjohtaja,
varapuheenjohtaja
 Martti Jalonen, toimitusjohtaja
 Mikko Mäenpää, puheenjohtaja
 Guy Wires, toimitusjohtaja

TEOLLISUUSVAKUUTUS

Teollisuusvakuutus Oy:n ensimmäinen vuosi Sampo-konsernin osana sujui myönteisen kehityksen merkeissä. Sekä liiketoiminnan tulos, vakavaraisuus että kannattavuus paranivat edellisestä vuodesta.

Ensivakuutuksen kokonaistulos oli edelleen hyvällä tasolla. Myös aktiivisen jälleenvakuutuksen tulos on kannan saneerauksen seurauksena saatu käännetyksi positiiviseksi.

Teollisuusvakuutus Oy vastaa Sampo-konsernissa suurten ja kansainvälistyneiden yritysten sekä näiden avainhenkilöiden vakuuttamisesta. Sen palveluun kuuluvat myös yritysten tarpeiden mukaan rakennetut riskienhallintapalvelut, joiden kehittäjänä yhtiö on ollut edelläkävijä jo yli sadan vuoden ajan.

Teollisuusvakuutus on omassa asiakassegmentissään kiistaton markkinajohtaja.

Toimintatapa ennallaan

Teollisuusvakuutuksen ensimmäinen vuosi osakeyhtiönä ja Vakuutusosakeyhtiö Sammon tytäryhtiönä oli sen 104. toimintavuosi. Yhtiömuodon muutoksesta huolimatta Teollisuusvakuutuksen toimintatapa perustuu edelleen vuosisadan aikana koetelluille ja hyväksi havaituille periaatteille: asiakkaiden ja heidän toimialojensa tuntemukselle, vakuuttamisen ja riskienhallinnan osaamiselle sekä läheisille ja luottamuksellisille asiakassuhteille. Pitkälle kehitettyjen tuotteiden ja vakuutusjärjestelmien lisäksi olennainen osa yhtiön toimintatapaa ovat vahinkojen ennaltaehkäisy, joustava korvaustoiminta, elävä kaksikielisyys sekä tehokas kansainvälinen palvelu.

Sampo-ryhmän osana Teollisuusvakuutuksen mahdollisuudet hyvään palveluun ovat entisestään parantuneet. Erityisesti riskienhallinnan ja sijoitustoiminnan alueella on konsernin voimat yhdistetty kehittämään uusia instrumentteja asiakkaiden käyttöön. Uusi suuri kokonaisuus on myös merkinnyt kykyä vastata entistä vahvempana kansainvälisen kilpailun haasteisiin.

Tulos parani, markkinaosuus kasvoi

Teollisuusvakuutuksen liiketoiminta sujui suotuisasti kertomusvuoden aikana. Ensivakuutuksen maksutulo ja markkinaosuus kasvoivat pääosin konsernin rakennemuutoksen seurauksena. Sampo-konsernin työnjaon mukaisesti Sammon suuryritysiakkaat siirtyivät Teollisuusvakuutukseen. Vastaavasti Teollisuusvakuutuksen asiakaina olleita pieniä yrityksiä siirtyi Yritys-Sampoon.

Sekä markkinaosuuden että maksutulon kehityksessä näkyy kuitenkin ilahduttavasti myös maamme yrityselämän elpyminen. Vientiteollisuuden hyvä menestys heijastui erityisesti kuljetus- ja toimintavakuutusten tulokseen.

Elpymistä tapahtui myös teollisessa investointitoiminnassa, jonka suurimmat kohteet vakuutettiin pääosin Teollisuusvakuutuksessa.

Niiden lisäksi Teollisuusvakuutus sai merkittäviä uusia asiakkaita yksityistetyistä valtionyhtiöistä, jotka nyt ensimmäisen kerran tulivat yksityisen vakuutustoiminnan piiriin. Luottamukselta yhtiön osaamiseen kertoo mm. se, että Suomen PT-konserniksi yhtiötetty Posti- ja telelaitos valitsi päävahinkovakuuttajakseen Teollisuusvakuutuksen.

Intensiivisen tuotekehittelyn tulos, Global Programme -vakuutusjärjestelmä otettiin käyttöön viime vuonna. Sen avulla kansainvälisesti toimivat yritykset voivat kattaa vahinkovakuutus- ja riskienhallintatarpeensa maailmanlaajuisesti.

Vakuutusmeklareiden toiminta Suomen markkinoilla aktivoitui jonkin verran, mutta heidän välittämänsä liikkeen osuus Teollisuusvakuutuksen maksutulosta oli vain parin prosentin luokkaa. Yhteistyö ammattitaitoisten meklareiden kanssa on Teollisuusvakuutukselle luonnollinen vaihtoehto, josta sillä on jo aikaisempaa kokemusta kansainvälisessä toiminnassaan.

Toiminnan tulos

Yhtiön kokonaismaksutulo vuonna 1994 oli 1 487 miljoonaa markkaa, mikä oli 13 % edellisvuotta enemmän. Korvausmeno ilman tasoitusmäärän muutosta oli 1 213 miljoonaa markkaa, ja se puolestaan aleni runsaalla 14 prosentilla.

Ensivakuutuksen maksutulo oli 982 miljoonaa markkaa ja myös se kasvoi edellisvuodesta 13 %. Kasvu johtui pääosin rakennejärjestelyjen vuoksi tehdystä Sammon suurasiakkaiden siirrosta. Keskimäärin maamme vahinkovakuutusyhtiöiden maksutulo aleni 2 prosenttia viime vuonna.

Jos Sammon suurasiakaskannan osuutta maksutulon kasvusta ei oteta huomioon, erityisesti vastuu- ja henkilövakuutuksissa maksutulo kasvoi enemmän kuin alalla keskimäärin. Kuljetusvakuutuksessa kannansiirto kasvatti sekä maksutuloa että korvausmenoa, mutta lajin kannattavuus säilyi hyvänä.

Alusvakuutuksessa maksutulo laski ja korvausmeno nousi, sillä vahinkoja sattui ennätysmäisen paljon. Lajin tulos jäi tappiolliseksi.

Viime vuonna sattui myös Teollisuusvakuutuksen kaikkien aikojen suurin alusvahinko, Sally Albatrossin karilleajo. Teollisuusvakuutuksen osuus sen korvauksista on 92 miljoonaa markkaa, josta yhtiön kannettavaksi jää 5 miljoonaa markkaa jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Omaisuuksivakuutuksessa vahinkokehitys oli muutamasta suuresta vahingosta huolimatta myönteinen ja tulos positiivinen.

Ensivakuutuksen tulos oli kokonaisuudessaan hyvä.

Jälleenvakuutuksen maksutulo oli 505 miljoonaa markkaa eli 12 % suurempi kuin vuonna 1993. Kasvu johtui kirjaustavan muutoksesta henkiläjälleenvakuutuksen osalta. Ilman kirjausmuutosta maksutulo oli 363 miljoonaa markkaa, mikä merkitsee 20 prosentin laskua kannan saneerauksen seurauksena. Liikkeen tulos oli tyydyttävä.

Jälleenvakuutuksen lukuihin sisältyvät suomalaisasiakkaiden ulkomaiset vakuutukset sekä captive-yhtiöistä tuleva jälleenvakuutus, joiden yhteenlaskettu maksutulo kasvoi 34 % ja oli 103 miljoonaa markkaa. Maksetut korvaukset olivat 22 miljoonaa markkaa. Ulkomaisen ensivakuutusliikkeen tulos oli hyvä.

Teollisuusvakuutuksen liikekulut nousivat, mutta liikekulusuhde oli kuitenkin edelleen erittäin alhainen eli 12,2 %.

Myös yhtiön ennestäänkin erinomainen vakavaraisuus parani edelleen. Yhtiön solvenssipääoma nousi 2 202 miljoonaan markkaan edellisvuoden 1 912 miljoonasta markasta. Vastuunkantokykyä kuvaava solvenssisuhde oli 191.

Tulevaisuuden näkymät

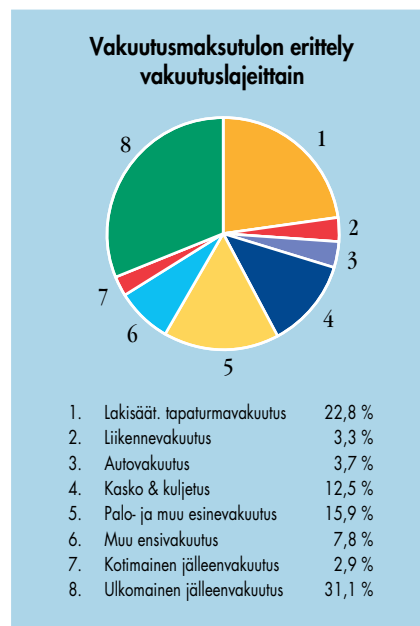
Teollisuusvakuutuksen toiminta jatkuu myönteisissä merkeissä. Ensivakuutuksen suotuisa kehitys ja ulkomaisen jälleenvakuutuksen onnistunut saneeraus antavat liiketoiminnalle terveen pohjan myös tulevaisuudessa.

Vahingontorjunnalla on aina ollut erikoisasema Teollisuusvakuutuksen asiakaspalvelussa, ja myös vastaisuudessa yhtiö panostaa asiantuntemuksensa kasvattamiseen niin perinteisten kuin uusienkin riskien alueella.

Teollisuusvakuutus

Mmk	1990	1991	1992	1993	1994
Vakuutusmaksutulo	1 203,2	1 333,5	1 196,0	1 321,4	1 486,8
Liikevaihto	1 614,0	1 714,3	1 552,9	1 872,4	2 031,2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	225,8	165,4	32,9	263,7	264,4
Korvauskulut	- 1 228,2	- 1 257,1	- 1 283,5	- 1 286,6	- 1 239,7
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	9,0	- 55,1	- 206,2	- 156,1	47,0
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	82,6	- 4,9	- 348,6	- 6,8	171,3
Tasoitumäärän muutos	115,3	10,6	- 205,9	- 125,7	26,9
Liikekulut	118,6	115,1	102,3	114,4	140,2
Käyttökate	0,9	- 15,5	- 70,0	118,9	144,3
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	33,6	- 26,9	- 38,6	104,6	141,6
Vastuovelka	2 749,9	3 106,1	3 382,4	2 086,0	2 695,6
Sijoituskannan käypä arvo	2 565,7	2 226,1	2 256,8	2 686,7	3 197,7
Oma pääoma + varaukset	304,0	275,0	252,0	250,2	357,8
Taseen loppusumma	3 526,8	3 697,8	4 628,0	3 169,3	3 561,9
Henkilöstö keskimäärin					
(Teollisuusvakuutus + Suomen Meri)	428	404	390	381	371

Vuodet 1990–93 Keskinäinen yhtiö Teollisuusvakuutus, 1994 Teollisuusvakuutus Oy

Teollisuusvakuutuksen hallitus

Jouko K. Leskinen, pääjohtaja, *puheenjohtaja*
 Mikko Kivimäki, vuorineuvos,
varapuheenjohtaja
 Jan-Henrik Kulp, varatoimitusjohtaja
 Björn Mattsson, vuorineuvos
 Kurt Nordman, toimitusjohtaja
 Timo Poranen, toimitusjohtaja

YRITYS-SAMPO

Vuosi 1994 oli Yritys-Sammon ensimmäinen toimintavuosi erillisenä yhtiönä Sammon konsernissa. Ensivakuutuksen maksutulo kehittyi ennakkoidulla tavalla.

Maksetut korvaukset olivat arvioitua suuremmat. Käyttökate ja tulos olivat odotusten mukaiset. Tulosta voidaan pitää niin vakuutusteknisesti kuin koko liiketoiminnankin kannalta hyvänä ja toiminnan kannattavuutta vahinkosubteella mitattuna riittävänä. Kansainvälisestikin tarkasteltuna Yritys-Sammon vakavaraisuus on hyvä.

Yritys-Sampo vastaa Sampo-konsernissa kotimaisten yritysten ja näiden avainhenkilöiden, julkisen sektorin sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden palvelusta. Asiakkaita yhtiöllä on noin 56 000. Yritys-Sampo on markkinaosuudella mitattuna vahvimmillaan julkisyhteisöjen vakuuttajana, jossa osuus on noin 40 prosenttia. Yritykset-segmentissä markkinaosuus on noin neljännes.

Yritys-Sammon toimintatapa on viety lähelle asiakasta. Palveluverkosto koostuu yhdeksästä maantieteellisestä alueesta. Alueet vastaavat asiakkaan kokonaispalvelusta, joka käsittää vahinkovakuutuspalveluiden lisäksi henkivakuutus-, työeläkevakuutus- ja rahoituspalvelut. Kullekin asiakkaalle on nimetty yhteyshenkilö ja häntä asiakaspalvelussa tukeva yhteysryhmä.

Meklarien välittämän liikkeen hoitamista varten Yritys-Sampon perustettiin vuoden 1994 alussa meklariyksikkö.

Yritys-Sammon tukipalvelut avustavat alueita kehittämällä palveluita, tuotteita ja työkaluja, tuottamalla asiantuntijapalveluita sekä hoitamalla keskitettyjä tuotannollisia tehtäviä.

Konsernin sisäisen työnjaon mukaisesti Yritys-Sampo vastaa itse vahinkovakuutus- ja korvaustoiminnasta sekä asiantuntijapalveluista, muut palvelut ostetaan toisilta konserniyhtiöiltä.

Asiakkaat luottivat

Vuosi 1994 oli Yritys-Sammon ensimmäinen toimintavuosi erillisenä yhtiönä Sampo-konsernissa. Yhtiön perustamiseen sisältyneen kannanluovutussopimuksen mukaan vakuutussopimukset olisivat olleet alkuvuonna kolmen kuukauden ajan välittömästi purettavissa. Yritys-Sammon asiakasmenetykset irtisanomisaikana olivat hyvin vähäisiä.

Huhtikuussa 1994 toteutuneen Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan osakekaupan seurauksena Yritys-Sammon alueorganisaatioon siirtyi Vahinko-Kansasta 19 vakuutusammattilaista ja alueiden hoitoon noin 10 000 asiakasta, jotka liitettiin Yritys-Sammon toimintatavan mukaiseen palvelumalliin.

Yritys-Sammon linjana on, että kaikkien sen hoidossa olevien asiakkaiden vakuutusratkaisut

hoidetaan Yritys-Sammon tuotteilla ja tietojärjestelmillä. Viime vuosien suurinta tietojärjestelmäinvestointia, Sampaa, kehitettiin edelleen: uusina vakuutustuotteina järjestelmään tulivat Kuljetussampo, Yrittäjäsampo, Kiinteistösampo sekä Yrityssampo-vakuutukseen moottoriajoneuvoryhmät. Myös koko Sampo-ryhmän uusi asiakashallintajärjestelmä otettiin käyttöön Sampo-ympäristössä.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen siirtokierroksella Yritys-Sampo teki erittäin hyvän netto-siirtotuloksen. Eryteisesti onnistuttiin pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla. Myös Lounais-Suomessa ja Pohjanmaalla, joissa markkina-asema jo ennestään on ollut vahva, menestyttiin hyvin. Siirtotulos oli hyvä myös kaikissa asiakassegmenteissä.

Riskienhallintapalveluihin panostettiin merkittävästi. Yritys-Sampo antoi asiantuntijapalveluja lähes 3 000 henkilötyöpäivää vastaavan määrän. Tärkeimpinä painopisteinä olivat asiakkaiden tukeminen työtaturma-, palo- ja rikos- sekä vastuuriskien hallinnassa. Eryteisesti keskityttiin tulityökoulutukseen, joka suunnattiin tulitöitä suorittavien asiakasyritysten työntekijöihin. Uusia riskienhallintapalveluja kehitettiin mm. ympäristöriskien ja verkostoituneen tuotantotoiminnan riskien hallitsemiseksi.

Yritys-Sampo ja sen edeltäjä yritysyritys on kehittänyt toimintaansa useamman vuoden ajan Tapa toimia -nimisen muutos- ja koulutusprosessin avulla.

Odotusten mukainen tulos

Vahinkoensivakuutuksen maksutulo oli 845,2 miljoonaa markkaa ja kokonaismaksutulo 873,1 miljoonaa markkaa. Maksutulon kehitys oli odotusten mukainen. Maksamattomista vakuutusmaksuista aiheutuneet luottotappiot jäivät huomattavasti ennakoitua alhaisemmiksi ja olivat 10 miljoonaa markkaa.

Korvauskulut olivat 721,3 miljoonaa markkaa. Ensivakuutuksen maksetut korvaukset ylittivät ennakkoidun tason. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja potilasvakuutuksen korvauksia maksettiin ennakoitua enemmän, autovakuu-

tuksen korvauksia taas ennakoitua vähemmän.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 141,0 miljoonaa markkaa. Uudet sijoitukset painoutuivat joukkovelkakirjalainoihin ja osakkeisiin.

Asiakasrahoituksen pääpaino oli riski- eli pääomasijoitusrahastoissa. Yritys-Sampo oli perustajaosakkaana Finnventure II Ky -rahastossa ja aloitti neuvottelut Teknoventure Oy:n kanssa osakas- ja yhteistoimintasopimuksesta. Yritys-Sampo on myös Suomen Riskirahasto I Ky:n äänetön yhtiömies. Yhteistyössä konsernin sijoitusyksikön kanssa kehitettiin erityisesti pk-yrityssektorille suunnattavaa Corporate Finance -toimintaa.

Liikekulut olivat 189,9 miljoonaa markkaa. Ensivakuutuksen liikekulusuhde 22,5 prosenttia oli ennakoitua alempi.

Käyttökate, 64,5 miljoonaa markkaa, sekä tilikauden tulos, 34,2 miljoonaa markkaa, olivat odotusten mukaiset. Yhtiön satunnaistulos nousi 95,3 miljoonaan markkaan, mitä voidaan pitää yhtiön kokoon suhteutettuna erittäin hyvänä.

Kilpailu kiristyy

Kotimaisilla kilpailijoilla on käynnissä kehityshankkeita, jotka valmistuessaan tulevat kiristämään kilpailua erityisesti pienemmistä yrityksistä. Ulkomaalaiset vakuutusyhtiöt todennäköisesti aktivoivat toimintaansa Suomessa. Kiinnostus kohdistunee aluksi etupäässä suuriin, monikansallisesti toimiviin yhtiöihin sekä yksittäisiin vakuutuslajeihin tai asiakasryhmiin, joita lähesytään käyttämällä suoraa ja kustannustehokasta palvelumallia. Kilpailu asiakassuhteen hallinnasta kiristyy meklaritoiminnan kasvamisen vuoksi.

Yritys-Sammon kansainvälisen toiminnan tarkoituksena on varmistaa kilpailukykyiset riskienhallinta- ja vakuutuspalvelut sekä vahinkojen hoito kansainvälistyville asiakkaille. Lähi-alueilla, Pohjoismaissa ja Baltiassa, Yritys-Sampo vastaa itse palveluista tai ohjaa aktiivisesti yhteistoimintayhtiöitään asiakkaiden hoidossa. Muualla maailmassa palvelu toteutetaan yhteistoimintayhtiöiden kautta.

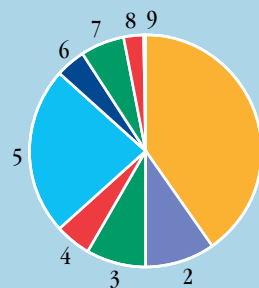
Yritys-Sampo

Mmk	1994
Vakuutusmaksutulo	873,1
Liikevaihto	1 047,5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	141,0
Korvauskulut	- 721,3
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	- 45,7
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	95,3
Tasoituserän muutokset	- 30,7
Liikekulut	- 189,9
Käyttökate	64,5
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	48,7
Vastuuvetka	1 259,2
Sijoituskannan käypä arvo	1 765,0
Oma pääoma + varaukset	361,2
Taseen loppusumma	1 763,3
Henkilöstö keskimäärin	518

Yritys-Sammon hallitus

Jouko K. Leskinen, pääjohtaja, *puheenjohtaja*
 Kari Airaksinen, toimitusjohtaja,
varapuheenjohtaja
 Seppo Hauta-aho, toimitusjohtaja
 Heikki Kyöstilä, toimitusjohtaja
 Vesa Lammela, toimitusjohtaja
 Antti Piippo, hallituksen puheenjohtaja

Yritys-Sammon vakuutusmaksutulon
1994 erittely, Mmk

1. Lakisääteinen tapaturmavakuutus	40,3 %
2. Autovakuutus	9,6 %
3. Liikennevakuutus	8,5 %
4. Vastuuvakuutus	4,9 %
5. Palo- ja muu esinevakuutus	23,3 %
6. Tavaravakuutus	4,1 %
7. Muut vahinkovakuutukset	6,1 %
8. Kotimainen jälleenvakuutus	2,8 %
9. Ulkomainen jälleenvakuutus	0,4 %

*Keskeytysvakuutusosake-
yhtiö Otso säilytti aseman-
sa Suomen johtavana
toiminnan riskeihin
erikoistuneena vakuutus-
yhtiönä. Edellisen vuoden
päätyessä tapahtuneesta
omistusjärjestelyihin
liittyneestä vakuutuskan-
nan osan luovutuksesta
huolimatta yhtiön
kokonaismaksutulo säilyi
edellisen vuoden tasolla.
Kotimaisen toiminnan
positiivisen kehittymisen
lisäksi kansainvälinen
ensivakuutustoiminta
kasvoi ripeästi.
Toimintavuoden tulos
ylitti tavoitteet ja oli
erittäin tyydyttävä.
Toiminnan kannattavuus
ja yhtiön vakavaraisuus
olivat erinomaiset.*

Otson suomalainen asiakaskunta vastaa hyvin koko elinkeinoelämän rakennetta. Vientiteollisuuden noususuhdanne näkyi selvästi etenkin metsäteollisuuden maksutulo-osuuden kasvussa. Kaupan ja palvelualojen sekä kotimarkkinateollisuuden suhdannetaantumien jatkuminen pienensi vastaavasti näiden osuutta Otson maksutulosta.

Ulkomainen ensivakuutuskanta kehittyi edelleen suotuisasti. Suomalaisen yritysten ulkomaisen kohteiden lisäksi kanta vahvistui ulkomaisilla metsä- ja metalliteollisuuden sekä energiantuotannon asiakkailla. Normaalien palokeskeytys- ja konekeskeytysvakuutusten lisäksi investointitoiminnan elpyminen lisäsi myöhästymiskeskeytysvakuutusten kysyntää.

Keskeytysvakuutus asiakkaiden turvana

Omaisuuksivahingon sattuessa yrityksen normaali toiminta häiriintyy tai keskeytyy kokonaan. Keskeytysvakuutuksella turvataan yritystoiminnan tulos vahinkotilanteissa.

Asiakkaan riskien tunteminen on edellytys oikein mitoitettulle keskeytysvakuutusturvalle. Eri-tyistä huomiota on kiinnitettävä nykyaikaisten ohjausjärjestelmien ja logistiikan aiheuttamiin riskeihin. Välivarastojen puuttuminen ja alihankkijoiden lisääntynyt käyttö lisäävät yrityksen riippuvuutta toimintaympäristöstään. Yrityksen tulos voi riippua myös merkittävästi tärkeimpien asiakkaiden toimintaa häirinneistä vahinkotapahtumista.

Asiantunteva ja osaava vahinkojen hoito sekä rajoittaminen ovat tärkeä osa asiakaspalvelua.

Otso tarjoaa asiakkaiden käyttöön vahingon torjuntaan erikoistuneet tekniset palvelut. NDT -palvelut (ainetta rikkomattomat mittauspalvelut) ovat osa Otson keskeytysriskien hallintaan käyttämistä menetelmistä. Erityisen arvokkaita ne ovat kunnossapidon optimoinnin tukena ja varautumisesta huolimatta sattuvien vahinkojen rajoittamisessa.

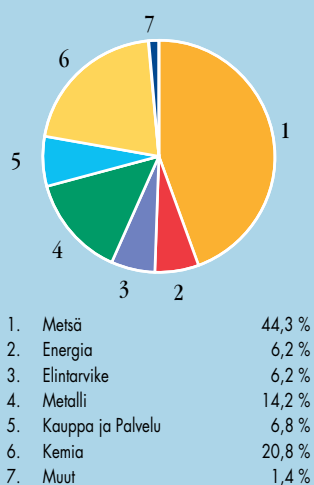
Keskeytysvakuutus edellyttää yleisen, eri toimialojen osaamisen lisäksi kunkin asiakkaan erityispiirteiden tuntemusta. Otson toiminta perustuikin yhteistyöhön sekä asiakkaan että omaisuusvakuuttajan kanssa erilaisten riskitilanteiden hallitsemiseksi ja mahdollisimman nopean toipumisen varmistamiseksi mahdollisista vahingoista.

Onnistunut sopeutuminen uuteen toimintaympäristöön

Toimintavuosi oli Keskeytysvakuutusosakeyhtiön Otson ensimmäinen vuosi Sampo-konsernissa. Huolimatta edellisen vuoden päätyessä tapahtuneesta vakuutusosaston osan siirrosta Pohjolaan yhtiön omistusjärjestelyihin liittyen, Otson ensivakuutusmaksutulo pieneni vain 11,2%. Vertailukelpoinen ensivakuutuksen kasvu oli 17,3%. Kokonaismaksutulo säilyi edellisen vuoden tasolla ollen 283,5 miljoonaa markkaa.

Toiminnan volyymin säilyminen entisellään johtuu kotimaan osalta onnistuneesta uushankinnasta ja vientiteollisuuden suhdannousun jatkumisesta. Kansainvälisen toiminnan puolella ulkomaisen ensivakuutusliikkeen määrä kasvoi voimakkaasti vuonna 1994 edelliseen vuoteen ver-

Keskeytysvakuutuksen maksutulo
asiakastoimialoittain 1994

Otso

Mmk	1990	1991	1992	1993	1994
Vakuutusmaksutulo	270,5	251,7	246,0	287,2	283,5
Liikevaihto	370,1	373,8	337,0	500,9	384,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto	77,3	100,8	68,2	193,7	69,9
Korvauskulut	-199,5	-183,3	-235,8	-213,8	-163,0
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	-1,1	-38,9	-44,2	-24,8	26,7
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	76,2	61,9	24,1	168,9	96,6
Tasoisuusmuutokset	-32,1	-10,1	-17,1	-24,0	-36,9
Liikekulut	-43,2	-40,8	-39,9	-39,5	-34,3
Käyttökate	44,1	51,8	7,0	144,9	59,7
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	41,9	49,8	5,6	143,4	58,4
Vastuuvelka	625,7	614,3	649,0	594,5	612,2
Sijoitusosaston käypä arvo	1 017,8	940,0	953,7	1 149,6	1 177,8
Taseen loppusumma	867,2	896,1	885,2	977,4	927,2
Oma pääoma ja varaukset	190,3	194,5	177,6	274,8	217,8
Henkilöstö keskimäärin	66	67	67	65	58

SUOMEN VAKUUTUS

rattuna. Vastavuoroisen jälleenvakuutusliikkeen volyymin vähentämisen vaikutusta kompensoi sen hintatason nousu.

Vahinkosuhteet olivat pitkäaikaisia keskiarvoja selvästi alhaisemmat. Kokonaisliikkeen vahinkosuhte omalla vastuulla olevalta osalta oli 58,3%. Tasoitusvastuun kokonaismäärä nousi 36,9 miljoonaa markkaa ja oli vuoden päättyessä 340,9 miljoonaa markkaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto oli toimintavuodelta yhteensä 69,9 miljoonaa markkaa. Valuuttapositio oli tasapainossa.

Yhtiön toimitusjohtajana vuodesta 1978 toiminut Magnus Nordling jäi eläkkeelle 31.7.1994. Yhtiö kiittää häntä ansiokkaasta ja pitkäaikaisesta työstä keskeytysvakuutuksen ja Otson hyväksi. Toimitusjohtajana 1.8.1994 alkaen on toiminut Veli Kalle Tavakka.

Toiminnan tulos vuodelta 1994

Vakuutusmaksutulo vuodelta 1994 oli 283,5 miljoonaa markkaa. Vakuutusliikkeen satunnaistulos oli 96,6 miljoonaa markkaa ja käyttökate 59,7 miljoonaa markkaa. Tilikauden voitto verojen jälkeen oli 43,7 miljoonaa markkaa.

Vastuuvelan määrä oli 612,2 miljoonaa markkaa. Taseen loppusumma oli 927,2 miljoonaa markkaa ja sijoituskannan käypä arvo vuodenvaihteessa oli 1 178 miljoonaa markkaa.

Yhtiön maksutulo ja tulos ylittivät vuodelle 1994 asetetut tavoitteet.

Tulevaisuuden näkymät

Edellisiin vuosiin verrattuna parantunut kotimainen suhdannetilanne, vientiteollisuuden korkeasuhdanteen jatkuminen ja Otson oman kansainvälisen toiminnan kehittyminen lupaavat vuodelle 1995 positiivista toiminnan volyymin ja maksutulon kehitystä. Tilastollisesti voidaan myös odottaa vahinkomenon kasvavan. Yhtiön keskeytysvakuutusosaaminen ja vakavaraisuus luovat hyvän pohjan asiakaslähtöisen toimintatavan edelleen kehittämiseksi sekä nykyisten että tulevien asiakkaiden palvelulle.

Luottovakuutusliiketoiminnan yleiset toimintaedellytykset Suomessa kehittyivät toimintavuonna 1994 myönteisesti. Suomen Vakuutus Osakeyhtiön toimintavuoden tuloskehitys oli kokonaisuutena myönteinen. Yhtiön toimintapääoma oli vuoden päättyessä edellisvuotta korkeammalla tasolla ja ylitti 18-kertaisesti Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa luottovakuutusta tarjoittavalta vakuutusyhtiöltä vaadittavan vähimmäistason. Tämän lisäksi yhtiön vakavaraisuutta vahvistaa 27,8 miljoonan markan tasoitusvastuu.

Kokonaismaksutulon voimakas lasku aiheutui pääosin jo aikaisemmin irtisanotun, viime vuosiin erittäin tappiollisen Eläketurvakeskuksen luottojälleenvakuutus sopimuksen päättymisestä.

Kokonaiskorvauskulut olivat 34,8 miljoonaa markkaa, kun ne olivat vuotta aikaisemmin 79,3 miljoonaa markkaa. Maksetut korvaukset olivat 18,8 miljoonaa markkaa, kun ne edellisenä vuotena olivat 60,9 miljoonaa markkaa.

Ensivakuutuksen vahinkosuhteet olivat ensi kertaa kolmeen vuoteen tuntuvasti pitkäaikaisia keskiarvovahinkosuhteita alemmalla tasolla.

Jälleenvakuutuksen tulos oli sen sijaan edelleen tappiollinen ja vei myös yhtiön omien jälleenvakuuttajien tuloksen kokonaisuutena tappiolliseksi.

Yhtiöön keskitettiin vuoden 1994 alussa koko Sampo-konsernin vakuutusyhtiöiden luottoensivakuutusliiketoiminnan hoitovastuu. Yhtiön palvelukseen siirtyi samalla 16 asiantuntijaa, joiden palvelut yhtiö aikaisemmin osti konsernin muilta yhtiöiltä.

Suomen Vakuutus

Mmk	1990	1991	1992	1993	1994
Vakuutusmaksutulo	36,7	49,9	53,3	38,9	21,4
Liikevaihto	64,5	58,3	63,7	55,9	29,7
Sijoitustoiminnan nettotuotot	23,2	7,0	8,5	15,5	5,2
Korvauskulut	-34,8	-79,3	-71,6	-24,6	-2,2
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	13,4	-4,8	7,3	8,1	5,7
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	28,7	-2,9	11,2	19,4	7,5
Tasoitusmäärän muutos	10,0	-7,4	2,3	4,7	3,1
Liikekulut	-7,9	-5,1	-4,5	-4,1	-3,5
Käyttökate	18,7	4,5	8,9	14,7	4,3
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	20,1	4,2	8,7	14,6	4,2
Vastuuvetka	83,3	67,5	59,4	46,8	34,1
Sijoituskannan käypä arvo	102,5	109,1	62,7	55,4	58,9
Oma pääoma ja varaukset	94,1	83,6	85,0	87,1	79,7
Taseen loppusumma	265,1	177,2	159,4	147,0	126,1

ST INTERNATIONAL JA PATRIA

Vuonna 1994 biottiin run-off -yhtiöiden strategiaa ja toimintatapaa. Yhtiöiden tavoitteena on vastuuvelan pienentäminen ja aktiivisten sopimusten lukumäärän vähentäminen. Näissä tavoitteissa molemmat yhtiöt onnistuivat kertomusvuonna hyvin. Markan voimakas vahvistuminen vuoden 1994 aikana vaikeuttaa vertailua vuoden 1993 lukuihin.

ST International on hoitanut Sammon jälleenvakuutuskannan alasajoa vuodesta 1991 lähtien, jolloin uuden liikkeen merkintä päätettiin lopettaa. Sammon ja Teollisuusvakuutuksen fuusion yhteydessä ST Internationalin toiminta yhdistettiin Teollisuusvakuutuksen vanhaa jälleenvakuutuskantaa hoitavan yhtiön Patrian kanssa. Sammon Lontoossa oleva run-off -tytäryhtiö Lakewood toimii myös tiiviissä yhteistyössä ST Internationalin ja Patrian kanssa.

Toimintatapa onnistunut

Run-off -yhtiöt toimivat aktiivisesti jäljellä olevien sopimusten sulkemiseksi joko kommutoimalla eli maksamalla sedentille sopimuksen jäljellä oleva korvausvastuu etukäteen tai toteamalla perustelusti, että sopimus voidaan sulkea. Sopimuskannan hyvä tuntemus on keskeinen tekijä. Toiminnan lähtökohtana on, että korvaus maksetaan vain, jos vastapuolen esittämä korvausvaade on oikeutettu. Joidenkin sopimusten osalta korvausvelvollisuus on kiistetty ja neuvottelujen lukkiuduttua on turvauduttu oikeudenkäynteihin.

Molemmissa yhtiöissä onnistuttiin sopimusten katkaisuisissa ja näin ollen myös vastuuvelan pienentämisessä hyvin. ST Internationalissa aktiivisten sopimusten lukumäärä aleni vuoden aikana noin 850:llä ja 31.12.1994 niitä oli runsaat 2 800 kappaletta. Patriassa aktiivisten sopimusten lukumäärä oli vuodenvaihteessa noin 4 000 kappaletta eli noin 950 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kommutoiduista sopimuksista maksettiin vuoden 1994 aikana korvauksia ST Internationalissa 64 miljoonaa markkaa ja Patriassa 113 miljoonaa markkaa. Jos vastuuvelan muutosta tarkastellaan tilinpäätöksen luvuista, on mukana myös valuuttakurssimuutosten vaikutus. Kun kurssimuutosten vaikutus eliminoidaan, ST Internationalin vastuuvelka laski 55 miljoonaa markkaa ja Patrian 159 miljoonaa markkaa.

Myös maksettujen korvausten kehitys on ollut suotuisaa. Oheisissa graafeissa on kuvattu molempien yhtiöiden osalta 5 vuoden kehitys ulkomaisen liikkeen maksettujen korvausten osalta. Kuvissa sopimukset on jaettu päätyneisiin ja jatkuviin 31.12.1994 tilanteen mukaisesti ja käyttäen saman ajankohdan valuuttakursseja. Patrian

vuotta 1994 edeltävät tiedot on laskettu tällä hetkellä yhtiön hoidossa olevan kannan osalta. Molemmissa yhtiöissä on nähtävissä selvä lasku vielä jatkuvien sopimusten maksetuissa korvauksissa.

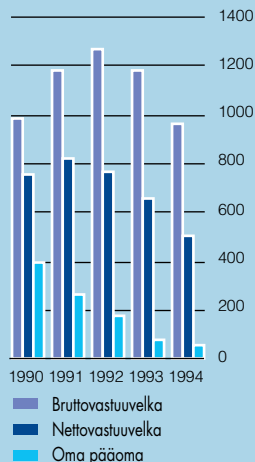
Run-off -yhtiöiden sijoitusomaisuudesta merkittävin osa on valuuttamääräisissä joukkovelkakirjalainoissa. Patrian kotimaisten osakkeiden salkkua pienennettiin, minkä seurauksena yhtiö kirjasi runsaat 80 miljoonaa markkaa myyntivoittoja sijoitustoiminnan tuottoihin. Tavoitteena on pitää yhtiön valuuttapositio tasapainossa eli sijoitukset pidetään samoissa valuutoissa kuin vastuuvelka. Näin vältytään valuuttakurssimuutosten vaikutuksilta yhtiön tulokseen. Sijoitusomaisuuden valuuttakurssierot kirjataan sijoitustoiminnan tuottoihin, kun taas vastuuvelan kurssierot kirjataan vakuutusliikkeeseen. Sampo-konsernin run-off -yhtiöiden valuuttapositiotilanne oli kohtuullinen ja tulokseen vaikuttavilta valuuttakurssitappioilta vältyttiin lähes täysin. Yhtiöiden sijoitustoiminnan nettotuotot olivat juuri kurssitappioista johtuen negatiiviset.

Toimintaympäristössä vielä riskejä

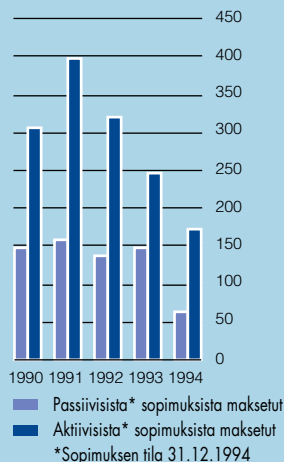
Vaikka onkin selvästi osoitettavissa, että vanhojen vastuiden alasajo on sujunut hyvin, ei pidä unohtaa merkittäviä riskejä, joita toimintaan edelleen sisältyy. Esimerkiksi USA:ssa ympäristövahinkojen korvauksia koskevaa lainsäädäntöä ei ole saatu uudistetuksi. Näiden korvausten maksaminen muodostaa edelleen suurimman uhan maailman vakuutusyhtiöille ja korvausmäärien arvioiminen on edelleen hyvin vaikeaa. Vaikka molemmat yhtiöt ovat irtautuneet pääosasta suoraan USA:sta tulevaa riskiä, sisältyy tätä riskiä edelleen Lontoon kautta tulevaan sopimuskantaan.

Viime vuosikymmenen lopun ja tämän vuosikymmenen alun katastrofivahinkojen kasvu on selvästi hidastunut. Kuitenkin uutena korvattavana kohteena tulee vuonna 1988 Lockerbien yläpuolella Skotlannissa räjähtäneen Pan Am -lentoyhtiön koneen matkustajien omaisille maksettavat korvaukset. Oikeuden päätöksen mukaan Varsovan sopimus ei tässä tapauksessa päde, vaan korvausmääristä tullaan käymään oikeutta USA:ssa. Tämä tulee jossain määrin näkymään myös ST Internationalin tulevissa korvauksissa. Sen sijaan viimeaikaisista suurista katastrofeista, kuten Koben maanjäristys, ei enää näille yhtiöille tule korvauksia.

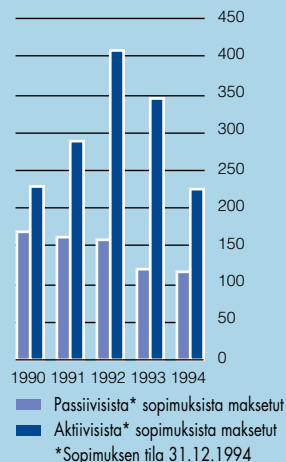
ST Internationalin vastuuvetka ja oma pääoma, Mmk

ST Internationalin maksetut korvaukset ulkomaisesta jälleenvakuutuksesta, Mmk

Patrian maksetut korvaukset ulkomaisesta jälleenvakuutuksesta, Mmk

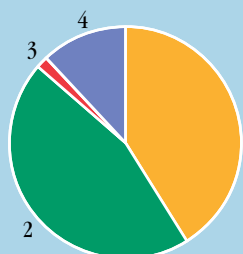
ST International

Mmk	1990	1991	1992	1993	1994
Vakuutusmaksutulo	243,3	223,1	22,3	3,2	-1,3
Liikevaihto	353,5	390,3	230,0	187,9	38,2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	44,8	142,3	199,0	161,4	-63,5
Korvauskulut	491,1	864,4	671,0	414,2	3,2
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	-79,8	-273,9	-272,5	-255,8	40,5
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	-40,0	-150,6	-121,5	-112,0	-23,0
Tasoisuäärän muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikekulut	14,5	15,5	14,0	14,2	10,7
Käyttökate	-35,0	-131,6	-73,5	-94,4	-23,0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-35,7	-131,8	-94,6	-88,6	-23,6
Vastuuvetka	986,3	1 177,6	1 273,9	1 185,7	961,9
Sijoituskannan käypä arvo	826,3	892,9	919,7	853,1	748,0
Oma pääoma + varaukset	400,7	268,0	172,9	84,2	60,7
Taseen loppusumma	1 495,2	1 664,6	1 707,7	1 551,5	1 300,7
Henkilöstö keskimäärin	45	37	38	39	31

Patria

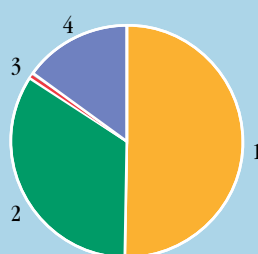
Mmk	1993 ^{*)}	1994
Vakuutusmaksutulo	-4,1	-27,4
Liikevaihto	18,6	75,3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	22,7	-2,4
Korvauskulut	64,0	26,9
Vakuutusliikkeen tekninen tulos	-23,7	7,5
Vakuutusliikkeen satunnaistulos	-2,5	-22,4
Tasoisuäärän muutos	12,8	-27,5
Liikekulut	2,0	10,6
Käyttökate	-15,4	5,1
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-14,1	5,7
Vastuuvetka	1 316,9	961,4
Sijoituskannan käypä arvo	1 053,0	755,0
Oma pääoma + varaukset	92,1	92,1
Taseen loppusumma	1 818,9	1 321,5
Henkilöstö keskimäärin	0	20

ST Internationalin sijoituskanta tasearvoin 31.12.1994, Mmk

1. Joukkovelkakirjakainat	309,1
2. Rahoitusomaisuus	342,0
3. Kiinteistöt ja kiint.osakkeet	11,0
4. Osakkeet	90,4

Patrian sijoituskanta tasearvoin 31.12.1994, Mmk

1. Joukkovelkakirjakainat	381,3
2. Rahoitusomaisuus	257,0
3. Kiinteistöt ja kiint.osakkeet	5,8
4. Osakkeet	114,4

^{*)} Vuoden 1993 tiedot eivät ole vertailukelpoisia.
Vakuutusomaisuus siirrettiin yhtiöön 31.8.1993.

SAMPO-RYHMÄ

SAMPO-RYHMÄN RAKENNE

Sampo-ryhmä

Sampo-konsernin yhtiöt ovat asiakaskeskeisesti erikoistuneita vahinkovakuutusyhtiöitä. Ne muodostavat yhdessä Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan ja Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammon kanssa Sampo-ryhmän.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan palvelualikoimaan kuuluvat yksityis- ja yritysasiakkaiden vapaaehtoiset henki- ja eläkevakuutukset. Keskinäisessä yhtiössä vakuutuksenottajat ovat yhtiön osakkaita. Yhtiön takuupääoman omistavat Sampo-ryhmään kuuluvat yhtiöt.

Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo huolehtii lakisääteisiin eläkevakuutuksiin ja eläkesäätiöihin liittyvistä palveluista.

Yhteistoimintayhtiöt

Konsernin yhteistoimintayhtiöihin kuuluvat Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö ja Henkivakuutusosakeyhtiö Nova, jotka huolehtivat lähinnä Teollisuusvakuutuksen asiakkaiden lakisääteisistä eläkevakuutuksista ja vapaaehtoisista henkivakuutuspalveluista.

Konsernin kansainvälisessä toiminnassa tärkeimpiä yhteistoimintayhtiöitä ovat Trygg-Hansa sekä sen kanssa yhdessä omistetut Hollannissa toimiva Hansa Industrial N.V. ja Yhdysvaltojen yritys- vakuutusmarkkinoilla toimiva The Home Insurance Company. Virossa toimiva Hansa Kindlustus aloitti vuonna 1994 toiminnan myös Latviassa.

Osakkuusyhtiöt

Edellä mainituista yhteistoimintayhtiöistä ovat Nova, Hansa Industrial ja Hansa Kindlustus myös konsernin osakkuusyhtiöitä. Vakuutustoimintaa harjoittava osakkuusyhtiö on Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuu. Vakuutus- ja sijoitustoimintaan liittyviä konsernin osakkuusyhtiöitä ovat Autovahinkokeskus Oy, Finanssi-Sampo Oy, Suomen Vahinkotarkastus Oy, Vahinkopalvelu Oy sekä Kansalliset Liikekiinteistöt Oy. Näiden sekä muilla aloilla toimivien osakkuusyhtiöiden omistusosuudet käyvät ilmi tilinpäätöksen liitetiedoista sivulla 44.

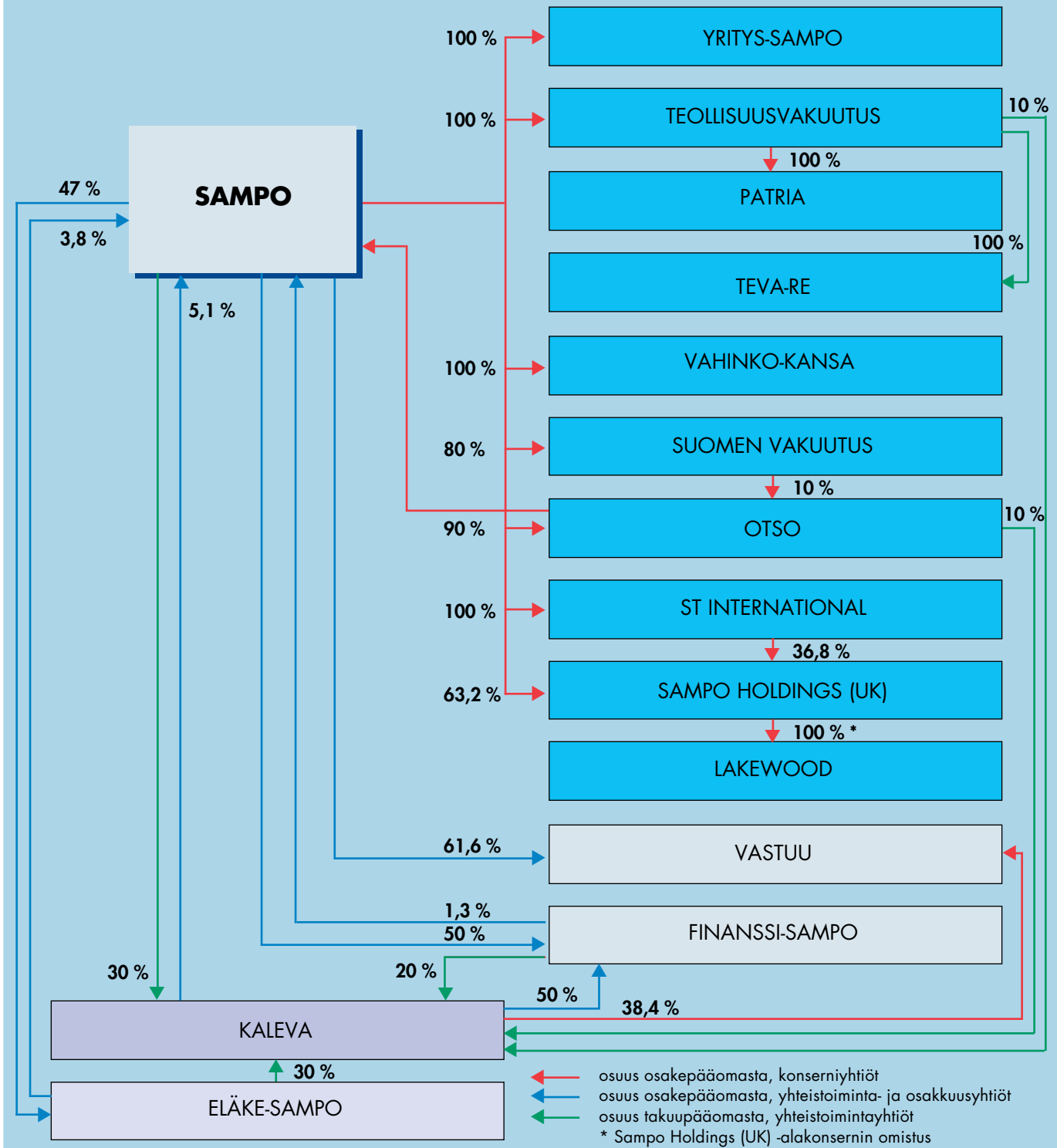
Sampo-ryhmän rakenne

Sampo-ryhmän yhteistoimintayhtiöitä ovat:

- Trygg-Hansa
- Hansa Industrial
- Home
- Hansa Kindlustus
- Eläke-Varma
- Nova

Sampo-ryhmän tärkeimmät keskinäiset omistukset 1.1.1995

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan 120. toimintavuosi oli menestyksekkäs. Maksutulo kasvoi runsaat 80 prosenttia eli selvästi enemmän kuin alalla keskimäärin, ja Kalevan markkinaosuus nousi 25 prosenttiin. Kalevan tulos oli hyvä ja vakuutussäästöille voitiin hyvittää kilpailukykyinen korko. Asiakkaiden kiinnostus ja luottamus Sampo-ryhmän Kalevaa kohtaan kasvoi, vaikka muutaman vakuutusyhtiön ongelmat olivatkin näkyvästi esillä julkisessa keskustelussa. Kalevan vakavaraisuus ja sijoituskannan rakenne täyttivät hyvin uudet EU-kriteerien mukaiset vaatimukset.

Kalevan noin 266 000 vakuutusentoutajasta valtaosa on yksityishenkilöitä. Keskeisen asiakasryhmän yksityistaloussegmentissä muodostavat toimihenkilö- ja palkansaajajärjestöjen jäsenet, joille Kaleva tarjoaa ryhmähengi- ja tapaturmavakuutuksia edulliseen järjestökohtaiseen hintaan.

Järjestöjen ryhmävakuutuksissa Kaleva on selvä markkinajohtaja yli 50 prosentin osuudellaan. Kotitalouksien henki- ja eläkevakuutuksissa kokonaismarkkinaosuus on viime vuosina ollut vajaat 20 prosenttia, mutta se vahvistui merkittävästi vuoden 1994 aikana.

Yritysten yksilöllisissä vakuutuksissa Kalevan markkina-asema on vahva, runsaat 30 prosenttia. Sen sijaan kollektiivisten eläkevakuutusten lukumäärä ja maksutulo on Kalevassa ja Sampo-ryhmässä ollut perinteisesti alhainen.

Sammon suurimpien yritysasiakkaiden henkivakuutuksista vastaa pääosin yhteistyöryhmään kuuluva Henkivakuutusosakeyhtiö Nova, joka on erikoistunut kollektiivisiin lisäeläkeratkaisuihin.

Sammon kenttä myyntikanavana

Kalevan keskeisenä jakelutienä on yksityistaloussegmentissä Yksityis-Sammon kenttäorganisaatio, jonka palvelua täydentää 23 henkivakuutuksiin erikoistunutta Kalevan myyntipäällikköä. Ryhmävakuutuksissa järjestöt ovat tärkeä myyntikanava. Vaativia sijoitusvakuutusasiakkaita palvelee lisäksi erityinen pääkonttorin myyntiorganisaatio.

Yritysten segmentissä henkivakuutuspalvelut tuottaa pääosin Kalevan 19 hengen alueellinen erikoisorganisaatio yhteistyössä asiakasyrityksiä hoitavan Yritys-Sammon kenttäorganisaation kanssa.

Vuoden 1994 aikana käynnistynyt yhteistyö meklarien kanssa voimistune lähivuosina. Myös muita täydentäviä myyntikanavia kehitetään aktiivisesti.

Henkivakuutus vahvassa nousussa

Maamme vapaaehtoinen henki- ja eläkevakuutus toiminta kääntyi vuonna 1994 voimakkaaseen kasvuun. Alan 3,7 miljardin maksutulo oli 35 prosenttia edellisvuotista suurempi. Erityisesti sijoitusluonteisten säästövakuutusten kilpailukyky oli hyvä ja niistä kertynyt maksutulo ylitti miljardin markan rajan.

Kahden pienen henkivakuutusyhtiön joutuminen konkurssitilaan sai osakseen runsaasti huomiota tiedotusvälineissä. Kokonaiskysyntään ta-

pahtumilla ei ollut olennaista vaikutusta, mutta kysyntä kohdistui vakavaraiseksi koettuihin yhtiöihin.

Sijoitustoiminnassa korkotason keväällä 1994 alkanut nousu hankaloitti sijoittamista korkoinstrumentteihin. Pörssikurssit kääntyivät loppuvuodesta laskuun ja kurssikehitys oli epäyhtenäistä. Epävarmuus finanssimarkkinoilla on jatkunut vuoden 1995 alkupuolella.

Kalevan tulos

Kalevan maksutulo oli runsaat 760 miljoonaa markkaa. Maksutulo kasvoi runsaat 80 prosenttia sekä yksityishenkilöiden että yritysten segmenteissä. Voimakkaan kasvun seurauksena Kaleva lisäsi markkinaosuuksiaan 5 prosenttiyksiköllä 25 prosenttiin.

Kertamaksuiset sijoitusvakuutukset kiinnostivat yksityisasiakkaita ja niistä kertyi maksutuloa noin 250 miljoonaa markkaa. Myös vapaaehtoisten eläkevakuutusten kysyntä oli vilkasta.

Yritysvakuutusten yhteensä 230 miljoonan markan maksutulosta yksilöllisten eläkevakuutusten osuus oli noin 100 miljoonaa markkaa ja erilaisten säästöhenkivakuutusten sekä riskivakuutusten osuus 130 miljoonaa markkaa.

Takaisinot alenivat 40 prosenttia 94 miljoonaan markkaan. Varsinaiset korvaukset säilyivät kahden edellisen vuoden tasolla ja riskiliikkeen vahinkosuhte oli hyvä.

Kalevan sijoitustoiminnan nettotuotot olivat runsaat 280 miljoonaa markkaa, joista valtaosan muodostivat korot. Sijoitustoiminnan tuottoihin sisältyi myyntivoittoja 89 miljoonaa markkaa ja kuluihin arvonlennuksia 62 miljoonaa markkaa.

Vakuutussäästöjen asiakas- eli indeksihyvytyksiä annettiin 92 miljoonaa markkaa. Keskimääräinen asiakashyvytyys oli lähes 3 prosenttia. Kaikki Optimi-vakuutukset saivat 4,5 prosentin laskuperustekorko mukaan lukien 8 prosentin kokonaisyhytyksen.

Tehostettujen markkinointitoimenpiteitten ja voimakkaasti kasvaneen myynnin seurauksena Kalevan liikekulut nousivat 30 prosenttia 130 miljoonaan markkaan. Liikekulusuhde eli liikekulut suhteutettuna maksutuloon aleni siitä huolimatta 23,8 prosentista 17,1 prosenttiin. Varsinaiseen vakuutus toimintaan osallistuvaa henkilökuntaa ei lisätty kertomusvuonna.

Kalevan vakavaraisuus on hyvä. Uusien EU-kriteerien mukaan laskettu toimintapääoma oli 389 miljoonaa markkaa eli lähes kaksinkertainen

vaadittuun vähimmäismäärään verrattuna. Tulevan vakavaraisuuden kulmakivenä on riskikeskittymistä vapaa sijoituskanta, jossa pitkillä korkoinstrumenteilla on suuri painoarvo.

Henkivakuutuksen kasvu jatkuu

Vapaaehtoisen henki- ja eläkevakuutustoiminnan tulevaisuuden näymät ovat myönteiset. Euroopalaisessa vertailussa henkivakuutustoiminta ja erityisesti vakuutussäästäminen on Suomessa kehittyvätöntä.

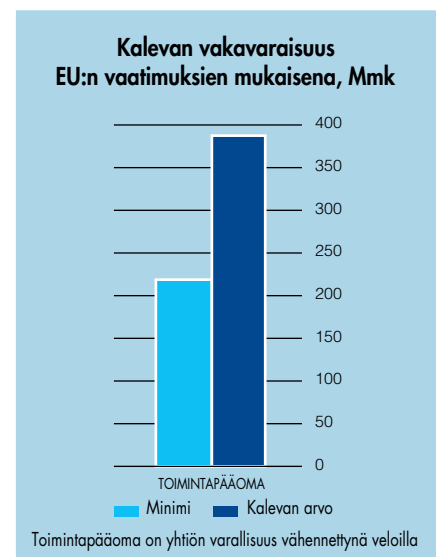
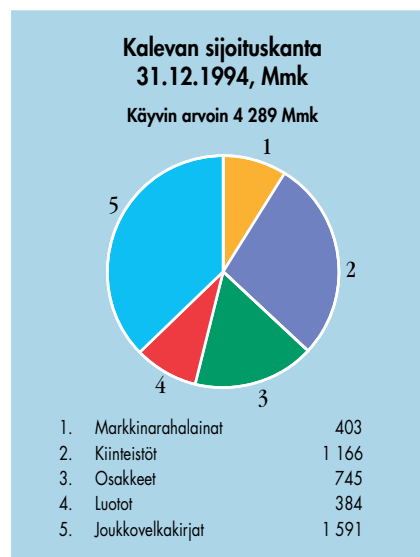
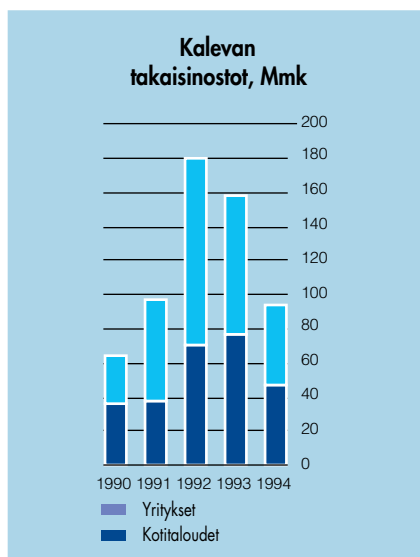
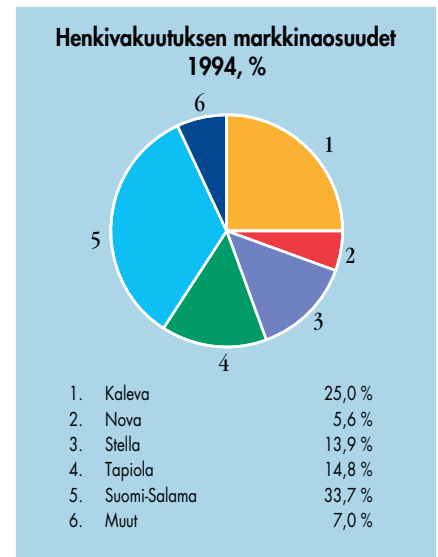
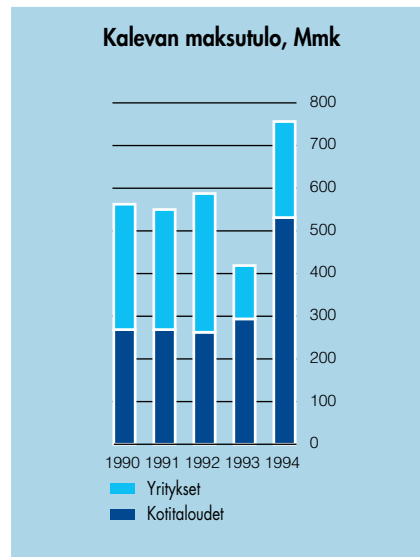
Yksityinen säästäminen on maassamme poikkeuksellisen voimakkaasti keskittynyt pankkisäästämiseen. Odotettavissa on, että osa pankkitalletuksista hakeutuu lähivuosina muihin sijoitusmuotoihin. Vakuutussäästäminen eri muodoissaan on tällöin vartenottettava vaihtoehto.

Sampo-ryhmässä henkivakuutus on asetettu lähivuosien painopistealueeksi. Sampo haluaa tarjota yli miljoonalle asiakkaalleen mielekkään ja tuottavan tavan täydentää sosiaaliturvaansa ryhmän henkivakuutusyhtiön Kalevan tuotteilla.

Lisääntyvään koti- ja ulkomaiseen kilpailuun Sampo-ryhmä vastaa muun muassa tuomalla keväen 1995 aikana markkinoille oman sijoitus-sidonnaisen eli unit linked -henkivakuutuksensa.

Kaleva-konserni

Mmk	1994	1993	muutos-%
Liikevaihto	1 185,1	826,0	43,5
Maksutulo	763,6	421,9	81,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	293,8	277,0	6,1
Liikekulut	130,7	100,5	30,0
Liikekulusuhde (%)	17,1	23,8	–
Vastuovelka	4 013,9	3 470,7	15,7
Taseen loppusumma	4 455,0	3 871,9	15,1
Henkilöstö (lkm)	192	201	–4,5

ELÄKE-SAMPO

Eläke-Sammon toiminta oli kertomusvuonna kaikilta osin menestyksellistä. Sijoitustoiminnan tulos oli hyvä, ja yhtiö pystyi siirtämään lisävakuutusrahastoon jaettavaksi asiakkaille hyvityksinä 90 miljoonaa markkaa. Yhtiön markkinaosuus on selvässä kasvussa onnistuneen siirtoliikenteen ansiosta. Sampo-ryhmässä yhtiö edustaa erityisesti pienten ja keskusuurten yritysten lakisääteisen työ- ja yrittäjäläkevakuuttamisen erikoisosaamista.

Kertomusvuoden 1994 aikana Eläke-Sampo sopeutti oman toimintansa Euroopan integraation kehityksen mukaiseksi: EU- ja Eta-sopimusten mukaan työeläkevakuutustoiminta on eriytettävä vakuutusyhtiöiden harjoittamasta muusta vakuutustoiminnasta. Työeläkevakuutustoimintaa on harjoitettava juridisesti erillisissä yhtiöissä, jotka lisäksi rajoittavat toimintansa pelkästään lakisääteiseen työeläkevakuutukseen. Tästä syystä Eläke-Sampo siirsi kertomusvuoden lopussa vapaaehtoisen lisäläkevakuutuksen kannan Henkivakuutusosakeyhtiö Novalle ja lopetti näiden vakuutusten myöntämisen jo 1.7.1994 alkaen. EU:n asettama toiminnan erillisysvaatimus tulee ajan myötä kasvattamaan eläkeyhtiön tosiasiallista riippumattomuutta.

Lakisääteistä yhteisvastuuta

Työeläkejärjestelmän yhteisvastuuta joudutaan nyt soveltamaan ensimmäisen kerran järjestelmän olemassaoloaikana. Muut eläkelaitokset ottavat yhteisesti vastatakseen niistä eläkkeistä, joiden kattamisen konkurssiin ajautuneen eläkelaitoksen varat eivät riitä. Viimeistään Eläke-Kansan tapahtumien jälkeen on selvää, että yksityisten eläkelaitosten hoitama hajautettu järjestelmä ei ilman pakollista yhteisvastuunennettelyä kykenisi hoitamaan keskeistä osaa sosiaaliturvastamme.

Maamme talouden vaikea tilanne heijastuu myös eläkejärjestelmästä käytävään keskusteluun. Pelottelu eläkepommilla jatkuu huolimatta monista eläkemenoa pienentävistä ja eläkkeelle siirtymistä myöhentävistä muutoksista.

Työmarkkinaosapuolet ovat sosiaalimenotomikunnan mietinnön pohjalta tälläkin hetkellä valmistelemassa muutoksia, joilla saavutettaisiin lisää säästöjä eläkemenoissa. Eläkepalkan määräytymisperusteeksi kaavaillaan nykyisen neljän vuoden asemesta esimerkiksi kymmenen vuoden ajan perusteella määräytyvää eläkepalkkaa. Niinikään on keskusteltu eläkkeeseen oikeuttavan ns. tulevan ajan rajoittamisesta työkyvyttömyystapauksissa. Myös eläkeindeksi, joka vaikuttaa olennaisesti eläkemenojen pitkän aikavälin kehitykseen, määräytymisperusteet ovat pohdittavana.

Hyvä toiminnan tulos

Eläke-Sammon toiminta oli vuonna 1994 kaikilta osin menestyksellistä. Sijoitustoiminnan tulos oli hyvä ja suhteellisesti edellisvuotta parempi, vaikka nettotuotto alenikin 1 671 miljoonasta markasta 1 330 miljoonaa markkaan. Aleneminen johtui yleisen korkotason voimakkaasta laskusta. Tämä kehitys johti luonnollisesti myös eläke-rahastolle hyvitettävän laskuperustekorona alentamiseen 6,5 prosenttiin eli 2 prosenttiyksiköllä edellisen vuoden keskimääräisestä tasosta.

Eläke-Sammon tulos oli hyvä sijoitustoiminnan hyvän tuloksen ansiosta. Yhtiö pystyi enimmäispoistojen jälkeen kasvattamaan luottotappiovaraustaan 66 miljoonalla markalla ja siirtämään lisävakuutusrahastoon jaettavaksi vakuutusentottajille hyvityksinä 90 miljoonaa markkaa.

Hyvä tulos on paljolti seurausta oikea-aikaisesta sijoittamisesta joukkovelkakirjalainoihin. Sijoitussalkun rakenteen muutos johtui ennen kaikkea vakuutusmaksu- ja sijoituslainakysynnän lähes täydellisestä hiipumisestä. Yhtiön lainakanta pieneni kertomusvuonna noin 1 800 miljoonalla markalla.

Myös yhtiön vakuutustekninen tulos oli positiivinen ja yhtiö kartutti tasoitusvaraustaan 67 miljoonalla markalla.

Kokonaismaksutulo lähes ennallaan

Yhtiön kokonaismaksutulo kohosi 3 prosentilla 3 755 miljoonaa markkaan. Maksutaso pysyi käytännöllisesti katsoen edellisvuoden tasolla. Lomautusten ja työttömyyden väheneminen kasvatti vakuutettujen palkkasummaa ja siten maksutuloa. Palkansaajat osallistuivat työeläkkeidensä kustantamiseen 3 prosentin maksuosuudella. Työntantajien keskimääräinen maksuprosentti oli 15,6, johon sisältyi myös 0,4 prosentin maksu Eläketurvakeskuksen luottovakuutustoiminnan kulujen peittämiseksi.

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 94 miljoonaa markkaa, kun ne edellisenä vuonna olivat 72 miljoonaa markkaa. Kasvu on seurausta monien asiakasyritysten ajautumisesta konkurssiin.

YEL-maksutaso nousi kertomusvuonna 19,4 prosenttiin työtulosta edellisen vuoden 18,2 prosentista. Noususta huolimatta maksutulo ei juuri kasvanut, koska YEL-työtulot ja vakuutettujen lukumäärä alenivat.

Työeläkkeitä yhtiö maksoi kertomusvuonna 104 885 henkilölle yhteensä 3 464 miljoonaa markkaa eli 5,3 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Markkinaosuus kasvussa vuonna 1995

Eläke-Sampo palvelee asiakkaitaan sekä suoraan että vakuutuskentän eri osa-alueille erikoistuneiden yhtiöiden kautta. Sampo-ryhmän verkossa asiantuntijaosaamistamme on erityisesti pienten ja keskiuurten yritysten lakisäätien työ- ja yrittäjäeläkevakuuttaminen. Hoidamme tiettyjä asiakasyhteyksiä myös suoraan Eläke-Sammon oman markkinoinnin ja omien asiantuntijoidemme avulla.

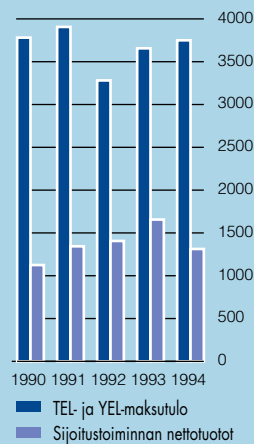
Vakuutettujen henkilöiden lukumäärä aleni kertomusvuoden aikana Eläke-Sammossa runsaat 4 prosenttia, mikä on luonnollinen seuraus maasamme edelleen jatkuvasta ennätyskellisen suuresta työttömyydestä. Eläke-Sammon asiakkaiksi siirtyi kuitenkin muista eläkelaitoksista työnantaja ja yrittäjiä huomattavasti enemmän kuin oli päinvastainen siirtoliike. Tämän ansiosta vakuutettujen lukumäärä lisääntyi vuoden 1995 alusta 18 prosentilla ja yhtiön markkinaosuus kasvoi selvästi. Erinomainen myyntitulos on syntynyt Sampo-ryhmän yhtiöiden hyvällä yhteistyöllä. Vakuutuskannan kasvu on osoitus siitä, että sekä entiset että uudet asiakkaat ovat luottaneet Eläke-Sammon tapaan hoitaa eläkevakuutusasioita.

Eläke-Sammon liikekulut alenivat 3,0 prosenttia 129,2 miljoonaan markkaan. Yhtiön palveluksessa oli 250 henkilöä.

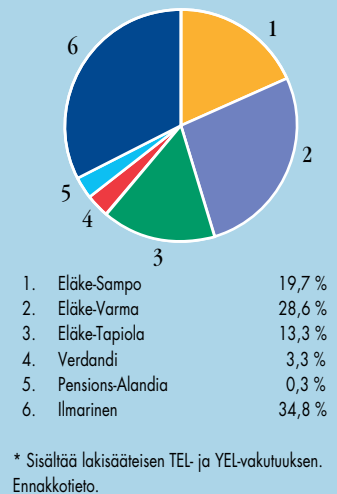
Eläke-Sammon konserni

Mmk	1994	1993	muutos-%
Liikevaihto	5 217	5 514	-5,4
Maksutulo	3 755	3 647	2,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 364	1 715	-20,5
Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet	3 464	3 289	5,3
Liikekulut	129	133	-3,0
Vastuuvelka	21 511	19 997	7,5
Taseen loppusumma	22 166	20 363	8,8
Henkilöstö (lkm)	254	310	-18,1

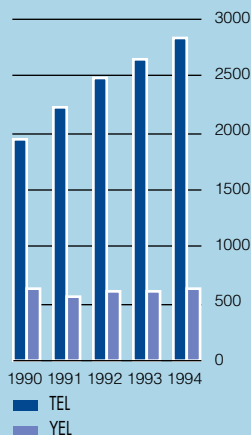
Vakuutusmaksutulon ja sijoitustoiminnan nettotuotot, Mmk

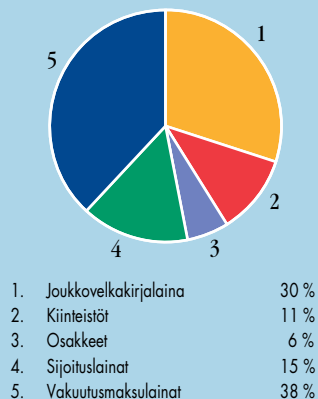
Eläkeyhtiöiden markkinaosuudet * 1994

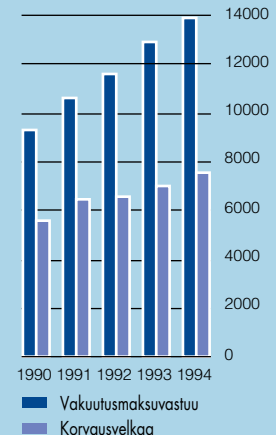
Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet, Mmk

Sijoituskanta 1994 käyvin arvoin

Vastuuvelka, Mmk

SAMPO-RYHMÄN JOHTO

Pääjohtaja,
Sammon toimitusjohtaja
Jouko K Leskinen

Yksityis-Sammon
toimitusjohtaja
Hannu Kokkonen

Teollisuusvakuutuksen
toimitusjohtaja
Carl-Olaf Homén

Yritys-Sammon
toimitusjohtaja
Juhani Vesterinen

Sijoitusjohtaja
Martti Porkka

Konsernin
talousjohtaja
Kari Ola

Yksityis-Sampo

Toimitusjohtaja Hannu Kokkonen^{*)}

Pääaktuaari Pertti Näyskä
Kehitysjohtaja Pekka Hyytiäinen
Markkinointijohtaja Esa Ketola
Palvelutuotannon johtaja Juhani Kontkanen
Sampo-palvelu

Yksikön johtaja Seppo Siltanen

Aluejohtajat

Itä-Suomi Juha Anttila
Pohjois-Suomi Lars Gammelgård
Etelä-Suomi Pekka Heikkilä
Lounais-Suomi Martti Huhtala
Sisä-Suomi Kari Kantalainen

Alue sulautettiin 1.4.1995 Lounais-Suomen ja Itä-Suomen alueisiin.
Lounais-Suomen alueen nimeksi tuli Länsi-Suomen alue.

Vahinko-Kansa

Toimitusjohtaja Markku Paakkanen
Aktuaari Antti Törrönen

Yritys-Sampo

Toimitusjohtaja Juhani Vesterinen^{*)}

Aktuaari Simo Sarvamaa
Suunnittelujohtaja Timo Laitinen
Riskienhallintayksikön johtaja Risto Lindström
Meklariyksikön johtaja Kaarlo Paatero
Tuotantojohtaja Tero Toponen
Markkinointijohtaja Markku Tursas

Aluejohtajat

Sisä-Suomi Matti Heikkinen
Pohjois-Suomi Leo Kelho
Uusimaa Timo Lehtinen
Lounais-Suomi Hannu Reivonen
Pohjanmaa Tero Rintala
Suur-Helsinki Seppo Rätty
Satakunta Tapio Santala
Itä-Suomi Hannu Tarnanen
Kaakkois-Suomi Hannu Tarvonen

Teollisuusvakuutus

Toimitusjohtaja Carl-Olaf Homén^{*)}

Aktuaari Martti Pesonen
Talous ja hallinto
Johtaja Kristian Ignatius
Asiakaspalvelu
Johtaja Reijo Kämäräinen
Suunnittelujohtaja Jorma Erikäinen
Liiketoimintajohtaja Juhani Laaksonen
Liiketoimintajohtaja Yngve Nygårdas
Markkinointijohtaja Yrjö Somersalmi

Vakuutukset ja korvaukset

Johtaja Seppo Juutilainen
Osastonjohtajat
Yksityisvakuutus ja ajoneuvo Klaus Berg
Varustamo Göran Cedercreutz
Kuljetus Harri Ek
Vastuu Esbjörn af Hällström
Tapaturma Nils Rönnholm
Omaisuus Seppo Viljakainen

Otso

Toimitusjohtaja Veli Kalle Tavakka
Aktuaari Pirkko Welin
Kansainvälisen- ja jälleenvakuutustoiminnon johtaja Peter Granqvist
Hallintojohtaja Pentti Järvikare
Suunnittelujohtaja Risto Kajastila

Run-off-yhtiöt

Toimitusjohtaja Matti Ruohonen^{*)}

Suomen Vakuutus

Toimitusjohtaja Antti Savolainen

Kansainvälisten
toimintojen johtaja
Eero Holma

Run-off-yhtiöiden
toimitusjohtaja
Matti Ruuhonen

Otson toimitusjohtaja
Veli Kalle Tavakka

Suomen Vakuutusken
toimitusjohtaja
Antti Savolainen

Kalevan toimitusjohtaja
Matti Rantanen

Eläke-Sammon
toimitusjohtaja
Risto Kausto

Sammon konsernijohto

Pääjohtaja, Sammon toimitusjohtaja Jouko K. Leskinen^{*)}
Suunnittelujohtaja Juhani Kangas
Lakiasiaintohtaja Ilmo Korpelainen
Tiedotusjohtaja Pertti Nurvala
Talousjohtaja Kari Ola^{*)}
Sijoittajasuhteet Riitta-Liisa Arni

Kansainväliset toiminnot

Johtaja Eero Holma^{*)}
Otettu jälleenvakuutus
Jälleenvakuutusjohtaja Hans von Hertzen
Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd
Toimitusjohtaja Lars von Hertzen
Annettu jälleenvakuutus
Jälleenvakuutusjohtaja Anders Nordman
Kansainvälinen ensivakuutus ja osakkuusyhtiöt
Kehitysjohtaja Antti Perttu

Riskienhallintatoiminto

Toiminnon johtaja Juha Ettala

Sijoitusyksikkö

Sijoitusjohtaja Martti Porkka^{*)}
Kiinteistöjohtaja Ilkka Henriksson
Arvopaperijohtaja Sirpa Mannila
Luottojohtaja Kari Vihurila

Taloushallinto

Talousjohtaja Jukka Mäkinen
Osakastoimen johtaja Mauri Asumaa

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöjohtaja Jorma Norkela

Konttoripalvelut

Yksikön johtaja Raimo Uusikartano

Tietojenkäsittely

Järjestelmäyksikön johtaja Eija Holmström
SamNetin johtaja Pekka Meras
Tietohallintojohtaja Harri Paani

Kaleva

Toimitusjohtaja Matti Rantanen
Henkivakuutusjohtaja Terttu Virmavirta
Aktuaarijohtaja Tapani Tuominen
Tuotantojohtaja Paula Salonen

Eläke-Sampo

Toimitusjohtaja Risto Kausto
Varatoimitusjohtaja Rauno Tienhaara
Aktuaarijohtaja Lasse Heiniö
Yhteysjohtaja Seppo Alhonsuo
Suunnittelujohtaja Ilkka Kohonen
Sijoitusjohtaja Jorma Kuokkanen
Yhteysjohtaja Pertti Laesvuori
Vakuutustuotannon johtaja Veikko Loukola
Markkinointijohtaja Sakari Pekkarinen
Korvaustuotannon johtaja Jukka Vainio

^{*)} kuuluvat Sampo-konsernin johtoryhmään

SAMPO-RYHMÄN AVAINTIEDOT

Mmk	1990	1991	1992	1993	1994
Liikevaihto					
Sampo-konserni	3 321	3 472	3 116	5 508	5 570
Kaleva-konserni	872	850	1 190	826	1 185
Eläke-Sampo-konserni	5 080	5 370	4 826	5 514	5 217
Vakuutusmaksutulo					
Sampo-konserni	2 578	2 657	2 314	3 695	3 986
Kaleva-konserni	565	553	812	422	764
Eläke-Sampo-konserni	3 775	3 913	3 271	3 647	3 755
Sijoitustoiminnan nettotuotot					
Sampo-konserni	497	346	571	1 182	740
Kaleva-konserni	259	267	240	277	294
Eläke-Sampo-konserni	1 142	1 379	1 416	1 715	1 364
Korvauskulut					
Sampo-konserni	2 461	2 709	2 575	3 611	3 223
Kaleva-konserni	254	308	635	465	340
Eläke-Sampo-konserni	3 944	3 826	3 400	3 604	3 985
Liikekulut					
Sampo-konserni	605	596	543	669	884
Kaleva-konserni	124	131	116	100	131
Eläke-Sampo-konserni	123	129	138	133	129
Käyttökate					
Sampo-konserni	114	- 164	48	510	370
Kaleva-konserni	36	- 12	- 1	20	37
Eläke-Sampo-konserni	1	48	6	180	132
Oma pääoma ja varaukset					
Sampo-konserni	2 270	1 938	1 984	2 699	3 346
Kaleva-konserni	128	122	170	173	186
Eläke-Sampo-konserni	223	212	155	278	370
Taseen loppusumma					
Sampo-konserni	7 996	8 349	8 690	14 858	16 234
Kaleva-konserni	2 625	3 286	3 703	3 872	4 455
Eläke-Sampo-konserni	15 274	17 713	18 577	20 388	22 166
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin					
Sampo-konserni	2 365	2 351	2 225	2 642	2 966
Kaleva-konserni	200	221	217	201	192
Eläke-Sampo-konserni	294	304	302	310	254

SAMPO-RYHMÄN KONTTORIT

Pääkonttoritoiminnot

Yritys-Sampo Yksityis-Sampo

Postiosoite: PL 216, 20101 Turku
Käyntiosoite: Yliopistonkatu 27, Turku
Puh. (921) 266 3311
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: (921) 266 5811

Postiosoite: PL 347, 00101 Helsinki
Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 11,
Helsinki
Puh. (90) 13 221
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: (90) 132 2940

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa

Postiosoite: PL 1110, 00101 Helsinki
Käyntiosoite: Itälahdenkatu 21,
Helsinki
Puh. (90) 13 292
Telefax: (90) 132 9300

Teollisuusvakuutus Suomen Vakuutus

Postiosoite: PL 12, 00211 Helsinki
Käyntiosoite: Vattuniemenkuja 8 A,
Helsinki
Puh. (90) 69 611
Telex: 124832 assur fi
Telefax: (90) 6961 2232

Otso

Postiosoite: PL 126, 00121 Helsinki
Käyntiosoite: Bulevardi 10, Helsinki
Puh. (90) 68 071
Telex: 121 061 otso fi
Telefax: (90) 607 656

Kaleva

Postiosoite: PL 347, 00101 Helsinki
Käyntiosoite: Kluuvikatu 3, Helsinki
Puh. (90) 13 221
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: (90) 132 2785

Eläke-Sampo

Postiosoite: PL 290, 00181 Helsinki
Käyntiosoite: Lapinlahdenkatu 1 b,
Helsinki
Puh. (90) 13 221
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: (90) 132 2942

Muut konttorit

Alajärvi
Espoo
- Tapiola
Forssa
Hamina
Harjavalta
Heinola
Helsinki
- Aleksi
- Hakaniemi
- Itäkeskus
- Kannelmäki
- Malmi
- Mannerheimintie
- Sörnäinen
Huittinen
Hyvinkää
Hämeenlinna
Iisalmi
Ikaalinen
Imatra
Joensuu
Jurva
Jyväskylä
Jämsä
Järvenpää
Kajaani
Kangasala
Kankaanpää
Kauhajoki
Kemi
Kemijärvi
Kerava
Keuruu
Kokemäki
Kokkola
Kotka
Kouvola
Kuopio
Kuusamo
Lahti
Laitila
Lappeenranta
Lapua
Lieksa
Lohja
Loimaa
Loviisa
Mikkeli
Mänttä
Nokia
Nummela

Närpiö
Oulu
Paimio
Parainen
Pieksämäki
Pietarsaari
Pori
Porvoo
Raahe
Raisio
Rauma
Riihimäki
Rovaniemi
Saarijärvi
Salo
Savonlinna
Seinäjoki
Somero
Suonenjoki
Tammisaari
Tampere
Toijala
Tornio
Turku
- Yliopistonkatu
- Hämeenkatu
Uusikaupunki
Vaasa
Valkeakoski
Vammala
Vantaa
- Tikkurila
- Myyrmäki
Varkaus
Virrat
Ylivieska
Ähtäri
Äänekoski

Palvelupisteet:

- Hanko
- Mäntsälä
- Orivesi
- Viitasaari

Tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja edustustot ulkomailla

Tytäryhtiöt

Sampo Kindlustuse AS

Narva mnt. 24
EE-0010 Tallinn
Eesti
Puh.: 990 372 2 612 440
Fax: 990 372 6 410 070
Toimitusjohtaja Kari Aitolehti

Osakkuusyhtiöt

Hansa Kindlustus

Narva mnt. 24
EE-0010 Tallinn
Eesti
Puh.: 990 372 2 612 444
990 372 2 425 977
Fax: 990 372 3 312 161

Hansa Kindlustus

15 Kalku Str.
IV-1050 Riga
Latvia
Puh.: 990 371 2 224 149
Fax: 990 371 8 821 006

Hansa Industrial Insurance N.V.

Pääkonttori
K.P. van der Mandelelaan 90.
3062 MB Rotterdam
The Netherlands
Puh.: 990 31 10 452 7299
Fax: 990 31 10 452 4403

Hollannin aluetoimisto

K.P. van der Mandelelaan 90.
3062 MB Rotterdam
The Netherlands
Puh.: 990 31 10 212 1000
Fax: 990 31 10 212 0850

Saksan aluetoimisto

Rennbahnstrasse 72,
60528 Frankfurt a.M.
Deutschland
Puh.: 990 49 69 967 8050
Fax: 990 49 69 670 1441

Englannin aluetoimisto
Gota House,
70-74 Cannon Street
London EC4N 6AE
United Kingdom
Puh.: 990 44 71 248 3705
Fax: 990 44 71 236 7417

The Home Insurance Company

Pääkonttori
59 Maiden Lane, N.Y.
NY 10038
USA
Puh.: 990 1 212 530 7000
Fax: 990 1 212 530 3004

Edustustot

**Sampo
Insurance Company Ltd**
London Representative Office
Gota House
70-74 Cannon Street
London EC4N 6AE
United Kingdom
Puh.: 990 44 71 248 3705
Fax: 990 44 71 236 7417
Edustaja: Tapani Mäkelä

Sampo-ryhmä

Nevskij Prospekt 57
(Nevskij Palace Hotel)
191025 St. Petersburg
Russia
Puh.: 990 7 812 311 3109
Edustaja: Risto Siltanen

